ਨੇਪਾਲ

ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਚੀਜ਼ਾਂ

ਸਵੈਚਲਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਵਾਦਿਤ

© backpackandsnorkel.com

Contents

1. ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੇਪਾਲ ਕਿਉਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? 8

2.1 ਬੇਦਾਅਵਾ 10
2.2 ਕਾਪੀਰਾਈਟ 11

3. ਨੇਪਾਲ ਬਾਰੇ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ 12
3.1 ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੇਪਾਲ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? 12
3.2 ਨੇਪਾਲ ਜਾਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਮਾਂ ਕੀ ਹੈ? 13
3.3 ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਗੱਲਾਂ 15
3.4 ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਘੁੰਮਣਾ ਹੈ 18
3.4.1 ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਪਠਾਓ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਏ 19
3.4.2 ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ inDrive ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਏ 21
3.4.3 ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਡਾਣ 21
3.4.4 ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਬੱਸ ਰਾਹੀਂ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨਾ 22
3.4.5 ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਡਰਾਈਵਰ ਨਾਲ ਕਾਰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣਾ 24
3.5 ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ, ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ, ਅਤੇ ATM ਮਸ਼ੀਨਾਂ 25
3.6 ਕੀ ਇਹ ਨੇਪਾਲੀ ਜਾਂ ਨੇਪਾਲੀ ਹੈ? 25
3.7 ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਟੂਟੀ ਦਾ ਪਾਣੀ 25
3.8 ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ 26
3.9 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਖੇਤਰ ਨੇਪਾਲ ਹੈ 26
3.10 ਨੇਪਾਲ ਲਈ ਵੀਜ਼ਾ ਲੋੜਾਂ 27
3.11 ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ 27

4. ਤੁਹਾਡੀ ਨੇਪਾਲ ਫੇਰੀ ਲਈ ਯਾਤਰਾ ਯੋਜਨਾ 29
4.1 ਕਾਠਮੰਡੂ ਵਿੱਚ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ 31
4.1.1 ਥਾਮੇਲ, ਕਾਠਮੰਡੂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹੋਟਲ 32
4.2 ਪੋਖਰਾ ਵਿੱਚ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ 34
4.2.1 ਪੋਖਰਾ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ ਏਬੀਸੀ ਬੁਟੀਕ ਹੋਟਲ 35

5. ਨੇਪਾਲ ਦਾ ਸਵੈ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਦੌਰਾ 37
5.1 ਦਿਨ 1: ਕਾਠਮੰਡੂ ਪਹੁੰਚੋ, ਰਾਤ ਦੇ ਖਾਣੇ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲਓ, ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਲਈ ਸਵੈਯੰਭੂਨਾਥ ਜਾਓ 37

5.1.1 ਕਾਠਮੰਡੂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਗਾਈਡ 37
5.1.2 ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਲਈ ਸ੍ਵਯੰਭੂਨਾਥ 40

5.2 ਦਿਨ 2: ਥਮੇਲ, ਅਤੇ ਕਾਠਮੰਡੂ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਦਾ ਸਵੈ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਪੈਦਲ ਦੌਰਾ 44
5.2.1 ਥਾਮੇਲ ਦੀ ਸਵੈ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਪੈਦਲ ਯਾਤਰਾ 45
੫.੨.੧.੧ ਗਾ ਹਿਤਿ ਸ੍ਥੁਲਂ ਚ 47
5.2.1.2 ਬਿਕਰਮਸ਼ੀਲਾ ਮਹਾਵਿਹ ਮੰਦਰ 49
5.2.1.3 ਭਗਵਤੀ ਬਹਿਲ ਮੰਦਿਰ 51
੫.੨.੧.੪ ਛ੍ਵਸਾਲ ਅਜਿਮਾ ਸ੍ਥਾਨ 53
੫.੨.੧.੫ ਤ੍ਰਿਦੇਵੀ ਮੰਦਿਰ 55
5.2.1.6 ਤਿੱਬਤ ਬੁੱਕ ਸਟੋਰ 57
੫.੨.੧.੭ ਧਰ੍ਮ ਧਾਤੁ ਸ੍ਤੁਪਾ 58
੫.੨.੧.੮ ਸ਼੍ਰੀ ਗਹ ਚੈਤਜਾ 60
੫.੨.੧.੯ ਇਖਾ ਨਾਰਾਇਣ ਮੰਦਿਰ 64
੫.੨.੧.੧੦ ਨਰਦੇਵੀ ਮੰਦਿਰ 67
੫.੨.੧.੧੧ ਯਤ੍ਕਾ ਬਹਾ 70
5.2.1.12 ਕਾਠਮੰਡੂ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਦਾ ਸਵੈ-ਗਾਈਡਡ ਵਾਕਿੰਗ ਟੂਰ 72
5.2.1.12.ਏ ਗੱਦੀ ਬੇਹਕ 74
5.2.1.12.B ਤ੍ਰੈਲੋਕਜ ਮੋਹਨ ਨਾਰਾਇਣ ਮੰਦਿਰ 76
5.2.1.12.C ਮਜੁ ਦੇਗਾ ਮੰਦਿਰ 78
5.2.1.12.D ਮਾਦਯੋ ਪਾਰਵਤੀ ਮੰਦਰ 80
5.2.1.12.ਈ ਤਗੋ ਗਣ ਬੇਲ 83
5.2.1.12.F ਪੱਥਰ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਮੰਦਰ 85
5.2.1.12.ਜੀ ਸਰਸਵਤੀ ਮੰਦਰ 86
5.2.1.12.H ਸਯਾਸੀਲਿਮ ਦੇਗਾ 87
5.2.1.12.I ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਮੱਲਾ ਕਾਲਮ 89
5.2.1.12.ਜੇ ਜਗਨਨਾਥ ਮੰਦਰ 91
5.2.1.12.ਕੇ ਇੰਦਰਪੁਰ ਮੰਦਿਰ 93
5.2.1.12.L ਮਹਾ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਮੰਦਰ 95
5.2.1.12.M ਸ਼ਿਵ ਮੰਦਰ 97
5.2.1.12.N ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਲ ਭੈਰਵ ਮੰਦਿਰ 98

5.2.1.12.ਓ ਕਾਗੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਮੰਦਿਰ (ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ) 100
5.2.1.12.P ਤਲੇਜੁ ਭਵਾਨੀ ਮੰਦਿਰ 102
5.2.1.12.Q ਮੱਖਣ ਮਹਾਦੇਵ ਮੰਦਰ (ਸਨੋ ਪਸ਼ੁਪਤੀ) 104
5.2.1.12.ਆਰ ਨੀਲ ਬਾਰਾਹੀ ਮੰਦਿਰ 106
5.2.1.12.S ਕੋਟੀਲਿੰਗੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਮੰਦਿਰ 107
5.2.1.12.T ਸ਼੍ਰੀ ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਮੰਦਰ 108
5.2.1.12.ਉ ਕੁਮਾਰੀ ਘਰ 110
5.2.1.12.V ਹਨੁਮਾਨ ਢੋਕਾ ਮਹਿਲ 113
੫.੨.੧.੧੩ ਆਕਾਸ਼ ਭੈਰਬ ਮੰਦਿਰ 128
੫.੨.੧.੧੪ ਸੇਤੋ ਮਛਿਨ੍ਦ੍ਰਨਾਥ ਮੰਦਿਰ 129
5.2.1.15 ਆਸਨ ਡਬੁ ਮੰਦਿਰ 132
5.2.1.16 ਆਸਨ ਬਜ਼ਾਰ 134
੫.੨.੧.੧੭ ਅੰਨਪੁਰ੍ਣਾ ਮੰਦਿਰ 136
੫.੨.੧.੧੮ ਬਾਲ ਗੋਪਾਲੇਸ਼੍ਵਰਾ 138
5.2.1.19 ਗਾਰਡਨ ਆਫ਼ ਜੌਏ ਵਿਖੇ ਡਿਨਰ - ਡੀਚੇਲਿੰਗ ਗਾਰਡਨ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ 141

5.3 ਦਿਨ 3: ਬੌਧਨਾਥ ਸਟੂਪਾ ਖੇਤਰ, ਪਾਟਨ, ਅਤੇ ਪਾਟਨ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਦਾ ਸਵੈ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਪੈਦਲ ਦੌਰਾ 143
5.3.1 ਬੌਧਨਾਥ ਸਤੂਪ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨਾ 143
5.3.1.1 ਦੱਖਣੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ 145
5.3.1.2 ਬੋਧਨਾਥ ਸਤੂਪ 146
੫.੩.੧.੩ ਜਾਮਚਨ ਲਹਖਛ੍ਰਗ ਮਠ 149
5.3.1.4 ਗੁਰੁ ਲਹਖੰਗ ਮੱਠ 152
5.3.2 ਪਾਟਨ ਦਾ ਸਵੈ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਪੈਦਲ ਦੌਰਾ 153
੫.੩.੨.੧ ਯਲਾ ਧਵਾਖਾ 155
੫.੩.੨.੨ ਪਿਮਬਹਿਲ ਪੁਖੁ 158
5.3.2.2A ਜੀਜੀਵਿਸ਼ਾ ਕੈਫੇ ਅਤੇ ਰੈਸਟਰੋ 161
੫.੩.੨.੩ ਲੋਕਕੀਰ੍ਤਿ ਮਹਾਵਿਹਾਰ 162
5.3.2.4 ਬੁੱਧ ਦੀ ਮੂਰਤੀ 165
5.3.2.5 ਨਾਗਬਹਾਲ 166
੫.੩.੨.੬ ਹਿਰਣ੍ਯਵਰ੍ਣ ਮਹਾਵਿਹਾਰ 169
੫.੩.੨.੭ ਕੁਮ੍ਭੇਸ਼੍ਵਰਂ ਹਿਤਿ ਤੇ ਕੌਨ੍ਤਿ ਪੁਖੁ ਹਿਤਿ 172

5.3.2.8 ਅਸ਼ੋਕ ਸਤੂਪ 174
5.3.2.9 ਪਾਟਨ ਦਰਬਾਰ ਵਰਗ 176
5.3.2.9.A ਭੀਮਸੇਨ ਮੰਦਰ 178
5.3.2.9.ਬੀ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਮੰਦਰ 179
੫.੩.੨.੯.ਸੀ ਮਣਿਮਣ੍ਡਪ 180
5.3.2.9.D ਮੰਗਾ ਹਿਤਿ 182
5.3.2.9.ਈ ਮਣਿ ਚੈਤਯਾ 184
5.3.2.9.F ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੰਦਰ 185
5.3.2.9.ਜੀ ਪਾਟਨ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ 188
5.3.2.9.H ਚਾਰ ਨਾਰਾਇਣ ਮੰਦਰ 190
5.3.2.9.I ਰਾਜਾ ਸਿਧੀ ਨਰਸਿੰਘ ਮੱਲਾ ਮੂਰਤੀ 192
5.3.2.9.J ਰਾਜਾ ਯੋਗਨਰੇਂਦਰ ਮੱਲ ਮੂਰਤੀ 193
5.3.2.9.ਕੇ ਤਲੇਜੂ ਬੇਲ 194
5.3.2.9.L ਮੂਲ ਚੌਕ 196
5.3.2.9.M ਗਣੇਸ਼ ਮੂਰਤੀ 198
5.3.2.9.N ਨਰਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਨੁੰਮਾਨ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ 200
੫.੩.੨.੯।ਹੇ ਮਹਾਰਾਣੀ ਹਿਤਿ 203
5.3.2.9.P ਚਯਾਸੀਨ ਦੇਵਲ 204
5.3.2.10 ਬਿਸ਼ੋਕਰਮਾ ਮੰਦਰ 206
5.3.2.11 ਮਹਾਬੌਧ ਮੰਦਿਰ 207
੫.੩.੨.੧੨ ਓਕੁ ਬਹਿਲ ਰੁਦ੍ਰ ਵਰਣ ਮਹਾਵਿਹਾਰ 211
੫.੩.੩ ਭੋਜਨ ਗ੍ਰਿਹ 216

5.4 ਦਿਨ 4: ਭਗਤਪੁਰ, ਅਤੇ ਭਗਤਪੁਰ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਦਾ ਸਵੈ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਪੈਦਲ ਦੌਰਾ 219
5.4.1 ਭਕ੍ਤਪੁਰ ਦਾ ਸਵੈ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਪੈਦਲ ਦੌਰਾ 220
5.4.1.1 ਉਮਾ ਮਹੇਸ਼ਵਰ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਅਨੰਤਲਿੰਗੇਸ਼ਵਰ ਮੰਦਰ 221
5.4.1.2 ਭਕ੍ਤਪੁਰ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਰ 223
5.4.1.2.A ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ 226
5.4.1.2.B ਉਗਰਾਚੰਡੀ ਅਤੇ ਭਰੀਬ ਮੂਰਤੀਆਂ 227
5.4.1.2.C ਜਗਨਨਾਥ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਮੰਦਰ 229
5.4.1.2.ਡੀ ਬਦਰੀਨਾਥ ਮੰਦਰ 232

5.4.1.2.E ਗਰੁੜ ਮੂਰਤੀ ਵਾਲਾ ਗੋਪੀਨਾਥ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੰਦਰ 234
5.4.1.2.F ਕੇਦਾਰਨਾਥ ਮੰਦਿਰ 237
5.4.1.2.ਜੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਲਾ ਅਜਾਇਬ ਘਰ 239
5.4.1.2.H ਰਾਜਾ ਭੂਪਤਿੰਦਰ ਮੱਲਾ ਦੀ ਮੂਰਤੀ..... 242
5.4.1.2.ਆਈ ਤਲੇਜੂ ਬੇਲ 244
5.4.1.2.J ਗੋਲਡਨ ਗੇਟ 246
5.4.1.2.K 55 ਵਿੰਡੋਜ਼ ਦਾ ਮਹਿਲ..... 248
5.4.1.2.L ਯਮਦਵਾਰ ਚੌਕ 250
5.4.1.2.M ਦਾਥੂ ਚੌਕ 252
5.4.1.2.N Lun Hiti / Golden Fountain..... 254
5.4.1.2.ਓ ਥੰਥੁ ਦਰਬਾਰ ਵਿਖੇ ਭੈਰਵ ਚੌਕ..... 257
5.4.1.2.P ਚਜਾਸਾਲਿਨ ਮੰਡਪ ਪਵੇਲੀਅਨ ਅਤੇ ਲਯਾਕੁ ਹਿਤਿ 259
5.4.1.2.Q ਵਤਸਾਲਾ ਦੁਰਗਾ ਮੰਦਰ 262
5.4.1.2.R ਯਕਸ਼ੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਭਕ੍ਤਪੁਰ ਦੀ ਗੁਹਯੇਸ਼ਵਰੀ 265
5.4.1.2.S ਸਿੱਧੀ ਲਕਸ਼ਮੀ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਸ਼ੰਖਰਨਾਰਾਇਣ ਮੰਦਰ 268
5.4.1.2.T ਟਵਿਨ ਸਟੋਨ ਸ਼ੇਰ 271
5.4.1.2.ਯੂ ਯੰਤਰਾ ਵਤਸਲ ਮੰਦਿਰ..... 273
5.4.1.2.V ਸ਼ੀਲੂ ਮਹਾਦੇਵ ਮੰਦਰ 274
੫.੪.੧.੩ ਤੌਮਾਧੀ ਵਰਗ 277
੫.੪.੧.੪ ਨਜਾਤਾਪੋਲਾ ਮੰਦਿਰ 279
5.4.1.5 ਭੈਰਬਨਾਥ ਮੰਦਰ..... 281
5.4.1.6 ਸਟਾਈਲ ਕੈਫੇ ਵਿੱਚ 283
5.4.1.7 ਬਰਤਨ ਵਰਗ 284
5.4.1.8 ਬੈਕਸਟ੍ਰੀਟਸ..... 288

5.5 ਦਿਨ 5: ਨਰਾਇਣਹਿਤੀ ਪੈਲੇਸ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ, ਗਾਰਡਨ ਆਫ਼ ਡ੍ਰੀਮਜ਼, ਅਤੇ ਚੰਦਰ ਗਿਰੀ ਪਹਾੜੀਆਂ..... 290
5.5.1 ਨਾਰਾਇਣਹਿਤੀ ਮਹਿਲ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ..... 291
5.5.2 ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਬਾਗ਼..... 293
5.5.3 ਚੰਦਰ ਗਿਰੀ ਪਹਾੜੀਆਂ..... 295

5.6 ਦਿਨ 6: ਗੋਰਖਾ ਦਰਬਾਰ ਰਾਹੀਂ ਕਾਠਮੰਡੂ ਤੋਂ ਪੋਖਰਾ ਤੱਕ ਦੀ ਯਾਤਰਾ 300

5.6.1 ਗੋਰਖਾ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ 305
5.6.2 ਗੋਰਖਾ ਦਰਬਾਰ ਮਹਿਲ 308

5.7 ਦਿਨ 7: ਪੋਖਰਾ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨਾ 310
5.7.1 ਫੇਵਾ ਝੀਲ 'ਤੇ ਕਿਸ਼ਤੀ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਓ 312
5.7.2 ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਗੋਡਾ / ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਤੂਪ 315
5.7.3 ਸ਼ਿਵ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਵਾਲਾ ਪੁਮਦੀਕੋਟ ਧਾਰਮਿਕ ਖੇਤਰ 318
5.7.4 ਤਾਸ਼ਿਲਿੰਗ ਤਿੱਬਤੀ ਬੰਦੋਬਸਤ 320
੫.੭.੫ ਗੁਪਤੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਗੁਫਾ 322
5.7.6 ਦੇਵੀ ਦਾ ਫਾਲਸ 327
5.7.7 ਚੌਲਾਂ ਦੇ ਖੇਤ 329
5.7.8 ਪੁਰਾਣਾ ਪੋਖਰਾ ਬਾਜ਼ਾਰ 332
5.7.9 ਸਾਰੰਗਕੋਟ ਵਿਊ ਟਾਵਰ 334
5.7.10 ਪੋਖਰਾ ਡਿਜ਼ਨੀਲੈਂਡ 337

5.8 ਦਿਨ 8: ਪੋਖਰਾ ਤੋਂ ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਰਾਹੀਂ ਕਾਠਮੰਡੂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ 339
੫.੮.੧ ਬਾਂਦੀਪੁਰ 340
5.8.2 ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਵਿੱਚ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ 342
5.8.2 ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਦਾ ਸਵੈ-ਗਾਈਡਡ ਵਾਕਿੰਗ ਟੂਰ 343
5.8.2.1 ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪੈਦਲ ਸਟਰੀਟ 344
5.8.2.2 ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਪਦਮ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ 345
੫.੮.੨.੩ ਖੜ੍ਗਾ ਦੇਵੀ ਮੰਦਿਰ 347
੫.੮.੨.੪ ਪੰਚ ਬ੍ਰਿਚਜਾ 349
੫.੮.੨.੫ ਤੁਨ੍ਡਿਖੇਲ 350

6. ਸਮਾਪਤੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 353

1. ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੇਪਾਲ ਕਿਉਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਨੇਪਾਲ! ਸਿਰਫ਼ ਨਾਮ ਹੀ ਉੱਚੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ, ਮਾਊਂਟ ਐਵਰੈਸਟ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਜੀਵੰਤ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਓ ਕੀ, ਨੇਪਾਲ ਹਾਈਪ ਤੱਕ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ. ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਤੋੜੇ ਬਿਨਾਂ, ਇਹ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਚੌਦਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਪਹਾੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਠ ਦਾ ਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਸਾਹਸੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਹਰੇ ਭਰੇ ਜੰਗਲਾਂ, ਸ਼ਾਂਤ ਝੀਲਾਂ ਅਤੇ ਪਹਾੜਾਂ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗਣ ਵਾਲੇ ਝਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਲੈਂਡਸਕੇਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਲਈ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਇਸ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

ਪਰ ਨੇਪਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਰੋਮਾਂਚ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਇਸਦੀ ਅਮੀਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਓਨੀ ਹੀ ਮਨਮੋਹਕ ਹੈ। ਮੰਦਰਾਂ, ਸਟੂਪਾਂ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸ਼ਹਿਰ - ਅਤੇ ਨੇਪਾਲੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਿੱਘ ਅਤੇ ਸੱਚੀ ਪਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਣ ਛੁੱਟੀਆਂ ਲਈ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਨੇਪਾਲ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਅਨੁਭਵ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਸਾਡੀ Backpack and Snorkel ਪਰਪਲ ਟ੍ਰੈਵਲ ਗਾਈਡ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇੱਕ 9-ਦਿਨ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਦੋ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਕਾਠਮੰਡੂ ਅਤੇ ਪੋਖਰਾ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣਯੋਗ ਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲੀ ਸੜਕ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈਲਾਈਟਸ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ।
ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਨੋਟ ਕਰੋ: ਇਹ ਗਾਈਡ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਹੈ - ਅਸੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਟ੍ਰੈਕਿੰਗ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕਰੋ।

ਤੁਹਾਡੀ ਸੰਪੂਰਣ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗਾਈਡ ਨੂੰ ਫੋਟੋਆਂ, Google ਨਕਸ਼ੇ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਲਿੰਕਾਂ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਪੈਕ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਲੱਭ ਸਕੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਕੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਆਓ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਜਾਦੂ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ!

ਇਹ ਇੱਕ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਨੇਪਾਲ ਗਾਈਡ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਵੱਡੀਆਂ ਯਾਤਰਾ ਗਾਈਡ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੋਂ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਨੇਪਾਲ ਗਾਈਡ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸਾਡਾ ਟੀਚਾ ਇੱਕ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਨੇਪਾਲ ਯਾਤਰਾ 'ਤੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਸੰਪੂਰਨ ਯਾਤਰਾ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਜੋੜੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਅਨੁਭਵ ਕਰੋਗੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੜ੍ਹਿਆ-ਲਿਖਿਆ ਫੈਸਲਾ ਲਓ ਜੇ ਇਹ ਸਥਾਨ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹਨ।
ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ Backpack and Snorkelਵੈੱਬਸਾਈਟ'ਤੇ ਹੋਰ ਦਿਲਚਸਪ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਅਤੇ ਯਾਤਰਾ ਗਾਈਡਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਖੋ।

2.1 ਬੇਦਾਅਵਾ

ਇਸ ਗਾਈਡ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੀਮਤਾਂ, ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਕਰਸ਼ਣ ਵੀ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, । ਅਤੇ backpackandsnorkel.com ਨੂੰ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਆਕਰਸ਼ਣਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖੋ ਜਾਂ ਕਾਲ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋ। ਨਾਲ ਹੀ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸੁਚੇਤ ਰਹੋ, ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਰਹੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਨ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ। ਪਿਕਪਾਕੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਛੁੱਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

3. ਨੇਪਾਲ ਬਾਰੇ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ

3.1 ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੇਪਾਲ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋ:

- ਟ੍ਰੈਕਿੰਗ, ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਮਹੀਨੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕਈ ਹਫ਼ਤੇ ਬਿਤਾਓਗੇ
- ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ, ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਕਾਠਮੰਡੂ ਅਤੇ ਪੋਖਰਾ ਦੀਆਂ ਝਲਕੀਆਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਅਤੇ ਹੋਰ 4-5 ਦਿਨ ਜੋੜ ਕੇ, ਤੁਸੀਂ ਚਿਤਵਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ, ਅਤੇ ਲੁੰਬੀਨੀ ਵਿੱਚ ਬੁੱਧ ਦਾ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਵੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਇਸ ਨੇਪਾਲ ਪਰਪਲ ਟ੍ਰੈਵਲ ਗਾਈਡ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਨੇਪਾਲ ਲਈ ਇੱਕ 9-ਦਿਨ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਰੁਚੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਤੁਸੀਂਅਧਿਆਇ 4ਵਿੱਚ ਯਾਤਰਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲੱਭ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਸਾਰੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਭੂਚਾਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, 2015 ਦਾ ਭੂਚਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਢਾਂਚੇ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਰਨ ਸਭ ਤੋਂ ਭੈੜੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ।

3.4 ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਘੁੰਮਣਾ ਹੈ

ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜਾਈ ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ ਵਾਲੀ ਹੈ - ਕਾਰਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ, ਅਤੇ ਪੈਦਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸੜਕ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਅਕਸਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਫੁੱਟਪਾਥ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਕਾਠਮੰਡੂ ਅਤੇ ਪੋਖਰਾ ਵਰਗੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾਪਠਾਓ, ਅਤੇinDriveਵਰਗੀਆਂ ਰਾਈਡ-ਸ਼ੇਅਰਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਬੇਰ ਅਤੇ ਲਿਫਟ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਵਿਕਲਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋਟਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਡਰਾਈਵਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਯਾਤਰਾਵਾਂ, ਜਾਂ ਪੂਰੇ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾਜਹਾਜ਼,ਬੱਸ, ਜਾਂਇੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਨਾਲ ਇੱਕ ਕਾਰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇਦੁਆਰਾ ਹੈ।

3.4.4 ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਬੱਸ ਰਾਹੀਂ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨਾ

ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਹਨ: ਸਥਾਨਕ ਬੱਸਾਂ ਅਤੇ ਟੂਰਿਸਟ ਬੱਸਾਂ।
ਸਥਾਨਕ ਬੱਸਾਂ ਸਸਤੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸੀਟ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਬੱਕਰੀ ਦੇ ਕੋਲ ਬੈਠੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਸਨੂੰ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਕਿਸਾਨ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਕ ਕੋਲ ਲਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਾਨਕ ਬੱਸਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਰਫ ਹਵਾਦਾਰੀ ਖੁੱਲੀਆਂ ਖਿੜਕੀਆਂ ਜਾਂ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਬੱਸਾਂ ਇੰਝ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਟੁੱਟ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।
ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਸੂਟਕੇਸ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਤਾਰਪ ਨਾਲ ਢੱਕੇ ਹੋਣਗੇ।

ਟੂਰਿਸਟ ਬੱਸਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਥੋੜ੍ਹੀਆਂ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਹਨ। ਲੋਕਲ ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੀ ਸਵਾਰ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਰੁਕਦੀਆਂ, ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ A/C ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਟਿਕਟ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡੀਲਕਸ, ਸੁਪਰ ਡੀਲਕਸ, ਵੀਆਈਪੀ ਡੀਲਕਸ (ਸੋਫਾ ਬੱਸ) ਵਿੱਚ ਝਲਕਦੀਆਂ ਹਨ।
ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਟਿਕਟ ਬੁੱਕ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸੜਕਾਂ, ਪਰ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਾਠਮੰਡੂ ਅਤੇ ਪੋਖਰਾ ਵਿਚਕਾਰ ਸੜਕ, ਭਿਆਨਕ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਟੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਟਿਕਟ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬੁੱਕ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਪੱਧਰ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਹੋਏ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਚੁਣੋ।
ਲੰਬੀਆਂ ਡਰਾਈਵਾਂ 'ਤੇ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਪੋਖਰਾ ਲਈ, ਟੂਰਿਸਟ ਬੱਸਾਂ ਉੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਫੂਡ ਸਟਾਪਾਂ ਅਤੇ ਰੈਸਟਰੂਮਾਂ 'ਤੇ ਰੁਕਣਗੀਆਂ।

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੋਟਲ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬੱਸ ਬੁੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਬਸ ਇਹ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬੁਕਿੰਗ ਸਾਈਟਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿਵਿਏਟਰ, ਜਾਂ12 ਗੋ ਏਸ਼ੀਆ, ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਸੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਸਤ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਬੱਸ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ 'ਤੇ ਦਿਖਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿੱਥੇ ਤੁਹਾਡੀ ਬੱਸ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੱਸ ਟਿਕਟ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਪਰ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ ਕਿ ਨੇਪਾਲੀ ਓਵਰਲੈਂਡ ਬੱਸਾਂ ਸਵੇਰੇ 7 ਵਜੇ ਸਭ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਛੱਡਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਡਰਾਈਵਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ ਹੋਵੇ। ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਮੌਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਬੁੱਕ ਹੋ ਜਾਣ।

ਆਪਣੇ ਹੋਟਲ ਜਾਂ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਬੱਸ ਅੱਡਿਆਂ ਲਈ ਪੁੱਛਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੈ। ਓਵਰਲੈਂਡ ਬੱਸਾਂ ਸੋਰਹਾਖੁੱਟੇ (ਨਕਸ਼ਾ) ਨੇੜੇ ਟੂਰਿਸਟ ਬੱਸ ਪਾਰਕ, ਅਤੇ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰੇ ਬੀੜ ਹਸਪਤਾਲ (ਨਕਸ਼ਾ) ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
ਭਾਵੇਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਟਿਕਟ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਬੱਸ ਕਿੱਥੇ ਰਵਾਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬੱਸ ਤੁਰੰਤ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਲਈ ਕਈ ਬੱਸਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਬੱਸ ਕਿਸੇ ਬੱਸ ਡਰਾਈਵਰ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗੋ।
ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਕਈ ਨਾਮਵਰ ਓਵਰਲੈਂਡ ਬੱਸ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਲਿਖਣ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਵੈਬਸਾਈਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਆਨਲਾਈਨ ਸੀਟ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕਰਨ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ।

3.4.5 ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਡਰਾਈਵਰ ਨਾਲ ਕਾਰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣਾ

ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਡਰਾਈਵਰ ਕਿਰਾਏ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਮਾਈਲ ਕਾਰ (ਵੈੱਬਸਾਈਟ), ਅਤੇ ਸਪਾਰਕ ਕਾਰ (ਵੈੱਬਸਾਈਟ) ਹਨ।

ਸਪਾਰਕ ਕਾਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਈਲ ਕਾਰ ਨਾਲੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਮਹਿੰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਈਲ ਕਾਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੇਡਾਨ, ਜਾਂ ਉੱਚ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਵਾਲੀ SUV (ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਜੀਪ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਪਾਰਕ ਕਾਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਜੀਪ ਦੁਆਰਾ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ।

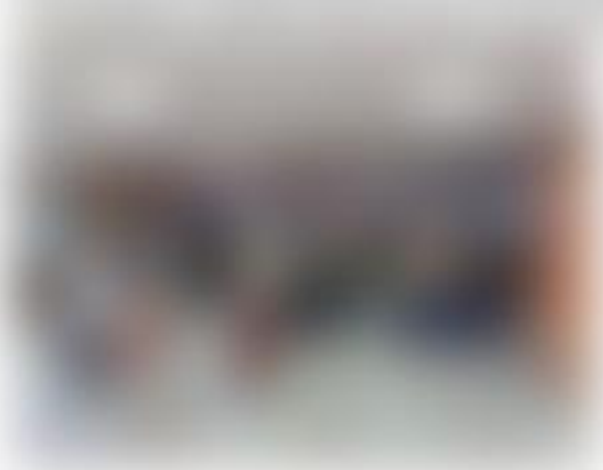
ਸਮਾਈਲ ਕਾਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 3 ਜਾਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਜੀਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਾਠਮੰਡੂ ਅਤੇ ਪੋਖਰਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਟੋਇਆਂ ਵਾਲੀ ਸੜਕ 'ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਇੱਕ ਜੀਪ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਭਾਵੇਂ ਤੁਹਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਸਿਰਫ਼ 1 ਜਾਂ 2 ਲੋਕ ਹੀ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਮੋਟਾ ਰਾਈਡ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਸੇਡਾਨ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੁਚੱਜੀ ਸਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਰੇਟ ਵਿੱਚ ਡ੍ਰਾਈਵ ਬੈਕ (ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਰਾਹ ਹੀ ਬੁੱਕ ਕਰਦੇ ਹੋ), ਅਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਟਲ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰਨ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਲਈ ਭੋਜਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਬੁੱਕ ਕਰਦੇ ਹੋ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਠਮੰਡੂ ਤੋਂ ਪੋਖਰਾ ਅਤੇ ਵਾਪਸ), ਤਾਂ ਦੋਵੇਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁੱਛਣਗੀਆਂ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਲਈ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ (ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪੋਖਰਾ)। ਇਹ ਬਹੁਤ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਜ਼ਿਲ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪਠਾਓ ਜਾਂ ਇਨਡ੍ਰਾਈਵ ਰਾਈਡ ਬੁੱਕ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਮਹਿੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੂਰੇ ਦਿਨ ਦੀ ਓਵਰਲੈਂਡ ਡਰਾਈਵ ਲਈ ਇੱਕ ਜੀਪ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ US$200 (ਨੇਪਾਲੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ਗੀ ਵਿੱਚ ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ) ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਜ਼ਿਲ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਛੋਟੀਆਂ ਡਰਾਈਵਾਂ ਲਈ ਘੱਟ।

ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨੇਪਾਲੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹਨ।

4. ਤੁਹਾਡੀ ਨੇਪਾਲ ਫੇਰੀ ਲਈ ਯਾਤਰਾ ਯੋਜਨਾ

ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਯਾਤਰਾ ਯੋਜਨਾ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ 9-ਦਿਨ ਦੀ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚਕਾਠਮੰਡੂ,ਪੋਖਰਾ,ਬਾਂਦੀਪੁਰ, ਅਤੇਗੋਰਖਾ ਦਰਬਾਰਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਯਾਤਰਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਟ੍ਰੈਕਿੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰੁਚੀਆਂ ਅਤੇ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਸੋਧ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਕਾਠਮੰਡੂ ਅਤੇ ਪੋਖਰਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਉਡਾਣ ਭਰ ਕੇ ਅਤੇ ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਅਤੇ ਗੋਰਖਾ ਦਰਬਾਰ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕੇ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਇਸਨੂੰ ਚਿਤਵਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ ਅਤੇ ਲੁੰਬੀਨੀ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਇਸ ਨੇਪਾਲ ਪਰਪਲ ਟ੍ਰੈਵਲ ਗਾਈਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹਨ।
ਲੁੰਬੀਨੀ (ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ) ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ (ਬੁੱਧ) ਦਾ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੋਧੀ ਮੰਦਰਾਂ ਅਤੇ ਮੱਠਾਂ ਦਾ ਘਰ ਵੀ ਹੈ।
ਚਿਤਵਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ (ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ) ਇਸਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਾਂ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪੈ ਰਹੇ ਇੱਕ-ਸਿੰਗ ਵਾਲੇ ਗੈਂਡੇ ਅਤੇ ਬੰਗਾਲ ਟਾਈਗਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਗਾਈਡਡ ਜੰਗਲ ਸਫਾਰੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਤਿਹਾੜ 'ਤੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਥਾਮਲ ਟੂਰ ਨੂੰ ਤਿਹਾੜ ਦੇ ਤੀਜੇ ਦਿਨ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਗਾਵਾਂ ਦਾ ਦਿਨ (ਗਾਈ ਤਿਹਾੜ) ਜਾਂ ਲਕਸ਼ਮੀ ਪੂਜਾ) ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਿਨ, ਤੁਸੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਘਰ-ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਅਤੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਪੈਸਿਆਂ ਲਈ ਗਾਉਂਦੇ ਦੇਖੋਗੇ - ਇਹ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਨੇਪਾਲੀ ਹੈਲੋਵੀਨ ਵਰਗਾ ਹੈ, ਪਰ ਡਰਾਉਣੀ ਪੋਸ਼ਾਕਾਂ ਅਤੇ ਕੈਂਡੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ।

ਦਿਨ	ਦਿਨ ਵੇਲੇ	ਰਾਤ
1	ਕਾਠਮੰਡੂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੋ;ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਲਈ ਸੁਯੰਭੂਨਾਥ	ਕਾਠਮੰਡੂ
2	ਥਮੇਲ ਖੇਤਰ(ਗਾ ਹਿਤੀ ਪੱਥਰ ਦੇ ਟੁਕੜੇ,ਬਿਕਰਮਸ਼ੀਲਾ ਮਹਾਵਿਹ ਮੰਦਿਰ,ਭਗਵਤੀ ਬਹਿਲ ਮੰਦਿਰ,ਛਵਾਸਲ ਅਜੀਮਾ ਸਥਾਨ,ਤ੍ਰਿਦੇਵੀ ਮੰਦਰ,ਤਿੱਬਤ ਬੁੱਕ ਸਟੋਰ,ਧਰਮ ਧਾਤ ਸਤੂਪ,ਸ਼੍ਰੀ ਗਹਿ ਚੈਤਯਾ,ਇਕਾ ਨਰਾਇਣ ਮੰਦਿਰ, ZXQLINK10,ਇਕਾ ਨਰਾਇਣ ਮੰਦਿਰ,ਨਰਦੇਵੀ ਮੰਦਿਰ10,ਕਾਠਮੰਡੂ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ,ਆਕਾਸ਼ ਭੈਰਬ ਮੰਦਿਰ,ਸੇਤੋ ਮਛਿੰਦਰ ਨਾਥ ਮੰਦਿਰ,ਆਸਨ ਡੱਬੂ,ਆਸਨ ਬਜ਼ਾਰ,ਅੰਨਪੂਰਨਾ ਮੰਦਿਰ,ਬਾਲ ਗੋਪਾਲੇਸ਼ਵਰ)ਯੇਤਖਾ ਬਾਹਾ ਰਾਤ ਦਾ ਖਾਣਾ:ਡੀਚੇਲਿੰਗ ਗਾਰਡਨ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵਿੱਚ ਰਾਤ ਦਾ ਖਾਣਾ	ਕਾਠਮੰਡੂ
3	ਬੋਧਨਾਥ ਸਤੂਪ ਖੇਤਰ(ਦੱਖਣੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ,ਬੋਧਨਾਥ ਸਤੂਪ,ਜਮਚਨ ਲਹਖੰਗ ਮੱਠ,ਗੁਰੂ ਲਾਖੰਗ ਮੱਠ) ਪਾਟਨ ਖੇਤਰ(ਯਾਲਾ ਧਵਾਖਾ,ਪਿੰਬਹਲ ਪਖ ॥,ਜੀਜੀਵੀਸ਼ਾ ਕੈਫੇ ਅਤੇ ਰੈਸਟਰੋ,ਲੋਕਕੀਰਤੀ ਮਹਾਵਿਹਾਰ,ਬੁੱਧ ਦੀ ਮੂਰਤੀ,ਨਾਗਬਹਾਲ,ਹਿਰਣਯ ਵਰਣ ਮਹਾਵਿਹਾਰ,ਕੰਭੇਸ਼ਵਰ ਹਿਤਿ ਤੇ ਕੌਂਤ ਪਖ ਹਿਤਿ,ਅਸ਼ੋਕ ਸਟੂਪ,ਕੰਭੇਸ਼ਵਰ ਹਿਤਿ ਤੇ ਕੌਂਤ ਪਖ ਹਿਤਿ,ਅਸ਼ੋਕ ਸਟੂਪ, ZXQZ1010ਮਹਾਬੌਧ ਮੰਦਰ,ਓਕ ਬਹ ਰਦ੍ਰ ਵਰਣ ਮਹਾਵਿਹਾਰ ॥)ਪਾਟਨ ਦਰਬਾਰ ਚੌਕਬਿਸ਼ੋਕਰਮਾ ਮੰਦਰ ਰਾਤ ਦਾ ਖਾਣਾ:ਭੋਜਨ ਗ੍ਰਹਿ	ਕਾਠਮੰਡੂ
4	ਭਗਤਪੁਰ ਖੇਤਰ(ਉਮਾ ਮਹੇਸ਼ਵਰ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਅਨੰਤਲਿੰਗੇਸ਼ਵਰ ਮੰਦਰ,ਭਗਤਪੁਰ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ,ਤੌਮਾਧੀ ਵਰਗ,ਨਿਆਤਾਪੋਲਾ ਮੰਦਰ,ਭੈਰਬਨਾਥ ਮੰਦਰ,ਸ਼ੈਲੀ ਕੈਫੇ ਵਿੱਚ,ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਵਰਗ,ਬੈਕਸਟ੍ਰੀਟਸ)	ਕਾਠਮੰਡੂ
5	ਨਾਰਾਇਣਹਿਤੀ ਪੈਲੇਸ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ;ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਬਾਗ;ਚੰਦਰ ਗਿਰੀ ਪਹਾੜੀਆਂ; ਕੋਈ ਵੀ ਆਕਰਸ਼ਣ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਗੁਆ ਚੁੱਕੇ ਹੋ	ਕਾਠਮੰਡੂ
6	ਪੋਖਰਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਾਰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ- ਇੱਥੇ ਰੁਕਦਾ ਹੈ:ਗੋਰਖਾ ਅਜਾਇਬ ਘਰ;ਗੋਰਖਾ ਦਰਬਾਰ	ਪੋਖਰਾ
7	ਫੇਵਾ ਝੀਲ 'ਤੇ ਕਿਸ਼ਤੀ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਓ;ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਗੋਡਾ;ਸ਼ਿਵ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਵਾਲਾ ਪੁਮਦੀਕੋਟ ਧਾਰਮਿਕ ਇਲਾਕਾ;ਤਾਸ਼ਿਲਿੰਗ ਤਿੱਬਤੀ ਬੰਦੋਬਸਤ;ਗੁਪਤੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਗੁਫਾ;ਦੇਵੀ ਦਾ ਝਰਨਾ;ਚੌਲਾਂ ਦੇ ਖੇਤ;ਪੁਰਾਣਾ ਪੋਖਰਾ ਬਾਜ਼ਾਰ;ਸਾਰੰਗਕੋਟ ਵਿਊ ਟਾਵਰ;ਪੋਖਰਾ ਡਿਜ਼ਨੀਲੈਂਡਸ਼ਾਮ ਨੂੰ	ਪੋਖਰਾ
8	ਕਾਠਮੰਡੂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਾਰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ-ਬਾਂਦੀਪੁਰ(ਪੈਦਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਗਲੀ,ਪਦਮ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ,ਖੜਗਾ ਦੇਵੀ ਮੰਦਰ,ਪੰਚਾ ਬ੍ਰਿਛਿਆ,ਟੁੰਡੀਖੇਲ)	ਕਾਠਮੰਡੂ
9	ਕਾਠਮੰਡੂ ਰਵਾਨਾ	

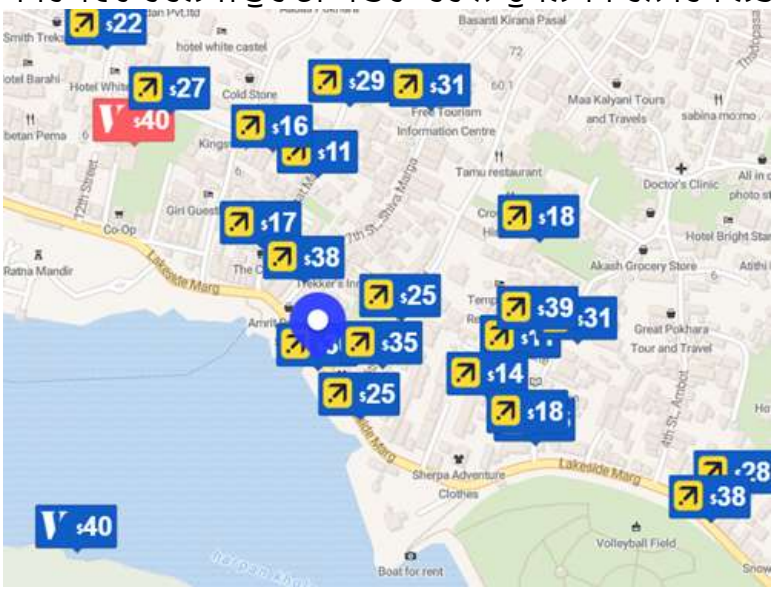

4.2 ਪੋਖਰਾ ਵਿੱਚ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ

ਕਾਠਮੰਡੂ ਵਾਂਗ, ਪੋਖਰਾ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ ਹਨ, ਪਰ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਇੱਕ ਤਰਜੀਹੀ ਖੇਤਰ ਹੈ।
ਪੋਖਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਹਿੱਸਾ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਠਮੰਡੂ ਦੇ ਉਲਟ, ਸਫ਼ਰ ਲੱਭਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਠਾਓ ਪੋਖਰਾ (ਅਜੇ ਤੱਕ) ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਇਸ ਲਈ, ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੈਲਾਨੀ ਫੇਵਾ ਝੀਲ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਪਾਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਲੇਕਸਾਈਡ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।
ਪੋਖਰਾ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੈਲਾਨੀ ਆਕਰਸ਼ਣ ਲੇਕਸਾਈਡ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਹਨ - ਪੋਖਰਾ ਦੇ ਸਾਡੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਦੌਰੇ ਵਿੱਚ ਫੇਵਾ ਝੀਲ ਦੇ ਨਾਲ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਸੈਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਝੀਲ 'ਤੇ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ, ਅਤੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਲੇਕਸਾਈਡ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਬਾਜ਼ੀ ਹੈ।

ਪੋਖਰਾ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਉਪਲਬਧ ਹਨ ਇੱਥੇ ਲੱਭੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ:

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਲੇਕਸਾਈਡ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ ਉੱਚ ਸੀਜ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬੁੱਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਹੋਟਲ ਨੂੰ ਬੁੱਕ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰਹੋਟਲ ਏ.ਬੀ.ਸੀਪਸੰਦ ਆਇਆ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੱਚੇ ਚੰਗੇ ਸੱਜਣ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਹੋਟਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ 24 ਘੰਟੇ ਬਿਤਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਟਲ ਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮਹਿਮਾਨ ਖੁਸ਼ ਹਨ।

4.2.1 ਪੋਖਰਾ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ ਏਬੀਸੀ ਬੁਟੀਕ ਹੋਟਲ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ,ਕਿਤਾਬ)

ਪੋਖਰਾ, ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ ਏਬੀਸੀ ਬੁਟੀਕ ਹੋਟਲ, ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੋਟਲ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਲਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਲਿਆ ਹੈ। ਮਾਲਕ ਦਾ ਦਫਤਰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨੇੜੇ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ 24/7 ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਮਾਲਕ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਚੰਗੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਆਵਾਜਾਈ, ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਆਮ ਯਾਤਰਾ ਸਲਾਹ ਹੋਵੇ।

ਹੋਟਲ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰੇ ਕਮਰੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੇਵਾ ਝੀਲ ਕਿਸ਼ਤੀ ਲਾਂਚ (ਇੱਕ 2 ਮਿੰਟ ਦੀ ਸੈਰ) ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ, ਅਤੇ ਲੇਕਸਾਈਡ ਮਾਰਕੀਟ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ।

ਹੋਟਲ ਦੀ ਲਾਬੀ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ, ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਵਾਲੇ ਛੋਟੇ ਬਾਗ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦੇ ਹੋ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਬੈਠਣ ਦੀ ਥਾਂ ਹੈ।

ਹੋਟਲ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਮੁਫਤ ਵਾਈਫਾਈ, ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਿੰਗ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੁਫਤ ਨਾਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਬ੍ਰੇਕਫਾਸਟ ਬੁਫੇ ਵਿੱਚ ਪਕਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸੀਮਤ ਚੋਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਡੀਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਪਕਾਣਗੇ।

ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪੋਖਰਾ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ ABC ਬੁਟੀਕ ਹੋਟਲ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮੁੱਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸਟਾਫ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਹੋਟਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੀ ਦੋਸਤੀ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

5. ਨੇਪਾਲ ਦਾ ਸਵੈ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਦੌਰਾ

5.1 ਦਿਨ 1: ਕਾਠਮੰਡੂ ਪਹੁੰਚੋ, ਰਾਤ ਦੇ ਖਾਣੇ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲਓ, ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਲਈ ਸਵੈਯੰਭੂਨਾਥ ਜਾਓ

ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕਾਠਮੰਡੂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੁਪਹਿਰ 1 ਵਜੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਤ ਦਾ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੇਵੇਗਾ।

5.1.1 ਕਾਠਮੰਡੂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਗਾਈਡ

(ਤ੍ਰਿਭੁਵਨ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ, ਕੇ.ਟੀ.ਐਮ.)

(ਨਕਸ਼ਾ,ਵੈੱਬਸਾਈਟ)

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਹਨੇਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਦੁਪਹਿਰ 1 ਵਜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਠਮੰਡੂ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਓ। ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਲੰਘਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਗਭਗ 90 ਮਿੰਟ ਲੱਗ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਕਾਠਮੰਡੂ ਦੇ ਵਿਅਸਤ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਰਾਹੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਹੋਟਲ ਤੱਕ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ 30 ਮਿੰਟ ਤੋਂ ਇੱਕ ਘੰਟਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਜਹਾਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਪਾਸਪੋਰਟ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪਾਸਪੋਰਟ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਸਕੋ ਅਤੇ, ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਜ਼ਟਰ ਹੋ ਜੋ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਵੀਜ਼ਾ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵੀਜ਼ਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਆਪਣੇਯਾਤਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 15 (ਜਾਂ ਘੱਟ) ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਔਨਲਾਈਨ ਮਿਲੀ ਸੀਦਾ ਪ੍ਰਿੰਟਆਊਟ ਵੀਜ਼ਾ ਫ਼ੀਸ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਕਾਊਂਟਰ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਓ, ਜੋ ਕਿ ਪਾਸਪੋਰਟ ਕੰਟਰੋਲ ਵਾਲੇ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਹੈ:

ਵੀਜ਼ਾ ਫੀਸ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ, ਯੂਰੋ, ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਚੋਣਵੇਂ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਯਾਤਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਦੋ ਵਿਕਲਪ ਹਨ:

1. ਇੱਥੇ ਇੱਕ ATM ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਵੀਜ਼ਾ ਫੀਸ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਕਦੀ ਕਢਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

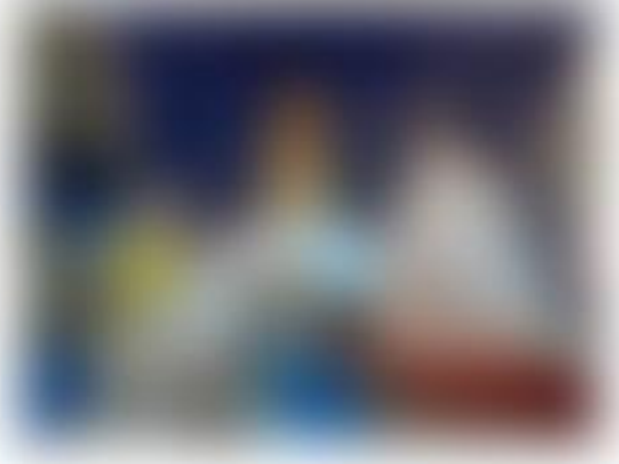

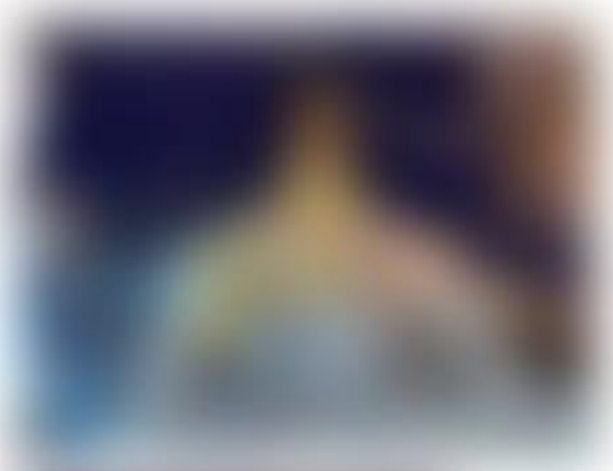

ਸਵਯੰਭੂਨਾਥ (ਸਵਯੰਭੂ ਮਹਾਚੈਤਿਆ) ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਧਾਰਮਿਕ ਕੰਪਲੈਕਸ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਕਾਠਮੰਡੂ ਘਾਟੀ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਹਨ।
ਸਥਾਨਕ ਨੇਵਾਰਾਂ ਲਈ, ਸਵਯੰਭੂਨਾਥ ਸਭ ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਬੋਧੀ ਤੀਰਥ ਸਥਾਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਤਿੱਬਤੀ ਬੋਧੀਆਂ ਲਈ, ਇਹ[ਬੋਧਨਾਥ ਸਤੂਪ](#)ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਹੈ।

ਸਵਯੰਭੂਨਾਥ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 640 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਵ੍ਰਸਦੇਵ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਸਮਰਾਟ ਅਸ਼ੋਕ ਨੇ ਤੀਜੀ ਸਦੀ ਈਸਾ ਪੂਰਵ ਵਿਚ ਇਸ ਪਹਾੜੀ 'ਤੇ ਇਕ ਮੰਦਰ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਮੰਦਰ ਸਵਯੰਭੂਨਾਥ ਦੇ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

15ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ, ਸਤੂਪ ਵਿਗੜ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਬੋਧੀ ਭਿਕਸ਼ੂ ਅਤੇ ਮਠਾਠ ਸ਼੍ਰੀਪੁਤਰ ਅਤੇ ਮੱਲ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੁਆਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬੋਧੀਆਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੌੜੀਆਂ ਨੂੰ 17ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਕਾਠਮੰਡੂ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਮੱਲਾ ਰਾਜਾ, ਪ੍ਰਤਾਪ ਮੱਲਾ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਤੂਪ ਨੂੰ 15 ਵਾਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਆਖਰੀ ਨਵੀਨੀਕਰਨ 2010 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਇਸਨੂੰ 44 ਪੌਂਡ (20 ਕਿਲੋ) ਸੋਨੇ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਲਿਖਣ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਦਾਖਲਾ 200 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ 'ਤੇ ਛੋਟੇ ਬੂਥ 'ਤੇ ਨਕਦ (ਕੋਈ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਜਾਂ ਡੈਬਿਟ ਕਾਰਡ ਨਹੀਂ) ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ।
ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਧਾਰਮਿਕ ਕੰਪਲੈਕਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੈਲਾਨੀ ਇੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬਾਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਇੱਥੇ ਆਉਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ ਕਿ ਬਾਂਦਰ ਪਿਆਰੇ ਲੱਗ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਉਹ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਹਨ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਭੋਜਨ ਛੱਡਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਦੰਦੀ ਦੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਭੋਜਨ ਹੈ: ਇਸਨੂੰ ਲੁਕਾਓ ਅਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਸੇਵਨ ਨਾ ਕਰੋ।

ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਧਾਰਮਿਕ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਬਾਂਦਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਟੂਪਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ। ਧਿਆਨ ਰਹੇ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਖ ਕੰਪਲੈਕਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸਤੂਪ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਅੱਖਾਂ ਅਤੇ ਭਰਵੱਟੇ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸਟੂਪ 'ਤੇ ਦੇਖਦੇ ਹੋ, ਉਹ ਬੁੱਧ ਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਨੱਕ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨੇਪਾਲੀ ਲਿਪੀ ਵਿੱਚ ਨੰਬਰ 1 ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨੇਪਾਲੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪਲੇਟਾਂ 'ਤੇ ਦੇਖਦੇ ਹੋ।

ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਮਿੰਟ ਬਿਤਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੌੜੀਆਂ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਜਾਓ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਕੰਪਲੈਕਸ ਤੱਕ ਚੱਲੋ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ 365 ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹ ਚੁੱਕੇ ਹੋ। ਸਿਖਰ 'ਤੇ, ਤੁਸੀਂ ਵੱਡੇ ਸਟੂਪਾ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੰਦਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖੋਗੇ ਅਤੇ ਕਾਠਮੰਡੂ ਘਾਟੀ ਦਾ ਸੁੰਦਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇਖੋਗੇ।

ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਟੂਪਾਂ ਵਾਂਗ, ਮੁੱਖ ਸੋਨੇ ਦੀ ਪਲੇਟ ਵਾਲਾ ਸਟੂਪ ਬੁੱਧ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅਤੇ ਭਰਵੱਟੇ, ਪਰ ਨੱਕ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। 16ਵੀਂ ਸਦੀ ਤੋਂ ਸਟੂਪਾਂ 'ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਅਤੇ ਭਰਵੱਟੇ ਪੇਂਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਅਣਜਾਣ ਹੈ। ਕਿਆਸ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸਰਪ੍ਰਸਤਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ 4 ਆਕਾਸ਼ੀ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਬੁੱਧ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ, ਪਰ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁੱਧ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਕਹਿਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ।

10 =[ਨਰਦੇਵੀ ਮੰਦਰ]
11 =[ਯੇਤਖਾ ਬਾਹਾ]
12 =[ਕਾਠਮੰਡੂ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ]
13 =[ਆਕਾਸ਼ ਭੈਰਬ ਮੰਦਰ]
14 =[ਸੇਤੋ ਮਛਿੰਦਰ ਨਾਥ ਮੰਦਿਰ]
15 =[ਆਸਨ ਡੱਬੂ]
16 =[ਆਸਨ ਬਜ਼ਾਰ]
17 =[ਅੰਨਪੂਰਨਾ ਮੰਦਰ]
18 =[ਬਾਲ ਗੋਪਾਲੇਸ਼ਵਰ]

5.2.1.2 ਬਿਕਰਮਸ਼ਿਲਾ ਮਹਾਵਿਹ ਮੰਦਿਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

'ਬਿਕਰਮਸ਼ੀਲਾ ਮਹਾਵਿਹਾਰ' ਨਾਮ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਬੋਧੀ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। 'ਬਿਕਰਮਸ਼ਿਲਾ' ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਮੱਠਵਰਤੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਦੇ ਬੋਧੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕੇਂਦਰ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ 'ਮਹਾਵਿਹਾਰ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਮਹਾਨ ਮੱਠ'। ਇਹ ਨਾਮ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੰਦਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਸੀ। ਜਾਂ ਮੂਲ ਵਿਕਰਮਸ਼ਿਲਾ ਮੱਠ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ, ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਕੇਂਦਰ ਵਜੋਂ ਇਸਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

5.2.1.5 ਤ੍ਰਿਦੇਵੀ ਮੰਦਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

'ਤ੍ਰਿਦੇਵੀ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ 'ਤਿੰਨ ਦੇਵੀ' ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਤ੍ਰਿਏਕ (ਤ੍ਰਿਮੂਰਤੀ) ਦੀਆਂ ਮਾਦਾ ਹਮਰੁਤਬਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ:

- **ਸਰਸਵਤੀ, ਬੁੱਧੀ ਅਤੇ ਵਿੱਦਿਆ ਦੀ ਦੇਵੀ**
- **ਲਕਸ਼ਮੀ, ਦੌਲਤ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੀ ਦੇਵੀ**
- **ਪਾਰਵਤੀ, ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਦੀ ਦੇਵੀ**

ਇਕੱਠੇ ਮਿਲ ਕੇ, ਉਹ ਇਸਤਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਊਰਜਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਦੇਵਤਿਆਂ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵ ਨੂੰ ਪੂਰਕ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮੰਦਰ ਇਸ ਬ੍ਰਹਮ ਤਿਕੜੀ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੁਰਲੱਭ ਸਥਾਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਤਿੰਨੋਂ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਇਕੱਠੇ ਪੂਜਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

5.2.1.6 ਤਿੱਬਤ ਬੁੱਕ ਸਟੋਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪੋਸਟਕਾਰਡ ਜਾਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਭੇਜਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹੋ? ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤਿੱਬਤ ਬੁੱਕ ਸਟੋਰ ਸਟੈਂਪ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮੌਕਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਡਾਕਘਰਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਸਟਪਸ ਨਹੀਂ ਵੇਚਦੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੀਮਤੀ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਚਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੋਸਟਕਾਰਡ, ਯਾਦਗਾਰੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਨੇਪਾਲੀ ਵਿੱਚ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਚੋਣ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰੋ।

ਸਟੂਪਾ ਅੱਜ

ਅੱਜ, ਧਰਮ ਧਾਤ ਸਤੂਪ ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਪੂਜਾ ਦਾ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਅਸਤ ਪਲਾਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਕੰਡਿਆਲੀ ਤਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਅਜੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਪਹੀਏ ਘੁੰਮਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਟੂਪਾ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਵਿਜ਼ਿਟਿੰਗ ਸੁਝਾਅ

- **ਦਾਖਲਾ ਮੁਫਤ ਹੈ।**
- **ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ: ਯਾਤਰੀਆਂ ਦਾ ਮੈਦਾਨ 'ਤੇ ਚੱਲਣ, ਮਨਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵਾਗਤ ਹੈ। ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਕੱਪੜੇ ਪਾਓ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ਾਂਤ, ਆਦਰਯੋਗ ਵਿਵਹਾਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖੋ।**

ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਵ

ਇਸਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਕਾਥੇ ਸਵਯੰਭੂ ਸ਼੍ਰੀ ਗ ਚੈਤਯ ਸਤੂਪ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਮੱਲਾ ਦੇ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ 17ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਾਠਮੰਡੂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਨਮੋਹਕ, ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਮੀਰ ਬੋਧੀ ਸਮਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਸਤੂਪ ਨੂੰ ਅਕਸਰ 'ਮਿੰਨੀ ਸਵਯੰਭੂਨਾਥ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਸਲੀਸ੍ਵਯੰਭੂਨਾਥ ਸਤੂਪਦੀ ਪ੍ਰਤੀਰੂਪ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਥਾਹ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੁੱਲ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜੋ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਉੱਪਰ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਵੈਮਭੂਨਾਥ ਸਟੂਪਾ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਕਾਥੇ ਸਵਯੰਭੂ ਸ਼੍ਰੀ ਗ ਚੈਤਿਆ ਨਾਮ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?

- **'ਕਾਥੇ' ਦਾ ਅਰਥ ਨੇਪਾਲੀ ਵਿੱਚ 'ਲੱਕੜੀ' ਜਾਂ 'ਛੋਟਾ' ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਸਦੇ ਆਕਾਰ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।**
- **'ਸਵਯੰਭੂ' ਸਵੈ-ਹੋਂਦ ਵਾਲੇ ਸਤੂਪ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਉਭਰਿਆ ਸੀ।**
- **'ਸ਼੍ਰੀ ਘ' ਇੱਕ ਨੇਵਾਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਵਿਹੜਾ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ।**
- **'ਚੈਤਯ' ਇੱਕ ਬੋਧੀ ਸਟੂਪਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਗੁੰਬਦ ਵਰਗੀ ਬਣਤਰ ਜੋ ਬੁੱਧ ਦੇ ਗਿਆਨਵਾਨ ਮਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।**

ਇਕੱਠੇ ਪਾਓ, ਕਾਥੇ ਸਵਯੰਭੂ ਸ਼੍ਰੀ ਗ ਚੈਤਿਆ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਸਵੈਯੰਭੂ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਹਿਰ ਚੈਤਿਆ' ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮਹਾਨ ਸਵੈਯੰਭੂਨਾਥ ਸਤੂਪ ਦੀ ਇੱਕ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।

ਸਤੂਪ ਦੀ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਵਿੱਚ ਕਲਾਸਿਕ ਬੋਧੀ ਡਿਜ਼ਾਈਨ, ਇੱਕ ਸਫ਼ੈਦ ਗੁੰਬਦ, ਚਾਰ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁੱਧ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਨਹਿਰੀ ਗੋਲਾ ਨਾਲ ਤਾਜ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਵਰਗਾਕਾਰ ਹਰਮਿਕਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮ 13 ਛੱਤਰੀ ਪੌੜੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਨਿਰਵਾਣ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ 13 ਪੜਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।
ਚੈਤਿਆ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਪਹੀਏ, ਪੱਥਰ ਦੇ ਸ਼ੇਰ, ਲਘੂ ਸਟੂਪਾਂ, ਅਤੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਨ ਕੀਤੇ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉੱਕਰੀ ਹੋਈ ਚੈਤਿਆ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਸਤੂਪ ਨੂੰ ਬੁੱਧ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਤਾਜ ਪਹਿਨਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਇੱਕ ਚਟਾਕ ਹੈ।
ਇਹ ਸਥਾਨ ਤਿੱਬਤੀ ਅਤੇ ਨੇਵਾਰ ਬੋਧੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰਗਰਮ ਪੂਜਾ ਸਥਾਨ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬੁੱਧ ਜੈਅੰਤੀ ਵਰਗੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੌਰਾਨ।
ਉਪਾਸਕ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੈਤਿਆ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਘੜੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਚੱਲਦੇ ਹਨ, ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਪਹੀਏ ਘੁੰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਮੱਖਣ ਦੇ ਦੀਵੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਈਟ ਬੋਧੀ ਤਿਉਹਾਰਾਂ, ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤ ਚਿੰਤਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸਪੇਸ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਸਤੂਪ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ 1552 ਈਸਵੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਮੇਘਰਾਜਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਕਥੇਸਿੰਭੂ ਸਤੂਪ ਦਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਸਿਖਰ (ਗਜੂਰ) ਦਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ'। ਨੇਪਾਲੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਮੇਘਰਾਜਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਸਮਾਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਠਮੰਡੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ।
ਸਤੂਪ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਮੱਲਾ (1624 - 1674 ਈ.) ਦੇ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1647 ਵਿੱਚ, ਚੈਤਿਆ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ 1653 ਵਿੱਚ ਵਜਰਾਚਾਰੀਆ (ਵਜਰਾਯਾਨ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਉੱਚ-ਦਰਜੇ ਦੇ ਨੇਵਾਰ ਬੋਧੀ ਪੁਜਾਰੀ) ਦੁਆਰਾ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਚੈਤਿਆ ਅੱਜ
ਅੱਜ, ਸ਼੍ਰੀ ਗਹਿ ਚੈਤਿਆ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਅਸਥਾਨ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹਬੋਧਨਾਥ ਸਤੂਪਜਾਂਸ੍ਵਯਮ੍ਭੂਨਾਥਜਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ-ਭਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਸੁਹਜ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲਾਭਦਾਇਕ ਦੌਰਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਟੂਪਾ ਵੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹੋ।

ਵਿਜ਼ਿਟਿੰਗ ਸੁਝਾਅ
- **ਦਾਖਲਾ ਮੁਫਤ ਹੈ।**
- **ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ: ਸਟੂਪ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਘੜੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਚੱਲੋ, ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਪਹੀਏ ਘੁੰਮਾਓ, ਅਤੇ ਆਦਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਰੱਖੋ।**

5.2.1.9 ਇਕਾ ਨਰਾਇਣ ਮੰਦਿਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

'ਇਕਾ ਨਾਰਾਇਣ' ਨਾਮ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਨੇਵਾਰ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿੱਚ ਹੈ।

- **'ਇਖਾ' ਉਸ ਖਾਸ ਇਲਾਕੇ ਜਾਂ ਟੋਲੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੰਦਰ ਕਾਠਮੰਡੂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਖਾਕੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਹੈ।**
- **'ਨਾਰਾਇਣ' ਭਗਵਾਨ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਹਿੰਦੂ ਤ੍ਰਿਏਕ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਅਕ ਅਤੇ ਰੱਖਿਅਕ।**

ਇਕੱਠੇ, ਇਕਾ ਨਾਰਾਇਣ ਈਖਾ ਦੇ ਗੁਆਂਢ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਕੁਮਾਰੀ ਜਾਤਰਾ, ਜੀਵਤ ਦੇਵੀ ਕੁਮਾਰੀ ਦਾ ਰੱਥ ਜਲੂਸ। ਕੁਮਾਰੀ, ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇਵਾਰ ਕੁੜੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਵੀ ਤਲੇਜੂ ਦਾ ਰੂਪ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਾਠਮੰਡੂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਸਜਾਏ ਰਥ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਗਣੇਸ਼ ਅਤੇ ਭੈਰਵ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਰੱਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ।
ਪਰੇਡ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਨਰਦੇਵੀ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੰਦਰਾਂ 'ਤੇ ਰੁਕੀ ਹੈ। ਮੰਦਿਰ ਨਿਯਮਤ ਪੂਜਾ (ਰਸਮਾਂ) ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਦੇਵੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮੰਦਰ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੋਗੇ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਝਾਤੀ ਮਾਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਅਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਹਰ ਪਾਸੇ 2 ਰੰਗਦਾਰ ਪੇਂਟ ਕੀਤੇ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਫੋਟੋਆਂ ਲਈ ਪੋਜ਼ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ: ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਪਹੁੰਚੋ।

A =[ਗੱਦੀ ਬੈਠਕ]
B =[ਤ੍ਰੈਲੋਕਯ ਮੋਹਨ ਨਾਰਾਇਣ ਮੰਦਿਰ]
C =[ਮਾਜੂ ਦੇਗਾ ਮੰਦਰ]
D =[ਮਾਦਯੋ ਪਾਰਵਤੀ ਮੰਦਿਰ]
E =[ਟੈਗੋ ਗਨ ਬੇਲ]
F =[ਪੱਥਰ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਮੰਦਰ]
G =[ਸਰਸਵਤੀ ਮੰਦਰ]
H =[ਸਾਈਸੀਲਿਮ ਦੇਗਾ]
I =[ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਮੱਲਾ ਕਾਲਮ]
ਜੇ =[ਜਗਨਨਾਥ ਮੰਦਰ]
K =[ਇੰਦਰਪੁਰ ਮੰਦਿਰ]
L =[ਮਹਾਂ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਮੰਦਰ]
M =[ਸ਼ਿਵ ਮੰਦਰ]
N =[ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਲ ਭੈਰਵ ਮੰਦਰ]
O =[ਕਾਗੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਮੰਦਿਰ]
P =[ਤਲੇਜੂ ਭਵਾਨੀ ਮੰਦਿਰ]
Q =[ਮੱਖਣ ਮਹਾਦੇਵ ਮੰਦਿਰ]
R =[ਨੀਲ ਬਰਾਹੀ ਮੰਦਿਰ]
S =[ਕੋਟੀਲਿੰਗੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਮੰਦਿਰ]
T =[ਸ਼੍ਰੀ ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਮੰਦਿਰ]
U =[ਕੁਮਾਰੀ ਘਰ]
V =[ਹਨੂੰਮਾਨ ਢੋਕਾ ਪੈਲੇਸ]

5.2.1.12.ਏ ਗੱਦੀ ਬੈਠਕ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਸਫੈਦ ਇਮਾਰਤ, ਗੱਦੀ ਬੈਠਕ ਵਿਖੇ ਕਾਠਮੰਡੂ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸਵੈ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਪੈਦਲ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ, ਜੋ ਕਿ ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਚਿਪਕਦੀ ਹੈ।

ਕਾਠਮੰਡੂ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਵਿੱਚ ਗੱਦੀ ਬੈਠਕ ਇੱਕ ਨਵ-ਕਲਾਸੀਕਲ ਮਹਿਲ ਹੈ ਜੋ 1908 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਚੰਦਰ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਰਾਣਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸ਼ਾਹੀ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਹਾਲ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸਦੀ ਯੂਰਪੀ ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਸ਼ਾਹੀ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਅਤੀਤ ਦੀ ਸਮਝ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

'ਗੱਦੀ ਬੈਥਕ' ਨਾਮ ਦਾ ਨੇਪਾਲੀ ਵਿੱਚ 'ਗੱਦੀ' (ਸਿੰਘਾਸਣ) ਅਤੇ 'ਬੈਠਕ' (ਸੀਟ ਜਾਂ ਮੀਟਿੰਗ ਹਾਲ) ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ, 'ਸਿੰਘਾਸਨ ਹਾਲ' ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਹਾਲ ਬਾਹਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨਾਲ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪਤਵੰਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ।

ਮਜ਼ਬੂਤ ਯੂਰਪੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਆਪਣੀ ਨਵ-ਕਲਾਸੀਕਲ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਦੀ ਬੈਥਕ ਕਾਠਮੰਡੂ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਉੱਚੇ ਚਿੱਟੇ ਥੰਮ੍ਹਾਂ, ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਮਰੂਪ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਰਾਣਾ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੱਛਮੀ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕੱਦ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਨ।

2015 ਦੇ ਭੂਚਾਲ ਦੌਰਾਨ ਇਮਾਰਤ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਢਾਹ ਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੁਰੰਮਤ 2019 ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ 1000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ (ਲਿਖਣ ਦੇ ਸਮੇਂ)। ਅੰਦਰ, ਤੁਸੀਂ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਸ਼ਾਹੀ ਯੁੱਗ ਦੇ ਝੰਡੇ, ਸਿੰਘਾਸਣ ਕੁਰਸੀਆਂ, ਅਤੇ ਵਿੰਟੇਜ ਪੋਰਟਰੇਟ ਦੇਖੋਗੇ।

ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ

ਸ਼ਾਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਤੱਕ, ਇਮਾਰਤ ਨੇ ਕੂਟਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਲਈ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

ਅੱਜ, ਇਹ ਇਸਦੀ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਭੂਮਿਕਾ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮਾਰਕ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇੰਦਰ ਜਾਤਰਾ ਵਰਗੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਤਵੰਤੇ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾਨ ਇਸਦੀ ਬਾਲਕੋਨੀ ਤੋਂ ਜਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹਨ।

ਮੰਦਰ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਕਦਮ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਠਮੰਡੂ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਦੀ ਖੋਜ ਦੌਰਾਨ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ।

5.2.1.12.D ਮਾਦਯੋ ਪਾਰਵਤੀ ਮੰਦਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਮਾਜੂ ਦੇਗਾ ਮੰਦਰਦੇ ਸਿੱਧੇ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੰਦਰ ਹੈ: ਮਾਦਯੋ ਪਾਰਵਤੀ ਮੰਦਿਰ।

ਕਾਠਮੰਡੂ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਵਿੱਚ ਮਾਦਯੋ ਪਾਰਵਤੀ ਮੰਦਿਰ ਦੇਵੀ ਪਾਰਵਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਹਿੰਦੂ ਅਸਥਾਨ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਵ, ਰਵਾਇਤੀ ਨੇਵਾਰ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ, ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਧਾਰਮਿਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਾਦਯੋ ਪਾਰਵਤੀ ਨਾਮ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 'ਕੇਂਦਰੀ ਪਾਰਵਤੀ' ਜਾਂ 'ਮੱਧ ਪਾਰਵਤੀ', ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿੱਚ ਮਾਦਯੋ ਅਰਥਾਤ 'ਮੱਧ' ਜਾਂ 'ਕੇਂਦਰੀ' ਦੇ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਪਾਰਵਤੀ ਹਿੰਦੂ ਦੇਵੀ ਪਾਰਵਤੀ, ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਿਆਰ, ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੇਵੀ ਵਜੋਂ, ਪਾਰਵਤੀ ਹਿੰਦੂ ਮਿਥਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਮੰਦਰ ਦਾ ਨਾਮ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਦੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਲੇਆਉਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਰਵਤੀ ਦੀ ਪੂਜਾ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮਹੱਤਵ

ਕਾਠਮੰਡੂ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਦੇ ਕੁਝ ਵੱਡੇ ਮੰਦਰਾਂ ਜਿੰਨਾ ਉੱਚਾ ਜਾਂ ਸਜਾਵਟ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮਾਦਿਓ ਪਾਰਵਤੀ ਮੰਦਰ ਦੇਵੀ ਪਾਰਵਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਹਨੂੰਮਾਨ ਢੋਕਾ ਪੈਲੇਸ ਕੰਪਲੈਕਸਨਾਲ ਇਸਦੀ ਨੇੜਤਾ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਪੂਜਾ ਦੇ ਸ਼ਾਹੀ ਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਇਹ ਮੰਦਰ ਨੇਵਾਰ-ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉੱਕਰੀ ਹੋਈ ਲੱਕੜ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਮਾਦਾ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਟਾਇਰਡ ਬਣਤਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਕਾਠਮੰਡੂ ਘਾਟੀ ਦੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਦੀ ਕਲਾਤਮਕ ਮੁਹਾਰਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸੁਹਜ ਨੂੰ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਪ੍ਰਤੀਕਵਾਦ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ।

ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਭੂਮਿਕਾ
ਮੰਦਰ ਪੂਜਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸਰਗਰਮ ਸਥਾਨ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਤੀਜ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਪਾਰਵਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਤਿਉਹਾਰ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਔਰਤਾਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਭਲਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੇ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਮਾਦਿਓ ਪਾਰਵਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫੁੱਲਾਂ, ਧੂਪ ਅਤੇ ਲਾਲ ਪਾਊਡਰ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਜੀਵੰਤ ਊਰਜਾ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੰਦਰ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮਾਦਿਓ ਪਾਰਵਤੀ ਮੰਦਿਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋ ਸ਼ੇਰ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੰਹਾਸ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 'ਸ਼ੇਰ' ਲਈ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਉਹ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਅਕਸਰ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਅਤੇ ਹਿਮਾਲਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਬੋਧੀ ਮੰਦਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।
ਇੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ:

ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਅੰਕੜੇ:
- ਸਿਮਹਾਸ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਰੱਖਿਅਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੁਸ਼ਟ ਆਤਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਊਰਜਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।
- ਉਹ ਤਾਕਤ, ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ।

ਪ੍ਰਤੀਕ ਮਹੱਤਵ:
- ਸ਼ੇਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਈ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਇਲਟੀ ਅਤੇ ਦੈਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ।
- ਹਿੰਦੂ ਮਿਥਿਹਾਸ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਅਕਸਰ ਦੁਰਗਾ (ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਿੰਦੂ ਦੇਵੀ, ਜੋ ਇੱਕ ਯੋਧਾ ਦੇਵੀ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ੈਤਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ) ਅਤੇ ਪਾਰਵਤੀ (ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਦੀ ਪਤਨੀ, ਅਕਸਰ ਬ੍ਰਹਮ ਮਾਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਦੇਵੀ, ਇੱਕ ਯੋਧਾ ਦੇਵੀ ਹੈ) ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ।
- ਮੰਦਰ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸਥਾਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਤੱਤ:
- ਸਿੰਹਾਸ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਮੰਦਰ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿਚ ਇਕ ਆਮ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਤੱਤ ਹਨ।
- ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਫਰੇਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰਤਾ ਅਤੇ ਅਚੰਭੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।
- ਉਹ ਅਕਸਰ ਪੱਥਰ ਦੇ ਬਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਵੀ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਦਰਭ:
- ਮਾਦਿਓ ਪਾਰਵਤੀ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸ਼ੇਰ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਮੰਦਰ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ 'ਤੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਚਿੱਤਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

5.2.1.12.ਈ ਤਰੋ ਗਣ ਬੇਲ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਟੈਰੋ ਗਨ ਬੇਲ ਤੱਕ ਚੱਲੋ। 2025 ਤੱਕ, ਘੰਟੀ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਵਾੜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ 2015 ਦੇ ਭੂਚਾਲ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਵਾੜ ਦੇ ਉੱਪਰ ਘੰਟੀ ਦੇਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ.

ਕਾਠਮੰਡੂ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਵਿੱਚ ਟੈਰੋ ਗਨ ਘੰਟੀ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਾਂਸੀ ਦੀ ਘੰਟੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਸ਼ਾਹੀ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਰਸਮਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਸੀ।

'ਟੈਰੋ ਗਣ' ਸ਼ਬਦ ਨੇਵਾਰ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ 'ਟੈਰੋ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਦੱਖਣੀ' ਅਤੇ 'ਗਣ' ਘੰਟੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਫ਼ੀ ਸ਼ਾਬਦਿਕ, ਟੈਰੋ ਗਨ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਦੱਖਣੀ ਘੰਟੀ'। ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਹਨੂੰਮਾਨ ਢੋਕਾ ਪੈਲੇਸ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਕਿਨਾਰੇ 'ਤੇ ਸਥਿਤ, ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਵਾਲੇ ਜਨਤਕ ਚੌਂਕ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨਾਮ ਇਸ ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ 'ਉੱਤਰੀ ਘੰਟੀ', ਨਾਸਲ ਗਣ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਤਾ

18ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, 1797 ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਰਾਣਾ ਬਹਾਦੁਰ ਸ਼ਾਹ ਦੁਆਰਾ ਟੈਰੋ ਗਨ ਘੰਟੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਸ਼ਾਹੀ ਸੰਕੇਤ ਘੰਟੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਰਸਮਾਂ, ਰਾਜ ਸਮਾਰੋਹਾਂ, ਜਾਂ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਜਾਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਈ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਘੰਟੀ ਵੱਜਦੀ ਸੀ। ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਆਧੁਨਿਕ ਲਾਊਡਸਪੀਕਰਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੰਬੋਧਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਜਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਘੰਟੀ ਦੀ ਘੰਟੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਤੁਰੰਤ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚੇਗੀ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘੰਟੀ ਧਾਰਮਿਕ ਰਸਮਾਂ ਦੌਰਾਨ ਭੇਟਾਂ ਜਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਜਲੂਸ ਨੂੰ ਸੰਕੇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਜਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
ਘੰਟੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਾਂਸੀ ਦੀ ਕਲਾਕ੍ਰਿਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਦੋ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਉੱਕਰੀਆਂ ਪੱਥਰ ਦੇ ਥੰਮ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਚੌੜੇ ਪੁਰਾਲੇਖ ਦੇ ਉੱਪਰ ਲਟਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਅਤੇ ਸੈਲਾਨੀ ਲੰਘਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਰਗ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਘੰਟੀ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਬਣਤਰ ਵਿੱਚ ਰਵਾਇਤੀ ਨਮੂਨੇ ਅਤੇ ਨੇਵਾਰ ਕਲਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਕੇਵਲ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਵਰਤਮਾਨ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੁੱਲ
ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੁਣ ਅਧਿਕਾਰਤ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਟੈਗੋ ਗਨ ਬੈੱਲ ਕਾਠਮੰਡੂ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

5.2.1.12.I ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਮੱਲਾ ਕਾਲਮ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਮੁੜੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਮੱਲਾ ਕਾਲਮ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ।

ਕਾਠਮੰਡੂ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਮਾਣ ਨਾਲ ਉਭਰਦਾ ਹੋਇਆ, ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਮੱਲਾ ਕਾਲਮ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਸਮਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ।

ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਮੱਲਾ ਮੱਲਾ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਰਾਜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ 1641 ਤੋਂ 1674 ਤੱਕ ਕਾਂਤੀਪੁਰ (ਕਾਠਮੰਡੂ) ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਉਹ ਇੱਕ ਕਵੀ, ਕਲਾ, ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ, ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸ਼ਹਿਰ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੰਦਰ, ਮਹਿਲ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਕਾਰਜ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ।

ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਮੱਲਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਪੱਥਰ ਦਾ ਥੰਮ੍ਹ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਮਸਤੇ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਂਸੀ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਨਾਲ ਤਾਜ ਹੈ, ਅਤੇ ਨੇੜੇ ਦੇਹਨੂੰਮਾਨ ਢੋਕਾ ਪੈਲੇਸਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਵ

ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਮੱਲਾ ਕਾਲਮ ਰਾਜੇ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਾ ਜਗਨਨਾਥ ਮੰਦਿਰ ਵੱਲ ਸਦਾ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਈ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਿਸਦਾ ਉਸਨੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਬਣਾਇਆ ਸੀ।

ਕਾਲਮ ਦੇ ਅਧਾਰ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਸਮਾਰਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਅਹਿਸਾਸ ਜੋੜਦੀਆਂ ਹਨ।

ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ

ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੱਲਾ ਕਾਲਮ ਕੋਈ ਮੰਦਰ ਜਾਂ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਮਾਰਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਆਦਰ ਨਾਲ ਦੇਖਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਸੈਲਾਨੀ ਅਕਸਰ ਮੂਰਤੀ ਦੀ ਫੋਟੋ ਖਿੱਚਣ ਅਤੇ ਕਾਠਮੰਡੂ ਦੇ ਸ਼ਾਹੀ ਅਤੀਤ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰੁਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

5.2.1.12.ਜੇ ਜਗਨਨਾਥ ਮੰਦਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਮੱਲਾ ਕਾਲਮਦੇ ਪਿੱਛੇ, ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਮੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ, ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ (ਉੱਤਰ ਵੱਲ), ਤਿੰਨ ਛੋਟੇ ਮੰਦਰ ਹਨ। ਚਾਰੋਂ ਮੰਦਰਾਂ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ 'ਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਕਬੂਤਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਚਾਰ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ, ਜਗਨਨਾਥ ਮੰਦਰ, ਤੁਹਾਡੀ ਅਗਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਹੈ।

ਕਾਠਮੰਡੂ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਵਿੱਚ ਜਗਨਨਾਥ ਮੰਦਿਰ 16ਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰ ਹੈ ਜੋ ਭਗਵਾਨ ਜਗਨਨਾਥ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਵਰਗ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਮੀਰ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਹ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਲੱਕੜ ਦੀ ਨੱਕਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਮਹੱਤਤਾ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਦਿਰ ਭਗਵਾਨ ਜਗਨਨਾਥ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ, ਭਗਵਾਨ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਸਤਿਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
'ਜਗਨਨਾਥ' ਨਾਮ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂ' (ਜਗਤ = ਸੰਸਾਰ/ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ, ਨਾਥ = ਪ੍ਰਭੂ)। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਦੇਵਤਾ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਰੱਖਿਅਕ ਅਤੇ ਰੱਖਿਅਕ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਵੈਸ਼ਨਵ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਲਈ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਾਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ

ਜਗਨਨਾਥ ਮੰਦਿਰ 16ਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੱਲਾ ਰਾਜਵੰਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਰਾਜਾ ਮਹਿੰਦਰ ਮੱਲਾ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ 1560 ਤੋਂ 1574 ਤੱਕ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਦਾ ਸਾਮ੍ਹਣਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਮੰਦਿਰ ਆਪਣੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਉੱਕਰੀ ਹੋਈ ਕਾਮੁਕ ਲੱਕੜ ਦੇ ਸਟਰਟਸ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕ ਅਤੇ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੱਕਾਸ਼ੀ ਰਚਨਾ, ਬ੍ਰਹਮਤਾ ਅਤੇ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਵਾਇਤੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਦਿਰ ਦੋ-ਪੱਧਰੀ ਪਗੋਡਾ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨੇਵਾਰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿੱਚ ਆਮ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇੱਟ ਦਾ ਅਧਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਟਾਇਰ ਵਾਲੀ ਛੱਤ ਸੁੰਦਰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਲੱਕੜ ਦੇ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਹੈ।

ਜਗਨਨਾਥ ਮੰਦਰ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਹੈ।

5.2.1.12.L ਮਹਾ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਮੰਦਰ

(ਨਕਸ਼ਾ)

(ਪੂਰਬ)ਇੰਦਰਪੁਰ ਮੰਦਿਰਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਪਿੱਛੇ ਸਥਿਤ ਮਹਾਂ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਮੰਦਿਰ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਕਸਰ ਇਸਨੂੰ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਮੰਦਿਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਾਠਮੰਡੂ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਵਿੱਚ ਮਹਾਂ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਮੰਦਿਰ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਪਰ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਮੀਰ ਅਸਥਾਨ ਹੈ, ਜੋ ਭਗਵਾਨ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਦੇਵਤੇ ਹੈ।

ਮਹਾਂ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਨਾਮ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 'ਮਹਾਨ ਵਿਸ਼ਨੂੰ' ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਦੇਵਤਾ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੇ ਸਰਵਉੱਚ ਰੂਪ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੇ ਰੱਖਿਅਕ ਵਜੋਂ ਪੂਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਨੇਪਾਲੀ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਾਠਮੰਡੂ ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੰਦਰ ਉਸਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹਨ।

ਇੰਦਰਪੁਰ ਮੰਦਿਰਨਾਲ ਮੰਦਰ ਦੀ ਨੇੜਤਾ, ਜੋ ਇੰਦਰ (ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਰਾਜੇ) ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਹਿੰਦੂ ਪੰਥ ਦੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕਾਠਮੰਡੂ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਅਕਸਰ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਸ਼ੈਲੀ

ਮਹਾਂ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਮੰਦਿਰ ਰਵਾਇਤੀ ਨੇਵਾਰ ਪਗੋਡਾ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਬਹੁ-ਪੱਧਰੀ ਛੱਤ, ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਲੱਕੜ ਦੀ ਨੱਕਾਸ਼ੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਉੱਚੀ ਇੱਟਾਂ ਦੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੇ ਨਾਲ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਨੇੜੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੰਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮਾਮੂਲੀ, ਇਸਦੀ ਸਮਰੂਪਤਾ ਅਤੇ ਕਾਰੀਗਰੀ 17ਵੀਂ ਅਤੇ 18ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਕਾਠਮੰਡੂ ਘਾਟੀ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰਤਾ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅੰਦਰ, ਪਾਵਨ ਅਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਭਗਵਾਨ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੀ ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਮੂਰਤ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਭੇਟਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਮੰਦਰ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਵ

ਇਹ ਮੰਦਿਰ ਪੂਜਾ ਲਈ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਗਵਾਨ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ੁਭ ਦਿਨਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਕਾਦਸ਼ੀ (ਗਿਆਰਵਾਂ ਚੰਦਰ ਦਿਨ) ਅਤੇ ਹਰੀਸ਼ਯਾਨੀ ਇਕਾਦਸ਼ੀ, ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਨੀਂਦ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਸਿਹਤ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਅਸੀਸਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫੁੱਲਾਂ, ਤੇਲ ਦੇ ਦੀਵੇ ਅਤੇ ਧੂਪ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

5.2.1.12.M ਸ਼ਿਵ ਮੰਦਰ

(ਨਕਸ਼ਾ)
ਪਿੱਛੇ (ਪੂਰਬ)ਮਹਾਂ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਮੰਦਰਇੱਕ ਹੋਰ ਛੋਟਾ ਮੰਦਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਵ ਮੰਦਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਾਠਮੰਡੂ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਵ ਮੰਦਿਰ, ਮਹਾਂ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਮੰਦਿਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤਿੰਨ-ਪੱਧਰੀ ਪਗੋਡਾ ਹੈ ਜੋ ਅਕਸਰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦੇਵਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਵਿੱਤਰ ਤ੍ਰਿਏਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਾਰਮਰ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਤ੍ਰੀਮੂਰਤੀ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਿਮੂਰਤੀ) ਦੇ ਨਾਲ। ਸੰਕੇਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੰਦਰਭ ਘੱਟ ਹਨ, ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਅਤੇ ਇੰਦਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਮੰਦਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਤਿਕੋਣੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
ਇਸਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਢਾਂਚੇ, ਇੰਦਰਪੁਰ ਮੰਦਿਰ ਅਤੇ ਮਹਾਂ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਮੰਦਿਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ਼ਿਵ ਮੰਦਰ ਕਲਾਸਿਕ ਨੇਵਾਰ-ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਪਗੋਡਾ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਤਿੰਨ-ਪੱਧਰੀ ਛੱਤ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰਤਾ ਨਾਲ ਉੱਕਰੀ ਹੋਈ ਲੱਕੜ ਦੇ ਸਟਰਟਸ ਨਾਲ ਸੰਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਦੂਜੇ ਦੋ ਮੰਦਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਵਿੱਤਰ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰਤਾ ਵਾਲੀ ਕਤਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਹਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ।
ਮੰਦਿਰ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਸਮਰੂਪ ਅਨੁਪਾਤ ਇਸ ਨੂੰ ਮੱਲਾ-ਕਾਲ ਦੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੀ ਵਧੀਆ ਉਦਾਹਰਣ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਸੰਤੁਲਨ ਅਤੇ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਏਕਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਹੈ।

ਮੰਦਰ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

5.2.1.12.P ਤਲੇਜੂ ਭਵਾਨੀ ਮੰਦਿਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਕਾਗੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਮੰਦਿਰਦੇ ਪਿੱਛੇ, ਤੁਸੀਂ ਦੋ ਛੋਟੇ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੇਟ ਦੇਖੋਗੇ। ਉਸ ਗੇਟ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਤਲੇਜੂ ਭਵਾਨੀ ਮੰਦਿਰ ਹੈ।

ਤਲੇਜੂ ਭਵਾਨੀ ਮੰਦਿਰ ਕਾਠਮੰਡੂ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਹ ਪਵਿੱਤਰ ਮੰਦਿਰ ਤਲੇਜੂ ਭਵਾਨੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ, ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸੁਰੱਖਿਆਤਮਕ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਮੱਲਾ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਾਹੀ ਦੇਵਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਕਾਠਮੰਡੂ ਘਾਟੀ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਤਲੇਜੂ ਨਾਮ ਹਿੰਦੂ ਦੇਵੀ ਦੁਰਗਾ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਦੇਵਤਾ ਜੋ ਬੁਰਾਈ ਨਾਲ ਲੜਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਮ (ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਕ੍ਰਮ) ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ। ਤਲੇਜੂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਬਹੁ-ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਯੋਧਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਸ਼ੇਰ 'ਤੇ ਬੈਠੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਭੂਤ 'ਤੇ ਖੜੀ ਹੈ, ਤਲਵਾਰ, ਤ੍ਰਿਸ਼ੂਲ ਅਤੇ ਡਿਸਕਸ ਵਰਗੇ ਹਥਿਆਰ ਫੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਹ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।
'ਭਵਾਨੀ' ਇੱਕ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਦੇਵੀ' ਜਾਂ 'ਬ੍ਰਹਮ ਮਾਤਾ'।

5.2.1.12.T ਸ਼੍ਰੀ ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਮੰਦਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਅੱਗੇ ਵਧੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਮੰਦਰ ਦੇਖੋਗੇ, ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇਖੇ ਸਾਰੇ ਮੰਦਰਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਨਾਮ ਹਿੰਦੂ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। 'ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ' ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 'ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂ' ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਦਾ ਸੰਦਰਭ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਸਰਵਉੱਚ ਦੇਵਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਮ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸਮਰਪਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। 'ਮਹਾਦੇਵ' ਸ਼ਿਵ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਾਮ ਹੈ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਬ੍ਰਹਮ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

'ਸ਼੍ਰੀ' ਇੱਕ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੋ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੂ ਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਅਗੇਤਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ 'ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ' ਜਾਂ 'ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ' ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਡੂੰਘੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਅਰਥ ਦੇ ਨਾਲ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇਵਤੇ ਦੇ ਨਾਮ ਅੱਗੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ, ਇਹ ਦੇਵਤੇ ਦੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਗੁੰਬਦਦਾਰ ਛੱਤਾਂ ਵਾਲਾ ਸ਼੍ਰੀ ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਮੰਦਿਰ ਕਾਠਮੰਡੂ ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਧੇਰੇ ਆਮ ਪਗੋਡਾ ਜਾਂ ਸ਼ਿਖਾਰਾ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਭਟਕਣਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਇਹ ਮੰਦਰ ਇੰਨਾ ਵੱਖਰਾ ਕਿਉਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਸੰਭਵ ਕਾਰਨ ਹਨ:

- **ਪ੍ਰਤੀਕ ਅਰਥ ਗੁੰਬਦ ਵਾਲੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਅਰਥ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਆਕਾਸ਼ੀ ਗੁੰਬਦ ਜਾਂ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਗੋਲੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ = ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਮ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ।**

- **ਮੁਗਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਗੁੰਬਦਦਾਰ ਛੱਤਾਂ ਮੁਗਲ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹਨ, ਜੋ ਮੱਧਕਾਲੀ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ ਉਪ ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੀ। ਮੰਦਰ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ 'ਤੇ ਇਸ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ, ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।**

- **ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਗੁੰਬਦ ਵਾਲੀ ਛੱਤ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਅਸਲ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।**

5.2.1.12.ਉ ਕੁਮਾਰੀ ਘਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਹੁਣ ਸਫੈਦਗੱਦੀ ਬੇਹਕਇਮਾਰਤ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਚੱਲੋ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਕਾਠਮੰਡੂ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਦਾ ਆਪਣਾ ਦੌਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਫੁੱਟ ਹੋਰ ਪੈਦਲ ਚੱਲਦੇ ਰਹੋ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੜਕ ਇੱਕ ਤਿੱਖੀ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਲਾਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਮਾਰਤ ਕੁਮਾਰੀ ਘਰ ਹੈ।

ਕੁਮਾਰੀ ਘਰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਇਹ ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਜ਼ਿੰਦਾ ਦਿਲ ਹੈ ਜੋ ਕਾਠਮੰਡੂ ਦੀ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਨਾਮ 'ਕੁਮਾਰੀ ਘਰ' ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ 'ਕੁਮਾਰੀ ਦਾ ਘਰ' ਨੇਪਾਲੀ ਵਿੱਚ। 'ਕੁਮਾਰੀ' ਇੱਕ ਕੁਆਰੀ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨੇਵਾਰ ਸ਼ਾਕਿਆ ਜਾਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਜੀਵਤ ਦੇਵੀ ਬਣਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਖ਼ਤ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦੀ ਹੈ। 'ਘਰ' ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਘਰ'। ਇਹ ਇਮਾਰਤ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਦੋਵਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਅਰਧ-ਇਕਾਂਤ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਤੋਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪੂਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਇੱਕ ਜੀਵਤ ਦੇਵੀ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਜਾ ਜੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮੱਲਾ ਦੇ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ 17ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਲੇਜੂ ਦੇਵੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਪ੍ਰਥਾ ਦੀ

- ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਾਹੀ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜਾਂ ਅਤੇ ਸਿਮਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ।
- ਅਹਿਮ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਕੰਮਾਂ ਲਈ।

ਇਸਦੀ ਉਚਾਈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨ ਨੇ ਵੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ - ਘਾਟੀ ਦੀ ਅਸਮਾਨ ਰੇਖਾ ਉੱਤੇ ਸ਼ਾਹੀ ਘਰ ਦੇ ਦਬਦਬੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ।

ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ

ਇਹ ਟਾਵਰ ਨੇਵਾਰ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਦੀ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਉੱਕਰੀ ਹੋਈ ਲੱਕੜ ਦੀਆਂ ਖਿੜਕੀਆਂ, ਇੱਟਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਲੀਆਂ, ਅਤੇ ਟਾਇਰਡ ਪਗੋਡਾ-ਸ਼ੈਲੀ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਉਚਾਈ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਵਾਇਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕਾਂ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇਵਾਰ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਦੀ ਚਤੁਰਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।
ਅੰਦਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਤੰਗ ਪੌੜੀਆਂ, ਲੱਕੜ ਦੇ ਬੀਮ, ਅਤੇ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਹਨ। ਨੌਂ ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਮਹਿਲ ਦੇ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ 2015 ਦੇ ਭੂਚਾਲ ਦੌਰਾਨ ਢਹਿ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ 2023 ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਯਤਨ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜਾਰੀ ਹਨ।

ਵਿਜ਼ਟਰ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਕਾਠਮੰਡੂ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਯੂਨੈਸਕੋ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਰਾਸਤ ਸਾਈਟ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਨੌ ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਮਹਿਲ ਨੇਪਾਲੀ ਇਤਿਹਾਸ, ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹੀ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਆਕਰਸ਼ਣ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਢਾਂਚਾਗਤ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਪਰਲੇ ਪੱਧਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸੀਮਤ ਹੈ।

ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਹਨੁੰਮਾਨ ਢੋਕਾ ਪੈਲੇਸ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਥਾਨ ਵੇਖੋਗੇ:

- ਹਨੁੰਮਾਨ ਢੋਕਾ
- ਨਾਸਲ ਚੌਕ
- ਨਾਗ ਪੋਖਰੀ
- ਰਾਜਾ ਮਹਿੰਦਰ ਜੀਪ
- ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਰਾਇਲ ਕੁਆਰਟਰ ਅਤੇ ਬਿਲਾਸ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਲਾਜ਼ਾ

ਹਨੂੰਮਾਨ ਢੋਕਾ
([ਨਕਸ਼ਾ])
ਹਨੂੰਮਾਨ ਢੋਕਾ ਹਨੂੰਮਾਨ ਢੋਕਾ ਪੈਲੇਸ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਦੇ ਮੱਲਾ ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਹ ਵੰਸ਼ ਦੀ ਸੱਤਾ ਦੀ ਸੀਟ ਸੀ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾਮ ਦੋ ਮੁੱਖ ਤੱਤਾਂ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ:

- **ਹਨੂੰਮਾਨ: ਹਿੰਦੂ ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਰਾਮਾਇਣ ਤੋਂ ਬਾਂਦਰ ਦੇਵਤਾ, ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ, ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।**
- **ਢੋਕਾ: 'ਫਾਟਕ' ਲਈ ਨੇਪਾਲੀ ਸ਼ਬਦ।**

ਹਨੂੰਮਾਨ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਦੇਵਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸਦੀ ਅਟੁੱਟ ਸ਼ਰਧਾ, ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਹਿੰਮਤ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ:

ਨਾਗ ਪੋਖਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਾਗਾ ਰਾਜੇ (ਸੱਪ ਦੇਵਤਾ) ਦੀ ਇੱਕ ਉੱਚੀ ਮੂਰਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਗ ਪੰਚਮੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਤਿਉਹਾਰ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਬਾਰਿਸ਼, ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸੱਪ ਦੇ ਡੰਗਣ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸੱਪ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਿਨ, ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਨਾਗਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਧ, ਫੁੱਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਪੜ 'ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਤਾਲਾਬ ਮਹਿਲ ਕੰਪਲੈਕਸਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਹਾਰਕ ਪਾਣੀ ਦੇ ਭੰਡਾਰਨ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਠਮੰਡੂ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਵਿੱਚ ਨਾਗ ਪੋਖਰੀ ਦੀ ਸਹੀ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਇਹ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਰਸਮੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਨੇਪਾਲੀ ਵਿੱਚ 'ਚੌਕ' ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਵਿਹੜੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ 'ਮੋਹਨ' ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ਾਹੀ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇੱਕ ਰਾਜੇ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਾਮ ਦੇ ਮੂਲ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀਮਤ ਹਨ, ਇਹ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਹੀ ਦਰਬਾਰ ਅਤੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਖੇਤਰਾਂ ਨਾਲ ਇਸਦੇ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਲੀਨ ਅਤੇ ਰਸਮੀ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਨਾਮ 'ਬਿਲਾਸ ਮੰਦਰ' ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 'ਟੈਂਪਲ ਆਫ਼ ਪਲੇਜ਼ਰ' ਜਾਂ 'ਟੈਂਪਲ ਆਫ਼ ਲੈਜ਼ਰ' ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ 'ਬਿਲਾਸ' ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਅਨੰਦ, ਅਨੰਦ, ਜਾਂ ਮਨੋਰੰਜਨ। ਇਹ ਨਾਮ ਮੱਲਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹ ਰਾਜਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਜੀ ਪੂਜਾ ਸਥਾਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।
ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਰਗ ਦੇ ਦੂਜੇ ਮੰਦਰਾਂ ਵਾਂਗ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਂ ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ, ਬਿਲਾਸ ਮੰਦਿਰ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤ ਸੈਟਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸ਼ਾਹੀ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ਾਂਤ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਹੈ।

ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ

5.2.1.13 ਆਕਾਸ਼ ਭੈਰਬ ਮੰਦਿਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

'ਆਕਾਸ਼ ਭੈਰਬ' ਨਾਮ ਦੋ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ:

- **'ਆਕਾਸ਼' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਅਸਮਾਨ ਜਾਂ ਅਸਮਾਨ,**
- **'ਭੈਰਬ' ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਕਰੜੇ ਰੱਖਿਅਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਰੂਪ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।**

ਆਕਾਸ਼ ਭੈਰਬ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਭੈਰਬ ਦੇ ਆਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬੇਅੰਤ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਊਰਜਾ ਅਤੇ ਉੱਪਰੋਂ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਨੇਵਾਰ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਰਾਜਾ ਯਲੰਬਰ, ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਯੋਧਾ-ਰਾਜਾ, ਅਤੇ 7ਵੀਂ ਜਾਂ 8ਵੀਂ ਸਦੀ ਈਸਾ ਪੂਰਵ ਵਿੱਚ ਅਭਿਰ ਰਾਜਵੰਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਰਤ ਰਾਜਵੰਸ਼ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਰਾਜੇ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਨੇਪਾਲ (ਕਾਠਮੰਡੂ ਘਾਟੀ ਅਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤਰ) ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਰਾਜਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਕਾਸ਼ ਭੈਰਬ ਦਾ ਨੀਲਾ ਚਿਹਰਾ, ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਤਾਜ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਿੰਗਾਰਿਆ, ਮੁੱਖ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਬ੍ਰਹਮ ਸੈਨਿਕ ਵਾਂਗ ਮੰਦਰ ਦੀ ਬਾਲਕੋਨੀ ਤੋਂ ਭੀੜ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਦਿਨਾਂ 'ਤੇ, ਉਸਦਾ ਚਿਹਰਾ ਛੁਪਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ.

ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮਹੱਤਵ

ਆਕਾਸ਼ ਭੈਰਬ ਨੂੰ ਕਾਠਮੰਡੂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੇਵਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੇਵਾਰ ਵਪਾਰੀਆਂ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਜੋ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮੰਦਰ ਸਾਲਾਨਾ ਇੰਦਰ ਜਾਤਰਾ ਤਿਉਹਾਰ ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਆਕਾਸ਼ ਭੈਰਬ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਤਸਵੀਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭੇਟਾਂ, ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਰਸਮਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਤਿੰਨ-ਪੱਧਰੀ ਮੰਦਿਰ ਵਿੱਚ ਅਮੀਰ ਨੇਵਾਰ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀ ਨੱਕਾਸ਼ੀ, ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਤੋਰਨਾ, ਅਤੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਧਾਤ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ।

5.2.1.14 ਸੇਤੋ ਮਛਿੰਦਰਾ ਨਾਥ ਮੰਦਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਨਾਮ 'ਸੇਟੋ ਮਛਿੰਦਰਨਾਥ' ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਨੇਪਾਲੀ ਵਿੱਚ 'ਚਿੱਟਾ ਮਛਿੰਦਰਨਾਥ' ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

- *ਸੇਟੋ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਚਿੱਟਾ, ਦੇਵਤੇ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਰੰਗ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।*
- *ਮਛਿੰਦਰਨਾਥ ਮਤਸੀ◌ੇਂਦਰਨਾਥ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਤਾਂਤਰਿਕ ਯੋਗੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੇਵਤਾ ਜੋ ਹਿੰਦੂ (ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਵਜੋਂ) ਅਤੇ ਬੋਧੀ (ਅਵਲੋਕਿਤੇਸ਼ਵਰ, ਦਇਆ ਦੇ ਬੋਧੀਸਤਵ ਦੇ ਰੂਪ ਵਜੋਂ) ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।*

ਸੇਤੋ ਮਛਿੰਦਰਾ ਨਾਥ ਮੰਦਿਰ ਵਿਖੇ, ਸੇਤੋ ਮਛਿੰਦਰਨਾਥ ਨੂੰ ਮੀਂਹ ਦੇ ਦੇਵਤੇ ਅਤੇ ਦਿਆਲੂ ਰੱਖਿਅਕ ਵਜੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ, ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਸਾਰੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਜਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਵ

ਆਸਨ ਡੱਬੂ ਮੰਦਿਰ ਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਭਰਪੂਰਤਾ ਦੀ ਦੇਵੀ ਅੰਨਪੂਰਨਾ ਅਜੀਮਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਲਚਲ ਵਾਲੇ ਆਸਨ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਭੁੱਖਾ ਨਾ ਰਹੇ।
ਸਾਰਾ ਸਾਲ, ਇੱਥੇ ਤਾਂਤਰਿਕ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ, ਬੋਧੀ ਪੂਜਾ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਰਸਮਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਡੱਬੂ ਇੰਦਰ ਜਾਤਰਾ ਅਤੇ ਆਸਨ ਪਾਹਨ ਚੜ੍ਹਹੇ ਵਰਗੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਾਨਕ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਕੀ ਵੇਖਣਾ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵ ਕਰਨਾ ਹੈ

- ਓਪਨ-ਏਅਰ ਸਟੇਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮ, ਅਕਸਰ ਤੇਲ ਦੇ ਦੀਵਿਆਂ ਅਤੇ ਭੇਟਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਿੰਗਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੌਰਾਨ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਨਾਚਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- ਡੱਬੂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਣੇਸ਼, ਭੈਰਬ, ਅਤੇ ਅੰਨਪੂਰਨਾ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸਮੇਤ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਤੀਰਥ ਸਥਾਨ ਮਿਲਣਗੇ, ਜੋ ਕਿ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।
- ਦੇਖੋ ਜਦੋਂ ਸਥਾਨਕ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਧੂਪ ਧੁਖਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਜ਼ੇ ਮੈਰੀਗੋਲਡਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਪਹੀਏ ਘੁੰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ - ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜਦੋਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਈਕਲਾਂ ਨੂੰ ਚੌਂਕ ਵਿੱਚ ਬੁਣਦੇ ਹਨ।

5.2.1.16 ਆਸਨ ਬਾਜ਼ਾਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਆਸਨ ਬਜ਼ਾਰ (ਅਸਨ ਜਾਂ ਆਸਨ ਟੋਲ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਕਾਠਮੰਡੂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਬਾਜ਼ਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਠਮੰਡੂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜੀਵੰਤ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ।

5.2.1.18 ਬਾਲ ਗੋਪਾਲੇਸ਼ਵਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਕਾਠਮੰਡੂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰਾਣੀ ਪੋਖਰੀ (ਰਾਣੀ ਦੇ ਤਾਲਾਬ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ, ਬਾਲ ਗੋਪਾਲੇਸ਼ਵਰ ਦਾ ਸ਼ਾਂਤ ਮੰਦਿਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅਮੀਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਟੇਪਸਟਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਮਨਮੋਹਕ ਪ੍ਰਮਾਣ ਵਜੋਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਅਕਸਰ ਸਥਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯਮਲੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਲੱਖਣ ਅਸਥਾਨ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿਲਚਸਪ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੀ ਝਲਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪਰ ਦੋ ਨਾਮ ਕਿਉਂ? ਇੱਥੇ ਮੂਲ ਦੇਵਤਾ ਗੋਪਾਲੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਹੈ।

'ਬਾਲ ਗੋਪਾਲੇਸ਼ਵਰ' ਨਾਮ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

- **ਬਾਲ: ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿੱਚ 'ਬੱਚਾ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ,**
- **ਗੋਪਾਲ: ਨੌਜਵਾਨ ਭਗਵਾਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਾਮ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਗਊਆਂ ਦਾ ਰਖਵਾਲਾ', ਅਤੇ**
- **ਈਸ਼ਵਰ: ਭਾਵ 'ਰੱਬ' ਜਾਂ 'ਪ੍ਰਭੂ'।**

ਇਕੱਠੇ, ਬਾਲ ਗੋਪਾਲੇਸ਼ਵਰ ਬ੍ਰਹਮ ਬਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸਦੀ ਮਾਸੂਮੀਅਤ, ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇ ਇਸ ਰੂਪ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਉਸੇ ਕੋਮਲਤਾ ਨਾਲ ਪੂਜਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦਿਖਾਏਗਾ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੰਦਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਵਿਕਲਪਕ ਨਾਮ ਯਮਲੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ, ਹਰ ਸਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਦਿਨ ਲਈ: ਭਾਈ ਟਿਕਾ, ਤਿਹਾੜ ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ 5ਵਾਂ ਦਿਨ।

'ਯਮਲੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਗੋਪਾਲੇਸ਼ਵਰ' ਨਾਮ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

- **ਯਮ: ਹਿੰਦੂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ, ਯਮ ਮੌਤ ਦਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤੇ ਪਰਲੋਕ ਦਾ ਸ਼ਾਸਕ ਹੈ, ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਤਮਾਵਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।**
- **ਈਸ਼ਵਰ (ਜਾਂ ਈਸ਼ਵਰ): ਇੱਕ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਪ੍ਰਭੂ' ਜਾਂ 'ਪਰਮ ਹਸਤੀ'।**
- **ਮਹਾਦੇਵ: ਸ਼ਿਵ ਦਾ ਇੱਕ ਆਮ ਨਾਮ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਮਹਾਨ ਭਗਵਾਨ'।**

ਭਾਈ ਟੀਕਾ 'ਤੇ ਮੰਦਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦਘਾਟਨ ਡੂੰਘਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਨ ਭੈਣਾਂ-ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬੰਧਨ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਮੰਦਰ ਦੀ ਪੂਜਾ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਤਾਕਤ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਲਾਨਾ ਉਦਘਾਟਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਬਾਲ ਗੋਪਾਲ (ਬਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ) ਅਤੇ ਮਹਾਦੇਵ (ਸ਼ਿਵ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਭਗਵਾਨ ਵਜੋਂ, ਯਮਲੇਸ਼ਵਰ) ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਮੌਤ, ਚੰਚਲਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ

ਰਾਣੀ ਪੋਖਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਮੱਲਾ ਦੁਆਰਾ 1667 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਚਿੱਟੇ ਸ਼ਿਖਰ-ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਮੰਦਰ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਬਣਤਰ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਕਾਜ਼ਵੇਅ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਹੈ। ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦਾ ਤਾਲਾਬ, ਅਕਸਰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰੂਪ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸ਼ਾਂਤ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੈਲਾਨੀ ਤਾਲਾਬ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਤੋਂ ਮੰਦਰ ਦੇ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੀ ਸਾਲ ਭਰ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਬਾਲ ਗੋਪਾਲੇਸ਼ਵਰ ਦਾ ਸੱਚਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਦਿਲ ਭਾਈ ਟਿਕਾ ਦੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਧੜਕਦਾ ਹੈ।

5.3 ਦਿਨ 3: ਬੌਧਨਾਥ ਸਟੂਪਾ ਖੇਤਰ, ਪਾਟਨ, ਅਤੇ ਪਾਟਨ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਦਾ ਸਵੈ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਪੈਦਲ ਦੌਰਾ

ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦਿਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਟੂਪਾ ਨਾਲ ਕਰਾਂਗੇ:ਬੋਧਨਾਥ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂਪਾਟਨ(ਲਲਿਤਪੁਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਅਤੇਪਾਟਨ ਦਰਬਾਰ ਚੌਕਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂਭੋਜਨ ਗ੍ਰਹਿ'ਤੇ ਇੱਕ ਮਨੋਰੰਜਕ ਡਿਨਰ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਦਿਨ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਭੋਜਨ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਡਿਨਰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਈ ਵਾਰ ਵਿਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੋਟਲ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ।

5.3.1 ਬੌਧਨਾਥ ਸਤੂਪ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨਾ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਕਾਠਮੰਡੂ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਸਥਿਤ, ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਬੌਧਨਾਥ ਸਟੂਪਾ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੌਧ ਸਟੂਪਾ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਗੋਲਾਕਾਰ ਸਟੂਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਤਿੱਬਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਤਿੱਬਤੀ ਬੋਧੀ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਚਿੱਟੇ ਗੁੰਬਦ, ਬੁੱਧ ਦੀਆਂ ਸਭ-ਦੇਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅੱਖਾਂ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਝੰਡੇ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਚੱਕਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਬੌਧਨਾਥ ਇੱਕ ਸ਼ਾਂਤ ਪਰ ਜੀਵੰਤ ਮਾਹੌਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਖੋਜਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਤਸੁਕ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ।

ਬੌਧਨਾਥ ਸਟੂਪਾ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਠਮੰਡੂ ਦੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ 4 ਮੀਲ (7 ਕਿਲੋਮੀਟਰ) ਉੱਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ - ਉੱਥੇ ਜਾਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹੋਟਲ ਤੋਂ ਟੈਕਸੀ ਜਾਂ ਪਠਾਓ ਲਓ।

ਲਿਖਣ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਤੀ ਗੈਰ-ਨੇਪਾਲੀ ਵਿਜ਼ਟਰ 400 ਰੁਪਏ ਸੀ, ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਦੱਖਣ ਤੋਂ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੂਥ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸਲਈ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੁਫ਼ਤ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ।

5.3.1.1 ਦੱਖਣੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ

(ਨਕਸ਼ਾ)

ਲਿਖਣ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਤੀ ਗੈਰ-ਨੇਪਾਲੀ ਵਿਜ਼ਟਰ 400 ਰੁਪਏ ਸੀ, ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਦੱਖਣ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗੇਟ ਤੋਂ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੂਥ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਮੌਕਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੋਂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਗੇਟ ਨੂੰ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

5.3.1.2 ਬੌਧਨਾਥ ਸਟੂਪਾ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਬੌਧਨਾਥ ਨਾਮ 'ਬੌਧ', ਭਾਵ ਬੁੱਧ, ਅਤੇ 'ਨਾਥ' ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭੂ ਜਾਂ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਹੈ। ਇਕੱਠੇ, ਇਹ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਸਿਆਣਪ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂ' ਜਾਂ 'ਪ੍ਰਭੂ ਬੁੱਧ' ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਅਕਸਰ ਇਸਨੂੰ 'ਬੌਧਾ' ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਦੰਤਕਥਾ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਤੂਪ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਿੱਛਵੀ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ 5ਵੀਂ ਸਦੀ ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਵਿਧਵਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਰਾਜਾ ਨੂੰ ਬੁੱਧ ਲਈ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਈਟ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਤਿੱਬਤੀ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਣ ਗਈ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ 1950 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਤਿੱਬਤੀ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

ਉੱਤਰ ਵਿੱਚਜਮਚਨ ਲਹਖੰਗ ਮੱਠਤੋਂ ਪਾਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਟੂਪਾ ਦੀ ਚੌੜੀ ਚਿੱਟੀ ਛੱਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਠਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਜੁੱਤੇ ਉਤਾਰਨੇ ਪੈਣਗੇ।
ਛੱਤ ਤੋਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਸਟੂਪਾ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਪਲਾਜ਼ਾ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਹਨ।

5.3.2.1 ਯਾਲਾ ਧਵਾਖਾ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਯਾਲਾ ਧਵਾਖਾ ਵਿਖੇ ਪਾਟਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸਵੈ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਪੈਦਲ ਦੌਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ ਟੈਕਸੀ ਜਾਂ ਪਠਾਓ ਰਾਹੀਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਯਾਲਾ ਧਵਾਖਾ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਾਟਨ ਢੋਕਾ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਪਾਟਨ/ਲਲਿਤਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਯਲਾ ਧਵਾਖਾ ਦੀ ਸਹੀ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਸ਼ਿਲਾਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜਾ ਸਿੱਧੀ ਨਰਸਿੰਘ ਮੱਲਾ (ਸ਼ਾਸਨ 1619-1661) ਦੇ ਸ਼ਾਸਨਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪਾਤੜਾਂ ਸਮੇਤ ਪੁਰਾਤਨ ਪੁਰਾਤਨ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਮੰਦਰ, ਵਿਹੜੇ ਅਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ।

ਨੇਵਾਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, 'ਯਾਲਾ' ਪਾਟਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਨਾਮ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ 'ਧਵਾਖਾ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਦਰਵਾਜ਼ਾ' ਜਾਂ 'ਦਰਵਾਜ਼ਾ'। ਇਸ ਲਈ, ਯਾਲਾ ਧਵਾਖਾ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਯਾਲਾ (ਪਾਟਨ) ਦਾ ਗੇਟ' ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਕੰਧਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਪਾਟਨ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ,

ਵਪਾਰੀਆਂ, ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਕਾਠਮੰਡੂ ਘਾਟੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਕਲਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੀਵੰਤ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਲਿਤਪੁਰ ਵਿੱਚ ਛੱਪੜ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਟੂਟੀਆਂ ਸੁੱਕ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਲੱਖੇ, ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਰਹਿਮ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਆਪਣੀ ਅਲੌਕਿਕ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪਿਮਬਹਾਲ ਤਾਲਾਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਤ ਵਿੱਚ ਉਸਾਰਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਲਈ ਔਖਾ ਸਫ਼ਰ ਨਾ ਝੱਲਣਾ ਪਵੇ। ਇਹ ਸੰਸਕਰਣ ਤਾਲਾਬ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਬਹਾਲੀ ਅਤੇ ਲਚਕਤਾ

1934 ਦੇ ਨੇਪਾਲ-ਭਾਰਤ ਭੂਚਾਲ ਅਤੇ 2015 ਦੇ ਭੂਚਾਲ ਦੌਰਾਨ ਤਾਲਾਬ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਵਿਰਾਸਤੀ ਸੰਭਾਲ ਸਮੂਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

1967 ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਛੱਪੜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਸਖ਼ਤ ਸਥਾਨਕ ਵਿਰੋਧ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ।

5.3.2.3 ਲੋਕਕੀਰਤੀ ਮਹਾਵਿਹਾਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਲੋਕਕੀਰਤੀ ਮਹਾਵਿਹਾਰ ਪਾਟਨ ਦੇ 18 ਮੁੱਖ ਮੱਠਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਹ ਦਸੇਨ ਤਿਉਹਾਰ ਦੌਰਾਨ ਅੱਠ ਮਾਤਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਚ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੱਠ ਵਿੱਚ ਅਚਿਓਵ ਬੁੱਧ ਦੀ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਤਸਵੀਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸੱਜੇ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਪ੍ਰਗਿਆ ਪਰਮਿਤਾ ਅਤੇ ਖੜਚੈਰੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹੈ।
ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੱਠ 1217 ਅਤੇ 1255 ਈਸਵੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਲੋਕਕੀਰਤੀ ਮਹਾਂਵਿਹਾਰ ਨਾਮ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ 'ਲੋਕਾ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਸੰਸਾਰ' ਅਤੇ 'ਕੀਰਤੀ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਪ੍ਰਸਿੱਧ' ਜਾਂ 'ਮਹਿਮਾ'। ਮਹਾਵਿਹਾਰ ('ਮਹਾਨ ਮੱਠ') ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਪੂਰੇ ਨਾਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਸੰਸਾਰਿਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦਾ ਮਹਾਨ ਮੱਠ' ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸਦੀਆਂ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਇੱਛਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਾਟਨ ਦੇ ਬੋਧੀ ਮੱਠ ਦੇ ਨੈਟਵਰਕ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੱਠਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ।

ਨਾਮ ਹਿਰਨਿਆ ਵਰਣ ਮਹਾਵਿਹਾਰ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ:

- **ਹਿਰਨਿਆ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਸੋਨਾ'**
- **ਵਰਨਾ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਰੰਗ' ਜਾਂ 'ਦਿੱਖ'**
- **ਮਹਾਵਿਹਾਰ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਮਹਾਨ ਮੱਠ'**

ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਨਾਮ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 'ਗੋਲਡਨ ਕਲਰ ਦਾ ਮਹਾਨ ਮੱਠ' ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੰਦਰ ਦੇ ਚਮਕਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਬਾਹਰੀ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਸੰਦਰਭ ਹੈ, ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਘਾਟੀ ਦੇ ਹੋਰ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਵਿਹੜਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਡੂੰਘੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਜੀਵਤ ਮੱਠ

ਰਾਜਾ ਭਾਸਕਰ ਵਰਮਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 12ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਰਿਆਣਿਆ ਵਰਣ ਮਹਾਵਿਹਾਰ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਨੇਵਾਰ ਵਜਰਾਯਾਨ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕੇਂਦਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮੱਠ ਅਜੇ ਵੀ ਸਰਗਰਮ ਹੈ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸੰਘ (ਬੋਧੀ ਭਾਈਚਾਰੇ) ਦੁਆਰਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ, ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਰਸਮੀ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਖਤ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਨੁਸੂਚੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਸਥਾਨਕ ਕਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਿਰਨਿਆ ਵਰਣ ਮਹਾਵਿਹਾਰ ਦਾ ਸਥਾਨ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਥਾਂ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਚੂਹਾ ਇੱਕ ਬਿੱਲੀ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਆਮ ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਉਲਟ। ਇਸ ਅਜੀਬੋ-ਗਰੀਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸ਼ਗਨ ਵਜੋਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕਰਮ ਦੇ ਉਲਟਣ, ਕੁਦਰਤੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਸੰਭਵ ਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੋਧੀ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਡੂੰਘੀ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਊਰਜਾ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਧਾਰਣ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਰਾਮ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਈਟ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਂ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸੀ।
ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਮਹਾਂਵਿਹਾਰ (ਮਹਾਨ ਮੱਠ) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ੁਭ ਸਥਾਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਮੰਦਰ ਉਸੇ ਥਾਂ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਵਜਰਾਯਾਨ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ।
ਦੰਤਕਥਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਚੂਹਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ - ਇੱਕ ਅਭਿਆਸ ਜੋ 1990 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ, ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੂਲ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਵਜੋਂ, ਸਗੋਂ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਵਜੋਂ, ਦਇਆ ਅਤੇ ਅਹਿੰਸਾ ਦੇ ਬੋਧੀ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਚੂਹੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੂੰਦਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਇਹ ਅਭਿਆਸ ਅਜੇ ਵੀ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਦੰਤਕਥਾ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਦੇ ਇੱਕ ਅਲੰਕਾਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਜਿੱਥੇ ਭਰਮ (ਬਿੱਲੀ) ਨੂੰ ਬੁੱਧੀ ਜਾਂ ਅਚਾਨਕ ਸੂਝ (ਚੂਹਾ) ਦੁਆਰਾ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੰਦਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਨੇਪਾਲੀ ਬਹਿਲ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਰਵਾਇਤੀ ਨੇਵਾਰ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਮੱਠ ਦੇ ਖਾਕੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।
ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਕਿਆਮੁਨੀ ਬੁੱਧ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਛੋਟੇ ਚੈਤਿਆ ਅਤੇ ਬੋਧੀਸਤਵ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਹਨ। ਮੰਦਿਰ ਦੀ ਤਾਂਬੇ-ਪਲੇਟੇਡ, ਸੋਨੇ ਦੀ ਸੁਨਹਿਰੀ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਪ੍ਰਤੀਕਵਾਦ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗਰੁੜ, ਨਾਗਾ ਅਤੇ ਮਕਰਸ ਵਰਗੇ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਨੇਵਰ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਅਟੁੱਟ ਹਨ।
ਮੁੱਖ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਕਥਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਕਿਆਮੁਨੀ ਬੁੱਧ ਦੀ ਇੱਕ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੂਰਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਚੱਕਰ ਹੈ।

5.3.2.7 ਕੁੰਭੇਸ਼ਵਰ ਹਿਤੀ ਅਤੇ ਕੋਂਤਿ ਪੁਖੁ ਹਿਤੀ

(ਕੁੰਭੇਸ਼ਵਰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਥਰ ਦਾ ਟੁਕੜਾ:ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)
(ਕੋਂਤਿ ਪੁਖੁ ਹਿਤ:ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)
ਕੁੰਭੇਸ਼ਵਰ ਹਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕੋਂਟੀ ਪੁਖੁ ਹਿਤੀ ਦੋ ਰਵਾਇਤੀ ਪੱਥਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਸਿੱਧੇ ਗਲੀ (ਕਵਾਲਖੁ ਰੋਡ) ਦੇ ਪਾਰ ਪਏ ਹਨ।

ਕੁੰਭੇਸ਼ਵਰ ਹਿੱਤੀ ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਝਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਹਿਮਾਲਿਆ ਵਿੱਚ ਗੋਸਾਈਂਕੁੰਡਾ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਝੀਲ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਕਾਠਮੰਡੂ ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪੱਥਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਕੁੰਭੇਸ਼ਵਰ ਨਾਮ 'ਕੁੰਭ' ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਘੜਾ ਹੈ, ਅਤੇ 'ਈਸ਼ਵਰ', ਭਗਵਾਨ ਜਾਂ ਭਗਵਾਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪੱਥਰ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਕੁੰਭੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਮੰਦਿਰ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਾਠਮੰਡੂ ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਵ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਪੌਟ ਵਿੱਚੋਂ ਵਗਦਾ ਪਾਣੀ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਗੋਸਾਈਂਕੁੰਡਾ ਦੀ ਬ੍ਰਹਮ ਊਰਜਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਗਲੇਸ਼ੀਅਲ ਝੀਲ ਜੋ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਨਾਲ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਹੋਰ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਹਿੱਟੀਆਂ ਵਾਂਗ, ਪੱਥਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿੰਗਾਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੱਕਾਸ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰੋ ਜੋ ਨੇਵਾਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਲਝਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ, ਜਿਸ ਸਟੂਪ ਨੂੰ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਅਸ਼ੋਕ ਸਟੂਪ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉੱਤਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਸਟੂਪਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 5 ਅਸ਼ੋਕ ਸਟੂਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜੋ ਪਾਟਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹਨ।

ਪਾਟਨ (ਲਲਿਤਪੁਰ) ਦੇ ਪੰਜ ਅਸ਼ੋਕ ਸਟੂਪ ਹਨ:

1. ਟੈਟਾ (ਪੂਰਬੀ ਸਟੂਪਾ) -ਗਵਾਰਕੋਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ।
2. ਪੁਲਚੌਕ(ਪੱਛਮੀ ਸਟੂਪਾ) - ਪੁਲਚੌਕ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ।
3. ਲਗਨਖੇਲ(ਦੱਖਣੀ ਸਟੂਪਾ) - ਲਗਨਖੇਲ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ।
4. ਇਬਾਹੀ (ਉੱਤਰੀ ਸਤੂਪਾ) -ਤੇਟਾ ਬਾਹੀ ਖੇਤਰਵਿੱਚ ਸਥਿਤ, ਅਕਸਰ ਅਸ਼ੋਕ ਸਤੂਪਾ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
5. ਪਾਟਨ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ (ਕੇਂਦਰੀ ਸਟੂਪਾ) - ਇਹ ਸਟੂਪਾ ਹੁਣ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੁਝ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਗੁਆਚਿਆ ਜਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸਟੂਪਾਹਿਰਣਯ ਵਰਣ ਮਹਾਵਿਹਾਰਜਾਂ ਪਾਟਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਂਦਰੀ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾਂ ਉਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ।

ਪੂਜਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਸਥਾਨ

ਹਾਲਾਂਕਿਬੋਧਨਾਥ ਸਤੂਪਜਾਂਸ੍ਵਯਮ੍ਭੂਨਾਥਜਿੰਨਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜਾਂ ਸਜਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਸ਼ੋਕ ਸਟੂਪਾ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ, ਇਹ ਇੱਕ ਜੀਵਤ ਸਮਾਰਕ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ - ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ, ਸਿਮਰਨ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਅਕਸਰ ਘੜੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਟੂਪ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੇ ਹਨ, ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਪਹੀਏ ਕੱਤਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੰਤਰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ।

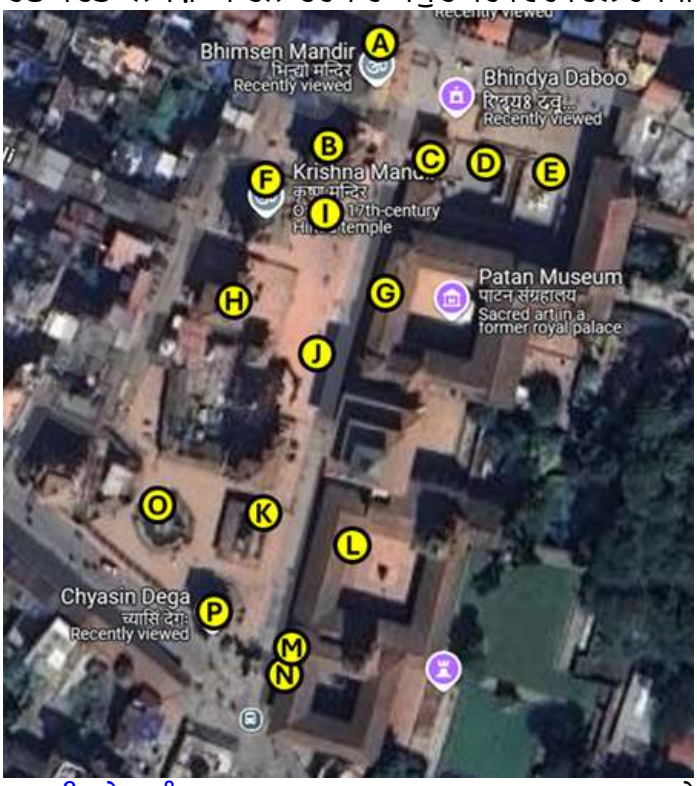
ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਵ

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਤੂਪ ਤੀਸਰੀ ਸਦੀ ਈਸਾ ਪੂਰਵ ਦੇ ਆਸਪਾਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਸਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਬਹਾਲੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਧਾਰਨ ਗੋਲਾਕਾਰ ਗੁੰਬਦ, ਵਰਗਾਕਾਰ ਹਰਮਿਕਾ, ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਪਾਇਰ ਰਵਾਇਤੀ ਬੋਧੀ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਈਟ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਭਾਰਤੀ ਬੋਧੀ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਕੁਝ ਇਮਾਰਤਾਂ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖੁੱਲਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਤੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹਦੇ ਹਨ।

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਨਕਸ਼ਾ ਪਾਟਨ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ:

A =ਭੀਮਸੇਨ ਮੰਦਰ
B =ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਮੰਦਰ
C =ਮਨੀਮੰਡਪD =ਮੰਗਾ ਹਿਤੀ
E =ਮਨਿ ਚੈਤਿਆ
F =ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੰਦਰ
G =ਪਾਟਨ ਅਜਾਇਬ ਘਰ
H =ਚਾਰ ਨਰਾਇਣ ਮੰਦਰ
I =ਰਾਜਾ ਸਿੱਧੀ ਨਰਸਿੰਘ ਮੱਲਾ ਦੀ ਮੂਰਤੀ
ਜੇ =ਰਾਜਾ ਯੋਗਨਰੇਂਦਰ ਮੱਲਾ ਦੀ ਮੂਰਤੀ
K =ਤਲੇਜੂ ਬੇਲ
L =ਮੂਲ ਚੌਕ
M =ਗਣੇਸ਼ ਦੀ ਮੂਰਤੀ
N =ਨਰਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਨੂੰਮਾਨ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ
O =ਮਹਾਰਾਣੀ ਹਿਤਿ
P =ਛਿਆਸੀਨ ਦੇਵਲ

5.3.2.9.ਬੀ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਮੰਦਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਮੰਦਿਰ ਨਾਮ ਦੀ ਉਤਪਤੀ

ਨਾਮ 'ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ' ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂ', ਇੱਕ ਸਿਰਲੇਖ ਅਕਸਰ ਸ਼ਿਵ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੁੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੰਦਿਰ ਦਾ ਨਾਮ ਵਾਰਾਣਸੀ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ਿਵ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਨੇਪਾਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਉਪ ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿਚਕਾਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਮੰਦਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ

ਪਾਟਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਮੰਦਿਰ ਨੂੰ 1627 ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਸਿੱਧੀ ਨਰਸਿੰਘ ਮੱਲਾ ਦੇ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ ਚਾਲੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਹਾਨ ਕਲਾਤਮਕ ਅਤੇ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਸਮਾਂ ਸੀ। ਕਲਾਸਿਕ ਨੇਵਾਰ ਪਗੋਡਾ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿੱਚ ਬਣਿਆ, ਮੰਦਿਰ ਵਿੱਚ ਦੋ ਟਾਇਰਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਛੱਤਾਂ, ਬਾਰੀਕ ਉੱਕਰੀ ਹੋਈ ਲੱਕੜ ਦੇ ਸਟਰਟਸ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਖਿੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਧਾਤੂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ।
ਪੱਥਰ ਦੇ ਹਾਥੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਜੋੜਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਦਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ, ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਮੰਦਿਰ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਵ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਟਰਾਜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਡਾਂਸਰ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਮੰਦਰ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਤਾ

ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਮੰਦਿਰ ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੈਵ ਧਰਮ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰਗਰਮ ਪੂਜਾ ਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਫੁੱਲਾਂ, ਚੌਲਾਂ ਅਤੇ ਧੂਪ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਦਰ 'ਤੇ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਹਾਂ ਸ਼ਿਵਰਾਤਰੀ ਵਰਗੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਮੰਦਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉਪਾਸਕਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ।

੫.੩.੨.੯.ਸੀ ਮਣਿਮਣ੍ਡਪ

(ਨਕਸ਼ਾ)

ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਮੰਦਰਤੋਂ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਗਲੀ ਦੇ ਪਾਰ, ਮਨੀ ਮੰਡਪ ਜਾਂ ਜਵੇਲ ਪਵੇਲੀਅਨ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਦੋ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਮੰਡਪ ਹਨ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਮਾਰਤਾਂ ਰਾਜਾ ਯੋਗਨਰੇਂਦਰ ਮੱਲਾ ਦੇ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਗਭਗ 1758 ਦੇ ਹਨ।

ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹਨਾਂ ਵਰਗੇ ਮੰਡਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਹੀ ਤਾਜਪੋਸ਼ੀ, ਜਨਤਕ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਰੋਹਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਖੁੱਲੇ ਮੰਡਪ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਪੁਜਾਰੀ ਵੱਡੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਮਨੀਮੰਡਪ ਨਾਮ ਦਾ ਮੂਲ

'ਮਨੀਮੰਡਪ' ਨਾਮ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

- **'ਮਣੀ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਗਹਿਣਾ ਜਾਂ ਕੀਮਤੀ।**
- **'ਮੰਡਪ' ਇੱਕ ਮੰਡਪ ਜਾਂ ਰਸਮੀ ਹਾਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।**

ਇਕੱਠੇ ਮਿਲ ਕੇ, ਮਨੀਮੰਡਪ ਨੂੰ ਇੱਕ 'ਜਵੇਹਰ ਮੰਡਪ' ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮਨੀਮੰਡਪ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਸਥਾਨਕ ਕਥਾ ਹੈ: ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੀਮਤੀ ਰਤਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਡਪਾਂ ਦੀ ਛੱਤ ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ 'ਜਵੇਲ ਪਵੇਲੀਅਨ' ਨਾਮ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਅੱਜ ਕੋਈ ਰਤਨ ਨਹੀਂ ਡਿੱਗਦਾ, ਕਹਾਣੀ ਮੰਡਪਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹੱਸਮਈਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਛੂਹ ਜੋੜਦੀ ਹੈ।

ਮਨੀਮੰਡਪ ਦੀਆਂ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਇਸ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਪੱਥਰ ਦੀਆਂ ਨੀਹਾਂ, ਲੱਕੜ ਦੇ ਥੰਮ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਮਤਲ ਛੱਤਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਉੱਚੇ ਪਗੋਡਾ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਦੀ ਸਾਦਗੀ ਇਸਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀ ਨੱਕਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਜਾਵਟੀ ਨਮੂਨੇ ਵਿੱਚ ਬਾਰੀਕ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਤੁਲਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨੇਵਾਰ ਕਾਰੀਗਰੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ।

ਅੱਜ, ਦੋਵੇਂ ਮਨੀਮੰਡਪ ਪਵੇਲੀਅਨ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਹਨ, ਜੋ ਅਕਸਰ ਇੱਥੇ ਆਰਾਮ ਕਰਨ, ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ, ਜਾਂ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸਮਾਰਕਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਲਈ ਬੈਠਦੇ ਹਨ।

ਮੰਗਾ ਹਿਤੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ
ਪਾਟਨ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਮੰਗਾ ਹਿੱਤੀ, ਢੁੰਗੇ ਧਾਰੇ (ਪੱਥਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਟੁਕੜੇ) ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਭਾਲੀ ਗਈ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਮਕਾਰਾ (ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਜਲ-ਜੀਵਾਂ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਜਾਵਟੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉੱਕਰੀ ਹੋਈ ਸਪਾਊਟਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਸਾਈਟ ਡੂੰਘੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਤਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।
ਸਥਾਨਕ ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੰਗਾ ਹਿੱਤੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਸ਼ਿਵ ਦੇਵਾ ਪਹਿਲੇ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨਕਾਲ ਦੌਰਾਨ 570 ਈਸਵੀ ਦੇ ਆਸਪਾਸ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਕਾਠਮੰਡੂ ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਪਾਣੀ ਦੇ ਫੁਹਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ ਅਤੇ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਤੱਤ ਵੀ 12ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੱਲਾ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦਿੱਤਾ।
ਕੇਂਦਰੀ ਸਪਾਊਟ, ਚਾਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਟੈਲੀਸਕੋਪਿਕ ਕ੍ਰਮ (ਦੇਖੋ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ) ਨਾਲ ਵਿਲੱਖਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੇਵਾਰ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਦੀ ਅਸਾਧਾਰਣ ਕਾਰੀਗਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਨੇਪਾਲੀ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਮਕਾਰਾ ਮੋਟਿਫ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀਆਂ ਬਾਲਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਭਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖੋਗੇ। ਤੁਹਾਡੀ ਸਵੇਰ ਦੀ ਰੁਟੀਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਧੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ 2015 ਦੇ ਭੂਚਾਲ ਨੇ ਹਿਟੀ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇਰਸਮੀ ਮੰਡਪਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਯਤਨਾਂ ਨੇ ਮੰਗਾ ਹਿਤੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜੀਵਤ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਮਾਰਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

5.3.2.9.F ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੰਦਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਪਾਟਨ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੰਦਰ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ, ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਨੱਕਾਸ਼ੀ, ਅਤੇ ਡੂੰਘੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮਹੱਤਵ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। 17ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅਰੰਭ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਥਰਾਂ ਤੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਇਹ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਖਾਰਾ-ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਮੰਦਰ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ - ਇੱਕ ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੁਰਲੱਭਤਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਟਾਇਰਡ ਪਗੋਡਾ ਬਣਤਰਾਂ ਦਾ ਦਬਦਬਾ ਹੈ।

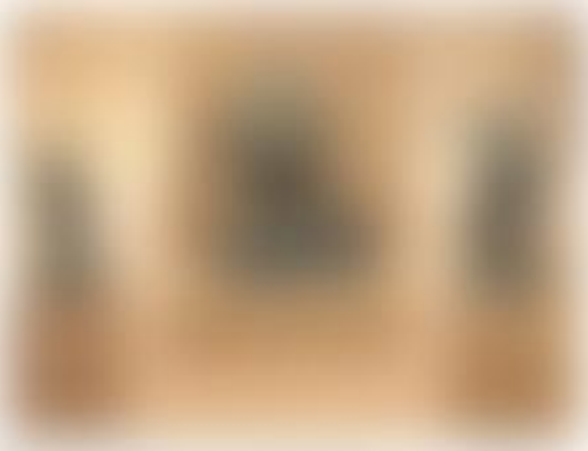

5.3.2.9.H ਚਾਰ ਨਾਰਾਇਣ ਮੰਦਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਚਾਰ ਨਾਰਾਇਣ ਮੰਦਿਰ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿਮਹਾ ਨਾਰੰਦਿਆ ਵਜੋਂ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਟਨ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਨੇਵਾਰ ਪਗੋਡਾ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ।

ਚਾਰ ਨਾਰਾਇਣ ਨਾਮ ਦਾ ਮੂਲ

'ਚਾਰ ਨਾਰਾਇਣ' ਨਾਮ ਭਗਵਾਨ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਹਿੰਦੂ ਪੰਥ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦੇਵਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਾਰਾਇਣ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 'ਚਾਰ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਚਾਰ', ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੰਦਰ ਕਾਠਮੰਡੂ ਘਾਟੀ ਦੇ ਚਾਰ ਕੋਨਿਆਂ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਚਾਰ ਪਵਿੱਤਰ ਨਰਾਇਣ ਅਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਨਾਮ 'ਪਿਆਮਹਾ ਨਾਰੰਡਿਆ' ਨੇਵਾਰ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ 'ਪਿਆਮਹਾ' ਮਤਲਬ 'ਉੱਪਰ' ਜਾਂ 'ਉੱਚਾ' ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ 'ਨਾਰੰਡਿਆ' ਨਾਰਾਇਣ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿੱਚ, ਨਰਾਇਣ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦੇਵਤਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਅਕਸਰ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਪਰਮ ਹਸਤੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹੈ। ਨਰਾਇਣ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਪਾਣੀਆਂ (ਨਾਰਾ) 'ਤੇ ਆਰਾਮ ਕਰਦੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। 'ਨਾਰਾਇਣ' ਸ਼ਬਦ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਨਾਰਾ' (ਪਾਣੀ) ਅਤੇ 'ਆਯਾਨਾ' (ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਸਥਾਨ) ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ 'ਪਾਣੀ 'ਤੇ ਅਰਾਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ' ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਵੈਸ਼ਨਵਵਾਦ ਵਿੱਚ, ਪਰੰਪਰਾ ਜੋ ਵਿਸ਼ਨੂੰ, ਨਾਰਾਇਣ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਪਰਮ ਹਕੀਕਤ, ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਸਾਰੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਨੀਂਹ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਚਾਰ ਨਰਾਇਣ ਮੰਦਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 1566 ਵਿੱਚ ਮੱਲਾ ਰਾਜਵੰਸ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਸ਼ਾਸਕ ਪੁਰੰਦਰਾ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਇਹ ਮੰਦਰ ਕਲਾਸਿਕ ਮਲਟੀ-ਟਾਇਰਡ ਪਗੋਡਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੀ ਇੱਕ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਲੱਕੜ ਦੀ ਨੱਕਾਸ਼ੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਟਰਟਸ ਅਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਫਰੇਮਾਂ 'ਤੇ, ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਹਨ, ਜੋ ਦੇਵਤਿਆਂ, ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਜੀਵਾਂ ਅਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।
ਦੁਖਦਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਚਾਰ ਨਰਾਇਣ ਮੰਦਿਰ 2015 ਦੇ ਭੂਚਾਲ ਦੌਰਾਨ ਢਹਿ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਰਵਾਇਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਆਪਕ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਅਸਲੀ ਸ਼ਾਨ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ।

ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਅਤੇ ਮੂਲ ਚੌਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਮੂਲ ਚੌਕ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਮੱਲਾ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 17ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਸਹੀ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਸਬੂਤ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਾਜਾ ਸਿੱਧੀ ਨਰਸਿੰਘ ਮੱਲਾ (ਸ਼ਾਸਨ 1619-1661) ਨੇ ਇਸਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ।

ਮੂਲ ਚੌਕ, ਨੇਵਾਰ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨਮੂਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉੱਕਰੀ ਹੋਈ ਲੱਕੜ ਦੇ ਸਟਰਟਸ, ਖਿੜਕੀਆਂ ਅਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਮੰਦਰ ਹੈ ਜੋ ਮੱਲ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਦੇਵੀ ਤਲੇਜੂ ਭਵਾਨੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ।

2015 ਦੇ ਭੂਚਾਲ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ, ਵਿਹੜੇ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਲਗਭਗ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

5.3.2.9.M ਗਣੇਸ਼ ਮੂਰਤੀ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਗਣੇਸ਼ ਦੀ ਮੂਰਤੀ - ਬੁੱਧੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਪ੍ਰਤੀਕ

ਬੁੱਧ, ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਹਾਥੀ-ਸਿਰ ਵਾਲੇ ਦੇਵਤੇ ਭਗਵਾਨ ਗਣੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ, ਇਹ ਮੂਰਤੀ ਕਾਠਮੰਡੂ ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਲਈ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

ਗਣੇਸ਼ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ

ਗਣੇਸ਼, ਜਿਸਨੂੰ ਗਣਪਤੀ ਜਾਂ ਵਿਨਾਇਕ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੂਜਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਕਿਸਮਤ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਨਵੇਂ ਉੱਦਮਾਂ, ਰਸਮਾਂ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪਾਟਨ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਵਿੱਚ ਗਣੇਸ਼ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਆਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਹੈ ਪਰ ਅਕਸਰ ਵੇਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲਾਲ ਸਿੰਦੂਰ ਪਾਊਡਰ (ਸੰਦੂਰ ਜਾਂ ਅਬੀਰ) ਅਤੇ ਫੁੱਲਾਂ, ਚੌਲਾਂ ਅਤੇ ਧੂਪ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਿੰਗਾਰੀ, ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸਰਗਰਮ ਸਥਾਨ ਹੈ।

ਗਣੇਸ਼, ਨਰਸਿਮ੍ਹਾ, ਹਨੂੰਮਾਨ ਅਤੇ ਸਿੱਧੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ

ਇਹ ਮੂਰਤੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਤਿਕੜੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ: ਗਣੇਸ਼,ਨਰਸਿਮ੍ਹਾ ਅਤੇ ਹਨੂੰਮਾਨ।

ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਤਾਂਤਰਿਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਦੇਵਤਿਆਂ ਅਤੇ 'ਸਿੱਧੀ' ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 'ਸੰਪੂਰਨਤਾ', 'ਪ੍ਰਾਪਤੀ', ਜਾਂ 'ਅਲੌਕਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ' ਹੈ।

ਤਾਂਤਰਿਕ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਦੋਵੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਣਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ।

5.3.2.9.N ਨਰਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਨੂੰਮਾਨ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਨਰਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਨੂੰਮਾਨ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਪਾਟਨ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ਕਤੀ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਦੋ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਕਰੜੇ ਅਵਤਾਰ, ਦੂਜਾ ਰਾਮ ਦਾ ਸਮਰਪਿਤ ਸੇਵਕ, ਸ਼ਾਹੀ ਮਹਿਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਨਰਸਿੰਘ ਦਾ ਮਹੱਤਵ: ਸ਼ੇਰ-ਮਨੁੱਖ ਅਵਤਾਰ

ਨਰਸਿੰਘ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਵਿਚ ਭਗਵਾਨ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੇ ਅੱਧੇ-ਸ਼ੇਰ, ਅੱਧੇ-ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਮਿਥਿਹਾਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਰਸਿੰਘ ਰਾਕਸ਼ ਹਿਰਣਯਕਸ਼ਿਪੁ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ। ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਇਹ ਰੂਪ ਬੁਰਾਈ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਅਤੇ ਧਰਮ (ਧਰਮ) ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਮੂਰਤੀ ਨਰਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਭੂਤ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਹੋਏ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ - ਬ੍ਰਹਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਤਸਵੀਰ।

ਪਾਟਨ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਵਿੱਚ, ਨਰਸਿੰਘ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੱਲਾ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਾਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਵਰਗ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨਰਸਿੰਘਾ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

ਸੁੰਦਰੀ ਚੌਕ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਪਾਟਨ ਦਰਬਾਰ ਚੌਕ ਵਿਚ ਨਰਸਿਮਹਾ ਦੀ ਮੂਰਤੀ 9 ਫਰਵਰੀ 1698 ਨੂੰ ਰਾਜਾ ਭੂਪਤਿੰਦਰ ਮੱਲਾ ਦੇ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੂਰਤੀ ਦੀ ਚੌਂਕੀ 'ਤੇ ਇਕ ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਭੂਪਤਿੰਦਰ ਮੱਲਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਚਾਚਾ ਉਗਰਾ ਮੱਲਾ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ 'ਗੁਥੀ' (ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਧਾਰਮਿਕ ਟਰੱਸਟ) ਨੂੰ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਛੇ ਵਾਰ ਖਾਸ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ ਘਿਓ ਨਾਲ ਬੁੱਤ ਨੂੰ ਧੋਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ।

ਹਨੂੰਮਾਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ: ਸਮਰਪਿਤ ਸਰਪ੍ਰਸਤ

ਨੇੜੇ, ਹਨੂੰਮਾਨ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਅਟੁੱਟ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਹਨੂੰਮਾਨ, ਬਾਂਦਰ ਦੇਵਤਾ ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਪੈਰੋਕਾਰ, ਨੇਪਾਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਪਿਆਰੇ ਹਨ। ਪੂਜਨੀਕ ਅਕਸਰ ਹਿੰਮਤ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਲਈ ਇਸ ਮੂਰਤੀ ਕੋਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ।

ਪਾਟਨ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਵਿੱਚ ਹਨੂੰਮਾਨ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਅਕਸਰ ਲਾਲ ਸਿੰਦੂਰ ਪਾਊਡਰ (ਸਿੰਦੂਰ ਜਾਂ ਅਬੀਰ) ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭੇਟ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਵਜੋਂ ਵਰਮਿਲੀਅਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਬ੍ਰਹਮ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਸਿੰਦਰੀ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ, ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਦੇਵਤੇ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਜਗਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਬੁੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਵਰਮਿਲੀਅਨ ਦਾ ਜੀਵੰਤ ਲਾਲ ਰੰਗ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ - ਬ੍ਰਹਮ ਨਾਰੀ ਊਰਜਾ ਜਾਂ ਜੀਵਨ ਸ਼ਕਤੀ। ਹਿੰਦੂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ, ਲਾਲ ਤਾਕਤ, ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਦਰਾਂ ਅਤੇ ਰਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਹਿਲ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰਾਂ ਅਤੇ ਮੰਦਰਾਂ 'ਤੇ ਹਨੂੰਮਾਨ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਇੱਕ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਰਵਾਇਤੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਹਨੂੰਮਾਨ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

ਸੁੰਦਰੀ ਚੌਂਕ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਪਾਟਨ ਦਰਬਾਰ ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਹਨੂੰਮਾਨ ਦੀ ਮੂਰਤੀ, ਰਾਜਾ ਭੂਪਤਿੰਦਰ ਮੱਲਾ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ 1696 ਤੋਂ 1722 ਤੱਕ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਸਹੀ ਸਾਲ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 18ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅਰੰਭ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮਲਰੋਨਚਰਾਚ ਭੂਪਤਿਦਰ ਅਤੇ ਭੂਪਤਿਦਰ ਦੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਮਲਰੋਨਚਰਾਚ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਮਿਆਦ.

ਗਣੇਸ਼, ਨਰਸਿਮ੍ਹਾ, ਹਨੂੰਮਾਨ ਅਤੇ ਸਿੱਧੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ

ਇਹ ਮੂਰਤੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਤਿਕੜੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ:ਗਣੇਸ਼, ਨਰਸਿਮਹਾ ਅਤੇ ਹਨੂੰਮਾਨ।

ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਤਾਂਤਰਿਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਦੇਵਤਿਆਂ ਅਤੇ 'ਸਿੱਧੀ' ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 'ਸੰਪੂਰਨਤਾ', 'ਪ੍ਰਾਪਤੀ', ਜਾਂ 'ਅਲੌਕਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ' ਹੈ।

ਤਾਂਤਰਿਕ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਦੋਵੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਣਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ।

ਗਣੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਿੱਧੀਆਂ:

- ਗਣੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਦੇਵਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਧੀਆਂ (ਅਲੌਕਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਸਬੰਧ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਸਰੀਰਕ, ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਧੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਜੋਂ ਦੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਗਣੇਸ਼ ਅਕਸਰ ਸਿੱਧੀ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀ (ਬੁੱਧੀ) ਨਾਲ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਪਦਾਰਥਕ ਅਤੇ ਬੌਧਿਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।

ਹਨੁੰਮਾਨ ਅਤੇ ਸਿੱਧੀਆਂ:

- ਹਨੁੰਮਾਨ ਆਪਣੀ ਬੇਅੰਤ ਤਾਕਤ, ਗਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀਆਂ ਦਾ ਰੂਪ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਉਸਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਕਸਰ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਰਾਮਾਇਣ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਿਰਿਆਵਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਉੱਡਣਾ ਜਾਂ ਪਹਾੜ ਚੁੱਕਣਾ) ਉਸਦੀ ਸਿੱਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਨੁੰਮਾਨ ਦੀ ਮੂਰਤੀ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਅਲੌਕਿਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਨਰਸਿਮ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸਿੱਧੀਆਂ:

- ਨਰਸਿਮ੍ਹਾ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਅੱਧਾ-ਮਨੁੱਖ, ਅੱਧਾ-ਸ਼ੇਰ ਅਵਤਾਰ, ਅਦੁੱਤੀ ਰੁਕਾਵਟਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੈਂਤ ਰਾਜੇ ਹਿਰਨਯਕਸ਼ਿਪੂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ) ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਰਸਿਮ੍ਹਾ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦੇਵਤਾ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਧੀਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਜੋ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਅਲੰਕਾਰਿਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਸਿੱਧੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

੫.੩.੨.੯।ਹੇ ਮਹਾਰਾਣੀ ਹਿਤਿ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਇਸ ਦੀਆਂ ਨੀਲੀਆਂ ਪੇਂਟ ਕੀਤੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਨਾਲ, ਮਹਾਰਾਣੀ ਹਿੱਤੀ ਇੱਕ ਆਮ ਤਾਲਾਬ ਵਰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਪਿਛਲੇ 50 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਮੀਰ ਆਕਰਸ਼ਣ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੱਲਾ ਕਾਲ ਤੋਂ ਹੈ।

ਮਹਾਰਾਣੀ ਹਿਤੀ ਨਾਮ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਮੂਲ

ਹਿਤੀ ਸ਼ਬਦ ਕਾਠਮੰਡੂ ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀਗਤ ਜਲਘਰਾਂ ਤੋਂ ਤਾਜ਼ੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਇੱਕ ਰਵਾਇਤੀ ਪੱਥਰ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਣੀ ਹਿੱਤੀ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 'ਦ ਕੁਈਨਜ਼ ਵਾਟਰ ਸਪਾਊਟ' ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਖਾਸ ਸਪਾਊਟ ਨੇ ਕਦੇ ਮੱਲਾ ਦਰਬਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਹੀ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਰਾਣੀ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਮਹਾਰਾਣੀ ਹਿਤੀ ਦਾ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ

ਮਹਾਰਾਣੀ ਹਿਤੀ ਦਾ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਰਵਾਇਤੀ ਪੱਥਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇਖੇ ਹਨ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਜਾਈ ਬਾਹਰੀ ਪੱਥਰ ਦੀ ਕੰਧ ਹੈ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਕੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਪੇਂਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਬੇਸਿਨ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਘੱਟ ਹੈ - ਇੱਕ ਆਮ ਹਿਟੀ ਨਾਲੋਂ ਇੱਕ ਪੂਲ ਵਰਗਾ।

ਅੱਜ, ਇਹ ਆਧੁਨਿਕ ਪਾਈਪਾਂ ਅਤੇ ਨੋਜ਼ਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਝਰਨੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਛਿੜਕਣ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਸਲੀ, ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉੱਕਰੀ ਹੋਈ ਪੱਥਰ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲਦਾ ਹੈ। ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਹਿੱਟੀਆਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਇਤਾਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਮਹਾਰਾਣੀ ਹਿਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਕਮਲ-ਆਕਾਰ ਦਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੱਥਰ-ਟਾਈਲ ਵਾਲਾ ਵਾਕਵੇਅ ਇਸ ਨੂੰ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਦਾ ਹੈ।

5.3.2.11 ਮਹਾਬੋਧ ਮੰਦਿਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਮਹਾਬੋਧ ਮੰਦਿਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਕਸਰ 'ਹਜ਼ਾਰ ਬੁੱਧਾਂ ਦਾ ਮੰਦਰ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਬੋਧੀ ਮੰਦਰ ਹੈ ਜੋ ਬਿਲਕੁਲ ਦੇਖਣ ਯੋਗ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ 50 ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੇੜੇ ਦੇਓਕ ਬਹੁ ਰਦ੍ ਵਰਣ ਮਹਾਵਿਹਾਰ ॥'ਤੇ ਵੀ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਫੀਸ ਲੈਂਦੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।

ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਵ
ਮਹਾਬੌਧ ਮੰਦਿਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ 1564 ਦੇ ਆਸਪਾਸ ਰਾਜਾ ਮਹਿੰਦਰ ਮੱਲਾ ਦੀ ਸ਼ਾਹੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਅਭਯਾ ਰਾਜ ਸ਼ਾਕਿਆ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਸਮਰਪਿਤ ਪੁਜਾਰੀ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੋਧ ਗਯਾ ਦੀ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਨੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਤਜ਼ਰਬੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ, ਉਸਨੇ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜੋ ਬੋਧ ਗਯਾ ਵਿੱਚ ਮਹਾਬੋਧੀ ਮੰਦਰ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।
ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਅਭੈ ਰਾਜ ਸਿਰਫ ਨੀਂਹ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਜ਼ਰ ਗਿਆ। ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ ਸੰਕਲਪ, ਉਸਦੇ ਪੰਜ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਵਾਂ ਪੁੱਤਰ ਜਤਨ ਛੱਡਣ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦੇਵੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ, ਉਸਨੂੰ ਦ੍ਰਿੜ ਰਹਿਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਬ੍ਰਹਮ ਮੁਲਾਕਾਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਕੇ, ਉਸਨੇ 1610 ਵਿੱਚ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ।

ਸਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭੂਚਾਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੂਲ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਮੰਦਰ ਦੇਖਦੇ ਹੋ, ਉਹ 1934 ਦੇ ਨੇਪਾਲ-ਭਾਰਤ ਭੂਚਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮੰਦਰਾਂ ਜਿੰਨਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਇਸਦੀਆਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਇੱਟ-ਵਰਕ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬੁੱਧ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਅਨੁਭਵ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।
ਸੈਲਾਨੀ ਸੁੰਦਰ ਵਿਹੜੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਮੰਦਰ ਦੀ ਵਧੀਆ ਕਾਰੀਗਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਵਿਚ ਭਿਕਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।
ਤੁਸੀਂ 9,000 ਬੁੱਧ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸੁਣ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਗਲਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ 9,000 ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟੈਰਾਕੋਟਾ ਇੱਟਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੰਦਰ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਇੱਟਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁੱਧ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਬੁੱਧ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਤ ਸੰਖਿਆ 9,000 ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ।

ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ: ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਾਈਟ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਜੁੱਤੇ ਉਤਾਰੋ, ਅਤੇ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਚੋ।

5.3.2.12 ਓਕੁ ਬਹਿਲ ਰੁਦ੍ਰ ਵਰਣ ਮਹਾਵਿਹਾਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਮਹਾਬੌਧ ਮੰਦਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਫੁੱਟ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸਥਿਤ, ਓਕੁ ਬਹਿਲ ਰੁਦਰ ਵਰਨਾ ਮਹਾਵਿਹਾਰ ਇਕ ਹੋਰ ਮੰਦਰ ਹੈ ਜੋ ਦੇਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ 50 ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੇੜੇ ਦੇਮਹਾਬੌਧ ਮੰਦਰ'ਤੇ ਵੀ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਫੀਸ ਲੈਂਦੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।

'ਓਕੁ ਬਹਿਲ' ਨਾਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ:

- 'ਓਕੁ', ਜੋ ਕਿ ਨੇਵਾਰ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬੋਧੀ ਮੱਠ ਜਾਂ ਮੰਦਰ।
- 'ਬਹਿਲ', ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਫਿਰਕੂ ਥਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਇਕੱਠ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

'ਰੁਦਰ ਵਰਣ ਮਹਾਵਿਹਾਰ' ਅਮੀਰ ਵਜਰਾਯਾਨ ਬੋਧੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨਾਲ ਜੁੜਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਵਧੀ ਹੈ।

- 'ਮਹਾਵਿਹਾਰ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੱਠ ਜਾਂ ਬੋਧੀ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰ,
- 'ਰੁਦਰ' ਅਕਸਰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸ਼ਿਵ ਦੇ ਕਈ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਬੋਧੀ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰੁਦਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕਰੜੇ ਦੇਵਤੇ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬੁੱਧ, ਊਰਜਾ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਾਠਮੰਡੂ ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਵਜ੍ਰਯਾਨ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਵਿੱਚ, ਰੁਦਰ ਨੂੰ ਧਰਮ (ਬੌਧ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ) ਦੇ ਇੱਕ ਕਰੜੇ ਰੱਖਿਅਕ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਜੋਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਭਿਆਸੀਆਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਜਾਂ ਅਗਿਆਨਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। 'ਰੁਦਰ ਵਰਣ ਮਹਾਵਿਹਾਰ' ਦੇ ਖਾਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਰੁਦਰਦੇਵ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਰਾਜਾ ਰੁਦਰਦੇਵ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 1167 ਅਤੇ 1175 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ

5.3.3 ਭੋਜਨ ਗ੍ਰਹਿ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ,ਵੈੱਬਸਾਈਟ,ਮੀਨੂ)

ਭੋਜਨ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਡਿਨਰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਈ ਵਾਰ ਵਿਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੋਟਲ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਫ਼ੋਨ: +97714520169, +9779767982582Email: grihabhojan1@gmail.com

ਭੋਜਨ ਗ੍ਰਹਿ ਇੱਕ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਦੁਆਰਾ ਨੇਪਾਲੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਅਨੰਦਦਾਇਕ ਅਨੁਭਵ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਲੱਖਣ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਨੇਪਾਲੀ ਪਕਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਸਵਾਦ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਆਕਰਸ਼ਣ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਭੋਜਨ ਗ੍ਰਹਿ ਨਾਮ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਨੇਪਾਲੀ ਵਿੱਚ 'ਫੂਡ ਹਾਊਸ' ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਭੋਜਨ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਭੋਜਨ, ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਘਰ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ। ਨਾਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ: ਇੱਕ ਰਵਾਇਤੀ ਸੈਟਿੰਗ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨਾ ਜਿੱਥੇ ਸੈਲਾਨੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਨੇਪਾਲੀ ਭੋਜਨ ਦਾ ਸੁਆਦ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਮੀਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਭੋਜਨ ਗ੍ਰਹਿ 150 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਵਿਰਾਸਤੀ ਇਮਾਰਤ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਖੰਡਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ, ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਹਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੁਹਜ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਇਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਜੀਵਿਤ ਕੀਤਾ।

ਭੋਜਨ ਗ੍ਰਹਿ: ਇੱਕ ਰਸੋਈ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਨੁਭਵ
ਭੋਜਨ ਗ੍ਰਹਿ ਕਾਠਮੰਡੂ ਘਾਟੀ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਪਕਵਾਨਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਨੇਵਾਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਅਮੀਰ ਰਸੋਈ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੈ।
ਭੋਜਨ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਖਾਣੇ ਦੀਆਂ ਰਸੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਰਵਾਇਤੀ ਖਾਜਾ ਸੈੱਟ ਹੈ, ਜੋ ਰਵਾਇਤੀ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿੱਚ ਪਰੋਸੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨਕ ਭੋਜਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਕੋਰਸ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪਕਵਾਨਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਸੁਆਦ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਭੋਜਨ ਗ੍ਰਹਿ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਲਾਈਵ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹਨ ਜੋ ਸ਼ਾਮ 7 ਵਜੇ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਨਾਚ, ਅਨੁਭਵ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਨੇਪਾਲੀ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਸਮਝ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

5.4 ਦਿਨ 4: ਭਗਤਪੁਰ, ਅਤੇ ਭਗਤਪੁਰ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਦਾ ਸਵੈ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਪੈਦਲ ਦੌਰਾ

ਅੱਜ ਕਾਠਮੰਡੂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਚੌਥਾ ਦਿਨ ਹੈ, ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਭਗਤਪੁਰ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਭਕ੍ਤਪੁਰ ਨਾਮ ਦਾ ਮੂਲ

ਭਕ੍ਤਪੁਰ ਨਾਮ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਭਕ੍ਤ' (ਭਗਤ) ਅਤੇ 'ਪੁਰ' (ਸ਼ਹਿਰ) ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ 'ਭਗਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ'। ਇਹ ਨਾਮ ਇਸਦੀ ਅਮੀਰ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜਾਂ, ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਡਗਾਓਂ (ਜਾਂ ਨੇਵਾਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਖਵੋਪਾ) ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੱਲਾ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਭਕਤਾਪੁਰ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਪੂਰੀ ਕਾਠਮੰਡੂ ਘਾਟੀ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸੀ। ਇਹ 12ਵੀਂ ਅਤੇ 18ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਕਾਰੀਗਰੀ, ਮੰਦਰ ਨਿਰਮਾਣ, ਅਤੇ ਨੇਵਾਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਗਿਆ।

ਭਗਤਪੁਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵੇਖਣਾ ਅਤੇ ਕਰਨਾ ਹੈ

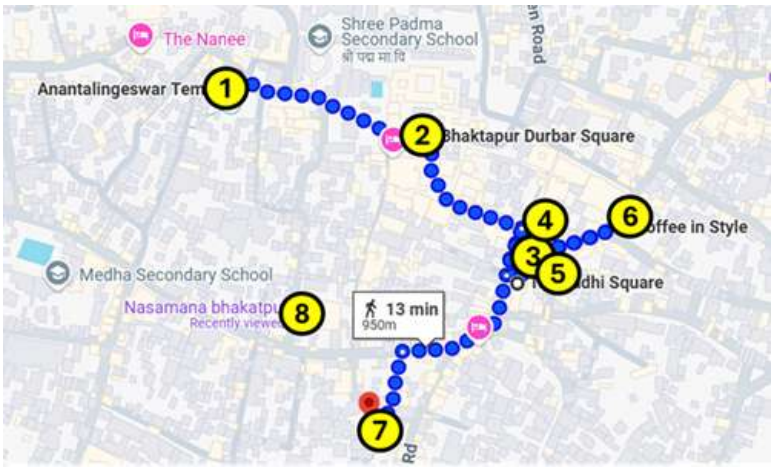
ਭਗਤਪੁਰ ਨੂੰ ਪੈਦਲ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਖੋਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਤੰਗ ਇੱਟਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ, ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉੱਕਰੀਆਂ ਲੱਕੜ ਦੀਆਂ ਖਿੜਕੀਆਂ, ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਵਿਹੜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਕਦਮ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਵਿਰਸਾ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣਾ

ਭਗਤਪੁਰ ਇੱਕ ਜੀਵਤ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਅਜੇ ਵੀ ਦਰਜਨਾਂ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਸੰਗੀਤ, ਨਕਾਬਪੋਸ਼ ਨਾਚਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰਸਮਾਂ ਨਾਲ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਾਰੀਗਰ ਪੁਰਾਤਨ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ, ਲੱਕੜ ਦੀ ਨੱਕਾਸ਼ੀ, ਅਤੇ ਪੌਭਾ ਪੇਂਟਿੰਗਾਂ (ਨੇਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਰੂਪ) ਬਣਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

5.4.1 ਭਗਤਪੁਰ ਦਾ ਸਵੈ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਪੈਦਲ ਦੌਰਾ

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨਕਸ਼ੇ ਉਹ ਰੂਟ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਲਓਗੇ -ਭਗਤਪੁਰ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰਦੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਪੈਦਲ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਨਕਸ਼ਾ ਹੈ:

1 =ਉਮਾ ਮਹੇਸ਼ਵਰ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਅਨੰਤਲਿੰਗੇਸ਼ਵਰ ਮੰਦਰ
2 =ਭਗਤਪੁਰ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ
3 =ਤੌਮਾਧੀ ਵਰਗ
4 =ਨਿਆਤਾਪੋਲਾ ਮੰਦਰ
5 =ਭੈਰਬਨਾਥ ਮੰਦਰ
6 =ਸ਼ੈਲੀ ਕੈਫੇ ਵਿੱਚ
7 =ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਵਰਗ
8 =ਬੈਕਸਟ੍ਰੀਟਸ

ਅਨੰਤਲਿੰਗੇਸ਼ਵਰ ਮੰਦਿਰ ਨਾਮ ਦੀ ਉਤਪਤੀ

ਅਨੰਤਲਿੰਗੇਸ਼ਵਰ ਨਾਮ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। 'ਅਨੰਤ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸਦੀਵੀ ਜਾਂ ਅਨੰਤ, ਅਤੇ 'ਲਿੰਗੇਸ਼ਵਰ' ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਲਿੰਗ (ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਿਲੰਡਰ ਜਾਂ ਅੰਡਾਕਾਰ ਥੰਮ੍ਹ ਵਰਗੀ ਬਣਤਰ, ਜੋ ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਗੋਲਾਕਾਰ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਯੋਨੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਦੇਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ)। ਇਕੱਠੇ, ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਅਨੰਤ ਰੂਪਾਂ ਦਾ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ', ਹਿੰਦੂ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ, ਨਿਰਾਕਾਰ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਵ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਅਨੰਤਲਿੰਗੇਸ਼ਵਰ ਮੰਦਰ ਦਾ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ

ਇਹ ਮੰਦਿਰ ਰਵਾਇਤੀ ਨੇਵਾਰ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੀਵੀਂ ਛੱਤ ਅਤੇ ਲੱਕੜ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਨੱਕਾਸ਼ੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਅਨੰਤਲਿੰਗੇਸ਼ਵਰ ਮੰਦਿਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੰਤਕਥਾ

ਸੁਰਜਬਿਨਾਇਕ ਵਿੱਚ ਭਗਤਪੁਰ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਨੰਤਲਿੰਗੇਸ਼ਵਰ ਮੰਦਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਅਨੰਤਲਿੰਗੇਸ਼ਵਰ ਮੰਦਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ, ਉਹ ਅਸਲੀ ਸੁਰਿਆਬਿਨਾਇਕ ਮੰਦਿਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਹੀ (ਮੱਲਾ) ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸ਼ਰਧਾ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਸਲ ਅਨੰਤਲਿੰਗੇਸ਼ਵਰ ਮੰਦਿਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਕਥਾ ਹੈ:

ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਹਾਨ ਰਿਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਨੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਤਪੱਸਿਆ ਕੀਤੀ (ਸਵੈ-ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਰਧਾ ਦਾ ਕੰਮ ਪਾਪਾਂ ਜਾਂ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਦੁੱਖ ਜਾਂ ਪਛਤਾਵਾ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਜੋ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ, ਪਿਆਸ ਨਾਲ ਜੂਝ ਕੇ, ਉਹ ਪਾਣੀ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਨੇੜਲੇ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਸਤ੍ਹਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਣੀ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੈਰਾਨੀ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸ਼ਿਵਲਿੰਗ (ਹਿੰਦੂ ਦੇਵਤਾ ਸ਼ਿਵ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਪ੍ਰਤੀਕ) ਲੱਭਿਆ। 30 ਫੁੱਟ ਹੇਠਾਂ ਖੋਦਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਲਹੂ ਵਗਣ ਲੱਗਾ। ਇਸ ਚਮਤਕਾਰੀ ਘਟਨਾ ਨੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲਿੰਗ ਅਨੰਤ (ਸਦੀਵੀ ਅਤੇ ਅਸੀਮ) ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਨੰਤਲਿੰਗੇਸ਼ਵਰ ਵਜੋਂ ਪੂਜਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਆਪਣੇ ਅਨੰਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ'।

ਰਿਸ਼ੀ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਨੇੜੇ ਇਕ ਹੋਰ ਖੂਹ ਪੁੱਟਿਆ। ਇਹ ਖੂਹ ਮਿੱਠਾ ਪਾਣੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਲਾਜ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੌਖਿਕ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਣਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਚੰਦਰ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਇਸ ਖੂਹ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਲਿਆਉਂਦੇ ਸਨ।

5.4.1.2.A ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ

(ਨਕਸ਼ਾ)

ਦਾ ਮੁੱਖ ਗੇਟ ਸ਼ਾਹੀ ਵਰਗ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਗੇਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਰਗ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਸਮਾਰਕਾਂ ਜਿੰਨਾ ਪੁਰਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸ਼ਾਹੀ ਮਹਿਲ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਾਰ ਭਗਤਪੁਰ (14ਵੀਂ-18ਵੀਂ ਸਦੀ) ਦੇ ਮੱਲਾ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਗੇਟ ਨੂੰ ਕੁਝ ਰਵਾਇਤੀ ਨੇਵਾਰੀ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਲ ਇੱਟ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ, ਅਤੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਹੀ ਚਿੰਨ੍ਹ।

5.4.1.2.B ਉਗਰਾਚੰਡੀ ਅਤੇ ਭਰੀਬ ਮੂਰਤੀਆਂ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਇੱਕ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਗੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਹਿਲ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ, ਇਹ ਪੱਥਰ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਨਾ ਸਿਰਫ 17ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਲਾ ਦੇ ਕਮਾਲ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਭੂਪਤਿੰਦਰ ਮੱਲਾ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਕਥਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਹਨ।

ਉਗਰਾਚੰਡੀ ਅਤੇ ਭਰੀਬ ਮੂਰਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦਾ ਮੂਲ

ਉਗਰਾਚੰਡੀ ਨਾਮ 'ਉਗਰਾ' (ਭਾਵ ਭਿਆਨਕ ਜਾਂ ਡਰਾਉਣੀ) ਅਤੇ 'ਚੰਡੀ' (ਦੇਵੀ ਦੁਰਗਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ) ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਦੁਰਗਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਬ੍ਰਹਮ ਨਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਜੋ ਅਕਸਰ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਭੈਰਬ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਭੈਰਵ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਦਾ ਇੱਕ ਗੁੱਸੇ ਭਰਿਆ ਰੂਪ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੇ ਅਗਨੀ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਭੂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਭੂਮਿਕਾ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕੱਠੇ, ਉਗਰਾਚੰਡੀ ਅਤੇ ਭੈਰਬ ਮਰਦ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਕ੍ਰੋਧ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸੰਤੁਲਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ।

5.4.1.2.C ਜਗਨਨਾਥ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਮੰਦਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਉਗਰਾਚੰਡੀ ਅਤੇ ਭਰੀਬ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂਤੋਂ ਗਲੀ (ਦੱਖਣ) ਦੇ ਪਾਰ ਤੁਸੀਂ ਚਾਰ ਮੰਦਰਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਦੇਖੋਗੇ। ਉਹ ਚਾਰ ਚਾਰ ਧਾਮ ਮੰਦਰਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਭਕਤਾਪੁਰ ਦਰਬਾਰ ਵਰਗ ਸੰਸਕਰਣ ਹਨ:

1. ਬਦਰੀਨਾਥ ਮੰਦਰ
2. ਜਗਨਨਾਥ ਮੰਦਰ
3. ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਮੰਦਿਰ
4. ਗੋਪੀਨਾਥ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੰਦਰ

ਤਿੰਨ ਮੰਦਰ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸਿੱਧੇ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ: ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਧੀਨ,ਜਗਨਨਾਥ ਮੰਦਰ(ਨਕਸ਼ਾ), ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਦੀਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੁੰਬਦ ਵਾਲੀ ਛੱਤ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਮੰਦਿਰ(ਨਕਸ਼ਾ) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਪਿਛਲਾ ਹਿੱਸਾ ZXXXQ4-ਸਟਾਈਲ ਹੈ।ਗੋਪੀਨਾਥ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੰਦਰ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਮੰਦਿਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇਬਦਰੀਨਾਥ ਮੰਦਰਹੈ।

ਚਾਰ ਧਾਮ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਤਾ

'ਚਾਰ ਧਾਮ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ 'ਚਾਰ ਅਸਥਾਨ' ਜਾਂ 'ਚਾਰ ਆਸਣ'। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚਾਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੀਰਥ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਕਾਠਮੰਡੂ ਘਾਟੀ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਕਤਾਪੁਰ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਵਿੱਚ, ਚਾਰ ਧਾਮ ਮੰਦਰ ਚੌਰਸ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਚਾਰ ਛੋਟੇ ਮੰਦਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦਰਾਂ ਨੂੰ 15ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਯਕਸ਼ ਮੱਲਾ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਖਾਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਚਾਲੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਚਾਰਧਾਮ ਤੀਰਥ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਕਠਿਨ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ।

ਜਗਨਨਾਥ ਮੰਦਰ (ਨਕਸ਼ਾ)

ਜਗਨਨਾਥ ਮੰਦਿਰ 1934 ਦੇ ਭੂਚਾਲ ਵਿੱਚ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਫੈਦ-ਧੋਏ ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਆਇਤਾਕਾਰ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਮਾਰਤ 2015 ਦੇ ਭੂਚਾਲ ਵਿੱਚ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਮੂਲ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਨੇਵਾਰ-ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲਿਖਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸਾਰੀ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਉਹ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ.

ਇਹ ਮੰਦਰ ਭਗਵਾਨ ਜਗਨਨਾਥ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਭਗਵਾਨ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਹੈ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅਵਤਾਰ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਜਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਾਮ 'ਜਗਨਾਥ' ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 'ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂ' ਹੈ, ਇੱਕ ਸਿਰਲੇਖ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਸਰਬ-ਸਮਰੱਥ ਬ੍ਰਹਮਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪੀ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਭਗਵਾਨ ਜਗਨਨਾਥ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੁਰੀ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਜਗਨਨਾਥ ਮੰਦਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਨਾਮ ਵਾਲੇ ਮੰਦਰ ਅਕਸਰ ਵਧੇਰੇ ਸਥਾਨਕ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਉਸ ਸ਼ਰਧਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।
ਭਗਤਪੁਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਜਗਨਨਾਥ ਮੰਦਿਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵੈਸ਼ਨਵਵਾਦ (ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਅਵਤਾਰਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ) ਨਾਲ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੱਲਾ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਮੰਦਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਵਧਿਆ ਸੀ।

ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਮੰਦਰ (ਨਕਸ਼ਾ)
ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਮੰਦਿਰ ਇੱਕ ਤੀਰਥ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਕੰਧਾਂ ਅਤੇ ਗੁੰਬਦ ਵਾਲੀ ਛੱਤ ਹੈ।
ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ 17ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਜਾਂ 18ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਭੂਪਤਿੰਦਰ ਮੱਲਾ ਦੇ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਨਾਮ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਅਰਥ
ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਨਾਮ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹਿੰਦੂ ਮਿਥਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੀ ਹੈ।
ਇਹ ਜੋੜਦਾ ਹੈ:
- **ਰਾਮ: ਰਾਮਾਇਣ ਦੇ ਨਾਇਕ ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ। ਰਾਮਾਇਣ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੋ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਮਹਾਂਕਾਵਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ - ਦੂਜਾ ਮਹਾਂਭਾਰਤ - ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੈ। ਸਮੁੱਚਾ ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਬਿਰਤਾਂਤ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ, ਉਸਦੇ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ, ਉਸਦੇ ਧਰਮ (ਧਰਮੀ ਕਰਤੱਵ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਬੁਰਾਈ ਉੱਤੇ ਉਸਦੀ ਅੰਤਮ ਜਿੱਤ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ।**
- **ਈਸ਼ਵਰ: ਭਾਵ ਰੱਬ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭੂ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਵ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।**

ਇਕੱਠੇ, ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਰਾਮ ਦਾ ਭਗਵਾਨ', ਯਾਨੀ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਪੂਜਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੰਤਕਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਮ ਨੇ ਇੱਕ ਸ਼ਿਵ ਲਿੰਗਮ ਬਣਾਇਆ (ਸ਼ੈਵ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਦੇਵਤਾ ਸ਼ਿਵ ਦੀ ਸਾਰ ਜਾਂ ਅਮੂਰਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ - ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਿਲੰਡਰ ਜਾਂ ਅੰਡਾਕਾਰ ਥੰਮ੍ਹ ਵਰਗਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਗੋਲਾਕਾਰ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਯੋਨੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਦੇਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਾਵਣ-ਦਸ਼ਾਨ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸ਼ਿਵ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। ਲੰਕਾ ਦਾ ਦੈਂਤ ਰਾਜਾ ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ)। ਭਗਤੀ ਦੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਨੇ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਸ਼ਿਵ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਇੱਕ ਪਰੰਪਰਾ ਹੈ ਜੋ ਦੱਖਣ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਗਤਪੁਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਮੰਦਰ ਦਾ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ
ਮੰਦਰ ਦਾ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਰੂਪ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਲਈ ਮੱਲਾ-ਯੁੱਗ ਦੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਕਮਲ ਵਰਗੀ ਛੱਤ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉੱਕਰੀ ਹੋਈ ਲੱਕੜ ਦੇ ਸਟਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਚਾਰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਉੱਕਰੀ ਹੋਈ ਪੱਥਰ ਦੇ ਥੰਮ੍ਹ (ਸਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਨੱਕਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਧੋ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਸ਼ਿਵਲਿੰਗ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਘੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਪਨਾਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਅਤੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਕੋਣਾਂ ਤੋਂ ਅੰਦਰ ਦੇਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਿਵਲਿੰਗ ਜਲਹਰੀ (ਪਾਣੀ ਨਿਕਾਸੀ ਵਾਲੀ ਚੌਂਕੀ) 'ਤੇ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ਿਵ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਇੱਕ ਰਵਾਇਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ।

5.4.1.2.E ਗਰੁੜ ਮੂਰਤੀ ਵਾਲਾ ਗੋਪੀਨਾਥ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੰਦਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਗੋਪੀਨਾਥ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੰਦਰ, ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੰਦਰ, ਜਾਂ ਦਵਾਰਿਕਾਨਾਥ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਰਵਾਇਤੀ ਨੇਵਾਰ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ, ਸਟਰਟਸ ਅਤੇ ਖਿੜਕੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਕੜ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨੱਕਾਸ਼ੀ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਕਾਠਮੰਡੂ ਵਿੱਚ ਵੇਖੀ ਹੈ!

ਗੋਪੀਨਾਥ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੰਦਿਰ ਚਾਰ ਚਾਰ ਧਾਮ ਮੰਦਰਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚਾਰ ਚਾਰ ਧਾਮ ਮੰਦਰਾਂ ਦਾ ਸਥਾਨਕ ਭਕਤਾਪੁਰ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਸੰਸਕਰਣ ਹੈ:

1. ਬਦਰੀਨਾਥ ਮੰਦਰ
2. ਜਗਨਨਾਥ ਮੰਦਰ
3. ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਮੰਦਿਰ
4. ਗੋਪੀਨਾਥ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੰਦਰ

ਚਾਰ ਧਾਮ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਤਾ

'ਚਾਰ ਧਾਮ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ 'ਚਾਰ ਅਸਥਾਨ' ਜਾਂ 'ਚਾਰ ਆਸਣ'। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚਾਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੀਰਥ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਕਾਠਮੰਡੂ ਘਾਟੀ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਕਤਾਪੁਰ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਵਿੱਚ, ਚਾਰ ਧਾਮ ਮੰਦਰ ਚੌਰਸ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਚਾਰ ਛੋਟੇ ਮੰਦਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਦਰਾਂ ਨੂੰ 15ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਯਕਸ਼ ਮੱਲਾ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਖਾਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਚਾਲੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਚਾਰਧਾਮ ਤੀਰਥ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਕਠਿਨ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ।

ਨਾਮ ਦਾ ਮੂਲ

ਮੰਦਿਰ ਦਾ ਨਾਮ ਗੋਪੀਨਾਥ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਗੋਪੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂ', ਜੋ ਕਿ ਭਗਵਾਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜਵਾਨੀ, ਪੇਸਟੋਰਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਿੰਦੂ ਮਿਥਿਹਾਸ ਵਿੱਚ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਰਿੰਦਾਵਨ ਦੀਆਂ ਗੋਪੀਆਂ (ਗੋਪੀਆਂ) ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਚੰਚਲ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਭਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਲਈ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੋਪੀਨਾਥ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਬ੍ਰਹਮ ਪਿਆਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਚਕਾਰ ਅਨੰਦਮਈ ਪਰਸਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮਨਮੋਹਕ, ਬੰਸਰੀ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਖਸੀਅਤ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਸ਼ਰਧਾ, ਸੁੰਦਰਤਾ, ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਅਨੰਦ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਸਤਿਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮਹੱਤਵ

ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਨੇਵਾਰ ਪਗੋਡਾ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿੱਚ ਬਣਿਆ, ਗੋਪੀਨਾਥ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੰਦਿਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਉੱਕਰੀ ਹੋਈ ਲੱਕੜ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ, ਸਟਰਟਸ ਅਤੇ ਖਿੜਕੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਅਸੀਂ ਕਾਠਮੰਡੂ ਵਿੱਚ ਵੇਖੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਟਾਇਰਡ ਛੱਤ ਦੀ ਬਣਤਰ ਜੋ ਭਗਤਪੁਰ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ।

ਮੰਦਰ ਆਪਣੇ ਗੋਪੀਨਾਥ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਗਵਾਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਕ ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪੂਜਾ ਅਤੇ ਮੌਸਮੀ ਤਿਉਹਾਰਾਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜਨਮ ਅਸ਼ਟਮੀ, ਜੋ ਕਿ ਦੇਵਤੇ ਦੇ ਜਨਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਲਈ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮੰਦਰ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੰਦਰ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਗਰੁੜ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਹੈ। ਗਰੁੜ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੇਵਤੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਦੀਵੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ (ਅੰਜਲੀ ਮੁਦਰਾ) ਗੋਡੇ ਟੇਕਦੇ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਗਵਾਨ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜਾਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਵਰਗੇ ਉਸਦੇ ਅਵਤਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋਰ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਈ ਵਾਰ ਗਰੁੜ ਦੀ ਮੂਰਤੀ (ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਉਕਾਬ ਵਰਗਾ ਪਹਾੜ (ਵਾਹਨ)) ਮੁੱਖ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਉੱਚੇ ਥੰਮ੍ਹ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੇਪਾਲੀ ਮੰਦਿਰ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿੱਚ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੱਲਾ ਕਾਲ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਨੂੰ- ਜਾਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ-ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ।

5.4.1.2.ਜੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਲਾ ਅਜਾਇਬ ਘਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਲਾ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 1960 ਵਿੱਚ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਨੇਪਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਨੇਤਾ, ਬਿਸ਼ਵੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਕੋਇਰਾਲਾ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਰਵਾਇਤੀ ਨੇਪਾਲੀ ਪੇਂਟਿੰਗਾਂ ਅਤੇ ਮੂਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਉਭਾ ਪੇਂਟਿੰਗਜ਼ (ਨੇਪਾਲੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸਕ੍ਰੋਲ ਪੇਂਟਿੰਗਜ਼), ਤਾਂਤਰਿਕ ਕੱਪੜੇ ਦੀਆਂ ਪੇਂਟਿੰਗਾਂ, 11ਵੀਂ ਸਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਥ-ਲਿਖਤਾਂ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਅਤੇ ਕਾਂਸੀ, ਪਿੱਤਲ, ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਲੱਕੜ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮੂਰਤੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਆਰਟ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਿਮਧਵਾਕਾ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਸ਼ੇਰ ਗੇਟ ਪੈਲੇਸ' ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਪੱਥਰ ਦੇ ਸ਼ੇਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਜੋੜੇ ਤੋਂ ਪਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਮਾਰਤ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 1698 ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਭੂਪਤਿੰਦਰ ਮੱਲਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਭਗਤਪੁਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਦੂਰਦਰਸ਼ੀ ਮੱਲਾ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਲਟੀਚਵੋਕ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।
ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਅਕਸਰ ਮਹਿਲ ਨੂੰ ਸਿਮਧਵਾਕਾ ਲਯਾਕੂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, 'ਲਾਇਕੂ' ਇੱਕ ਨੇਵਾਰੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 'ਮਹਿਲ ਵਿਹੜਾ' ਜਾਂ 'ਮਹਿਲ ਕੰਪਲੈਕਸ' ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਆਰਟ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ
ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋਗੇ:

- ਪ੍ਰਤੀਕ ਪੱਥਰ ਸ਼ੇਰ ਜੋੜਾ. ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਹੀ ਮਹਿਲ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੱਥਰ ਦੇ ਸ਼ੇਰ ਸ਼ਾਹੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਵਨ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਸਜਾਵਟੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੀ ਮਹੱਤਤਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।
- ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ, ਤੁਸੀਂ ਹਨੂੰਮਾਨ ਭੈਰਵ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਦੇਖਦੇ ਹੋ। ਹਨੂੰਮਾਨ ਇੱਕ ਬਾਂਦਰ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ, ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭੈਰਵ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਦਾ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਨਾਸ਼, ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹਨੂੰਮਾਨ ਭੈਰਵ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਨੇਵਾਰੀ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹਨੂੰਮਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਭੈਰਵ ਦੇ ਕਰੜੇ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਭਕਤਾਪੁਰ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
- ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਰਸਿਮ੍ਹਾ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਨਰਸਿਮ੍ਹਾ ਹਿੰਦੂ ਦੇਵਤਾ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਚੌਥਾ ਅਵਤਾਰ (ਅਵਤਾਰ) ਹੈ। ਨਾਮ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਤੋਂ 'ਮਨੁੱਖ-ਸ਼ੇਰ' ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਵਤਾਰ ਇੱਕ ਅੰਸ਼-ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਅੰਸ਼-ਸ਼ੇਰ ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਨੇ ਦੈਂਤ ਰਾਜੇ ਹਿਰਨਯਕਸ਼ਿਪੂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਨਰਸਿਮ੍ਹਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਵਤਾਰ ਲਿਆ, ਜਿਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵਰਦਾਨ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿੱਤ ਜਾਪਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਐਕਟ ਨੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਧਰਮ (ਧਾਰਮਿਕਤਾ) ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ। ਨਰਸਿਮ੍ਹਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਮਹਾਨ ਰੱਖਿਅਕ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਤੋਂ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ (ਲਿਖਣ ਵੇਲੇ) 150 ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਦਾਖਲਾ ਟਿਕਟ ਵੁੱਡਵਰਕ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ, ਅਤੇ ਦੱਤਾਤ੍ਰੇਯ ਸਕੁਏਅਰ ਵਿੱਚ ਮੈਟਲਵਰਕ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਵਿੱਚ ਮੁਫ਼ਤ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਮੀਨੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ:

- **ਪੱਥਰ ਦੇ ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ**
- ਨਵ ਦੁਰਗਾ ਦੇ 13 ਮਾਸਕ (ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਠਮੰਡੂ ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਨੇਵਾਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਕਾਬਪੋਸ਼ ਡਾਂਸ ਪਰੰਪਰਾ ਲਈ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਦੇਵੀ ਦੁਰਗਾ ਦੇ ਨੌਂ ਰੂਪਾਂ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ)
- ਚਾਰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਵਾਲੇ ਗਣੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਮੂਰਤੀ (ਚਾਰ ਬਾਹਾਂ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਦੇ ਚਾਰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ: ਮਨ (ਮਾਨਸ), ਬੁੱਧੀ (ਬੁੱਧੀ), ਹਉਮੈ (ਅਹੰਕਾਰ), ਅਤੇ ਕੰਡੀਸ਼ਨਡ ਜ਼ਮੀਰ (ਚਿਤ); ਗਣੇਸ਼, ਇਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸ਼ੁੱਧ ਚੇਤਨਾ (ਆਤਮਾ) ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਇਹਨਾਂ ਚਾਰ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ)
- ਸ਼ਿਵ, ਸੂਰਜ, ਕੁਬੇਰ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ, ਤਾਰਾ, ਅਰਧਨਾਰੀਸ਼ਵਰ ਅਤੇ ਲਕਸ਼ਮੀ-ਨਾਰਾਇਣ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ
- **ਤਾਂਤਰਿਕ ਚਿੱਤਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭੈਰਵ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਭੈਰਵੀ, ਅਤੇ ਮਹਾਸੰਭਰਾ ਵਜਰਾਵਰਹੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ ਵਿੱਚ। ਦਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਾਮੁਕ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਹ ਚਿੱਤਰ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਮਿਲਾਪ ਅਤੇ ਤੰਤਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਅਲੰਕਾਰਿਕ ਸੰਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਸ਼ੈਵਵਾਦ ਅਤੇ ਵਜ੍ਰਯਾਨ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਹਨ।**

ਉਪਰਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ:

- ਵਸੁੰਧਰਾ, ਗਣੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ, ਮਹਿਸਾ ਸੰਭਾਰਾ, ਵਜਰਾ ਯੋਗਿਨੀ, ਅਸਤ ਭੈਰਵ, ਸ਼ਿਵ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲੀਲਾ, ਅਤੇ ਮਧੁਕੇਤਵਬਧ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੌਰ ਦੀਆਂ ਕਲਾਸੀਕਲ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ
- ਸ਼ਾਹ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਚਿੱਤਰ, ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਰਾਇਣ ਸ਼ਾਹ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ
- ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਹੱਥ-ਲਿਖਤ ਲਿਪੀਆਂ

ਗੋਲਡਨ ਗੇਟ ਨਾਮ ਦਾ ਮੂਲ
ਗੋਲਡਨ ਗੇਟ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੁੰਧਵਾਕਾ ਅਤੇ ਸਵਰਨਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਲੁੰ ਧਵਾਕਾ (ਲੁਨ ਧਵਾਕਾ), ਨੇਵਾਰ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ:
- **'ਲੁਨ' (ਜਾਂ ਲੂਨ) ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸੋਨਾ।**
- **'ਧਵਾਕਾ' (ਜਾਂ ਧਵਾਕਾ) ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਜਾਂ ਦਰਵਾਜ਼ਾ।**

'ਸਵਰਨਦਵਾਰ' ਇੱਕ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਨੇਪਾਲੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ 'ਗੋਲਡਨ ਗੇਟ' ਵੀ ਹੈ:
- **'ਸਵਰਨ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸੋਨਾ।**
- **'ਦਵਾਰ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਜਾਂ ਦਰਵਾਜ਼ਾ।**

ਗੋਲਡਨ ਗੇਟ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਰਤੋਂ
ਗੋਲਡਨ ਗੇਟ ਲਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ 1646 ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਜਗਜਯੋਤੀ ਮੱਲਾ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲਲਿਤਪੁਰ ਤੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੁਨਿਆਰੇ (ਗੁਣਸਿੰਘਦੇਵ ਨਿਵਾ ਅਤੇ ਮਾਨਦੇਵ ਨਿਵਾ) ਲਿਆਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਨੇ ਗੇਟ ਦਾ ਇੱਕ ਮਾਡਲ ਬਣਾਇਆ, ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਸੋਨੇ ਦੀ ਕਮੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਫਿਰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਇੱਕ ਸਦੀ ਬਾਅਦ, 1751 ਵਿੱਚ, ਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਮੱਲਾ ਨੇ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਫੰਡ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ। ਮੂਲ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ - ਸੁਭਾਕਾਰਾ, ਕਰੁਣਾਕਾਰਾ, ਅਤੇ ਰਤੀਕਾਰਾ - ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, 1754 ਵਿੱਚ ਗੇਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ।
'ਗੋਲਡਨ ਗੇਟ' ਨਾਮ ਇਸ ਦੇ ਚਮਕਦਾਰ ਸੁਨਹਿਰੀ ਚਿਹਰੇ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅੱਗ ਨਾਲ ਸੁਨਹਿਰੀ ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਤਕਨੀਕ ਜਿੱਥੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਇੱਕ ਪਤਲੀ ਪਰਤ ਨੂੰ ਧਾਤ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੇਟ ਦੀ ਅਮੀਰੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਮੱਲਾ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਦੌਲਤ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਸ਼ਰਧਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 12ਵੀਂ ਤੋਂ 18ਵੀਂ ਸਦੀ ਤੱਕ ਭਗਤਪੁਰ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ।
ਅੱਜ, ਗੋਲਡਨ ਗੇਟ ਨੂੰ ਨੇਪਾਲੀ ਕਲਾ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਕਲਾਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੇਵਾਰ ਧਾਤੂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹਵਾਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਇਸਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਡੂੰਘਾਈ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਇਸ ਨੂੰ ਭਗਤਪੁਰ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।
ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਗੋਲਡਨ ਗੇਟ ਸ਼ਾਹੀ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਰਸਮੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਰਾਜੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਰਸਮਾਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਗੇਟ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਵਿਹੜਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤਲੇਜੂ ਮੰਦਿਰ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਤਲੇਜੂ ਮੰਦਿਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਸੀ।

ਰਾਇਲ ਪੈਲੇਸ ਭਗਤਪੁਰ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰਾਇਲ ਪੈਲੇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂਯਮ ਦੁਆਰ ਚੌਕਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਾਹੀ ਪੈਲੇਸ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰੋ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ55 ਵਿੰਡੋਜ਼ ਦਾ ਮਹਿਲਦੇਖਣ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਭਗਤਪੁਰ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ।

5.4.1.2.L ਯਮਦਵਾਰ ਚੌਕ

(ਨਕਸ਼ਾ)

ਭਗਤਪੁਰ ਰਾਇਲ ਪੈਲੇਸ ਦੇਗੋਲਡਨ ਗੇਟਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਓਗੇ: ਯਮ ਦੁਆਰ ਚੌਕ। ਚਿੰਨ੍ਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਹਿਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ 2015 ਦੇ ਭੂਚਾਲ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਈ, ਭਗਤਪੁਰ ਰਾਇਲ ਪੈਲੇਸ ਦਾ ਖਾਕਾ ਇਹ ਹੈ:

#3ਥੰਬੂ ਦਰਬਾਰ ਵਿਖੇ ਭੈਰਵ ਚੌਕ
#12ਲੁਨ ਹਿਤੀ / ਗੋਲਡਨ ਫੁਹਾਰਾ
#14ਦੱਥੂ ਚੌਕ
#15ਯਮ ਦੁਆਰ ਚੌਕ

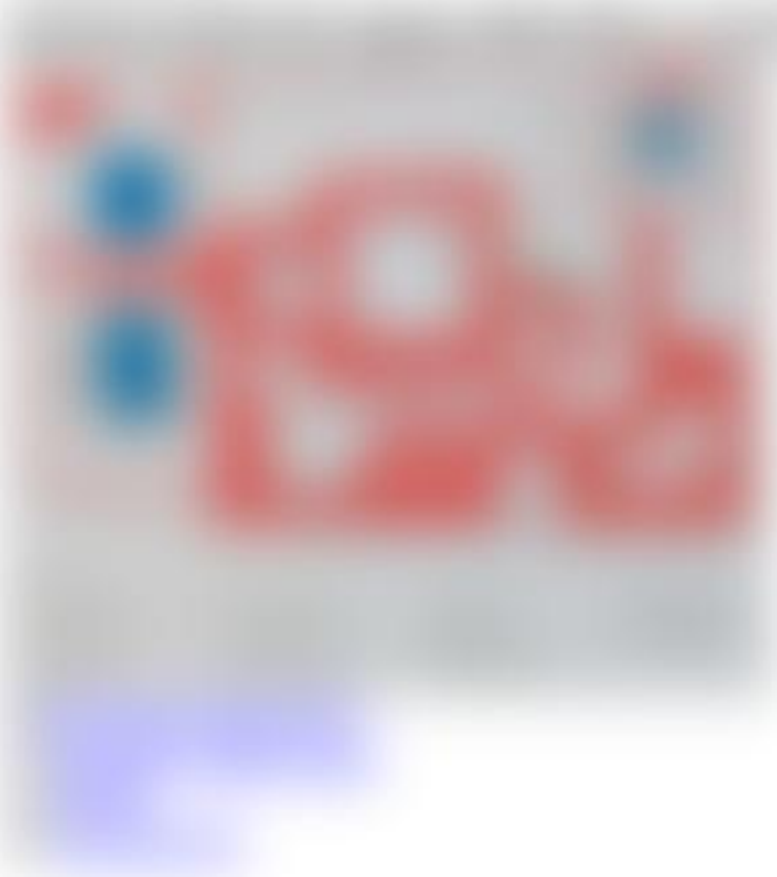
ਯਮ ਦੁਆਰ ਚੌਕ ਨਾਮ ਦੀ ਉਤਪਤੀ

ਯਮ ਦੁਆਰ ਨਾਮ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ:

- **ਯਮ, ਮੌਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਹਿੰਦੂ ਦੇਵਤਾ, ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਅਤੇ ਪਰਲੋਕ ਦਾ ਸ਼ਾਸਕ।**
- **ਦਵਾਰਾ, ਭਾਵ 'ਦਰਵਾਜ਼ਾ' ਜਾਂ 'ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ'।**

ਇਕੱਠੇ ਰੱਖੋ, ਯਮ ਦੁਆਰ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ 'ਯਮ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ', ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸੱਪ, ਕੱਛੂ, ਡੱਡੂ, ਸ਼ੰਖ ਖੋਲ, ਦਰਿਆਈ ਦਰਿਆਈ, ਭੇਡੂ ਅਤੇ ਗਾਂ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ - ਇਹ ਸਭ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।-

ਹਿਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਡੁੱਬੇ ਹੋਏ ਆਇਤਾਕਾਰ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਲਗਭਗ 40 2/3 ਫੁੱਟ (12.4 ਮੀਟਰ) ਲੰਬਾ (ਪੂਰਬ ਤੋਂ ਪੱਛਮ) ਅਤੇ 30.5 ਫੁੱਟ (9.3 ਮੀਟਰ) ਚੌੜਾ (ਉੱਤਰ ਤੋਂ ਦੱਖਣ), ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ 6.5 ਫੁੱਟ (2 ਮੀਟਰ) ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਦੇ ਨਾਲ। ਕਾਠਮੰਡੂ ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਹਿਟੀਆਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਲੁਨ ਹਿਤੀ ਨੂੰ ਪੈਰਾਪੇਟ ਦੀਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਸ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਨੂੰ ਛੇ ਮੂਰਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪੱਥਰ ਦੇ ਸੱਪਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੀਆਂ ਪੂਛਾਂ ਅਤੇ ਉੱਚੇ ਸਿਰਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਨਾਗਾ, ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਸੱਪ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਬੇਸਿਨ ਤੱਕ ਪੱਥਰ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਦੇ ਦੋ ਸੈੱਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰਬੀ ਪਾਸੇ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸਪੌਟ ਦੀਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਪਾਊਟ ਦੀਵਾਰ ਖੁਦ ਪੱਥਰ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਕਾਲਪਡ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਰੂਪਾਂ

ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਵਰਣਿਤ ਮੁੱਖ ਪਾਣੀ ਦਾ ਟੋਟਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਦੋ ਓਵਰਫਲੋ ਸਪਾਊਟ (ਟੂਟੇਧਰਸ) ਹਨ। ਹਰੇਕ ਟੁਕੜੇ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਭਾਗੀਰਥ ਦੇ ਪੱਥਰ ਦੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਹਨ, ਰਿਸ਼ੀ, ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਮਿਥਿਹਾਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਵਿੱਤਰ ਗੰਗਾ ਨਦੀ ਨੂੰ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਲਿਆਇਆ ਸੀ।
ਸਪਾਊਟ ਦੇ ਉੱਪਰ ਪੰਜ ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ 26 ਸਜਾਵਟੀ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਤਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਲਘੂ ਮੰਦਰ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਾਂਤਰਿਕ ਦੇਵਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਸਪਾਊਟ ਦੀਵਾਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ, ਪੰਜ ਛੋਟੇ ਤੀਰਥ ਅਸਥਾਨ (ਦੋ ਸ਼ਿਖਰ, ਦੋ ਪਗੋਡਾ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੁੰਬਦ ਵਾਲਾ ਅਸਥਾਨ) ਇੱਕ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਘਾਟੀ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਗਿਲਟ ਸੱਪ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਛੱਪੜ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੱਪ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਵੱਲ ਨਿਗਾਹ ਮਾਰਦੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਪਾਸੇ 18 1/3 ਫੁੱਟ (5.6 ਮੀਟਰ) ਚੌੜਾ ਅਤੇ 4.5 ਫੁੱਟ (1.4 ਮੀਟਰ) ਡੂੰਘਾ, ਗੋਲ ਕੋਨਿਆਂ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਵਰਗਾਕਾਰ ਤਾਲਾਬ ਹੈ। ਤਾਲਾਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੱਪ ਥੰਮ੍ਹ (ਨਾਗਕਾਸ਼ਟ) ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ: ਇੱਕ ਉੱਚਾ, ਉੱਕਰਿਆ ਹੋਇਆ (ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸੱਪ ਪੈਮਾਨੇ ਦੇ ਨਮੂਨਿਆਂ ਨਾਲ) ਲੱਕੜ ਦੀ ਪੋਸਟ ਜਿਸਦੇ ਉੱਪਰ ਸੋਨੇ ਦੇ ਧਾਤ ਵਾਲੇ ਸੱਪ ਦੇ ਸਿਰ ਹਨ। ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਜਲ ਸਰੋਤਾਂ ਲਈ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।
ਲੁਨ ਹਿਤੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨੇਵਾਰ ਹਾਈਡ੍ਰੌਲਿਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਭਗਤਪੁਰ ਦੀ ਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਇੱਕ ਜੀਵਤ ਬਚਿਆ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਹੈ।

ਲੁਨ ਹਿਤੀ / ਗੋਲਡਨ ਫੁਹਾਰਾ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਤਾ

ਲੁਨ ਹਿਤੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਭਗਤਪੁਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਰਚਨਾਤਮਕ 17ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਰਾਜਾ ਜੀਤਾਮਿੱਤਰ ਮੱਲਾ ਦੇ ਲਈ ਹੈ।-
ਦੂਜੇ ਮੱਲ ਰਾਜਿਆਂ, ਪਾਟਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਨਰਸਿਮਹਾ ਮੱਲਾ ਅਤੇ ਕਾਠਮੰਡੂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤਾਪ ਮੱਲਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ, ਰਾਜਾ ਜੀਤਾਮਿਤਰ ਮੱਲਾ ਨੇ 1678 ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਡੁੱਬਿਆ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਵਾਇਆ, 1683 ਵਿੱਚਥੰਥੁ ਦਰਬਾਰਹਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਮੰਡਪ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਸ਼ਾਹੀ ਨਹਿਰ (ਰਾਜਕੁਲੋ) ਨੇ ਨਾਗਰਕੋਟ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮਹਾਦੇਵ ਰਿਜ ਤੋਂ ਤਾਜ਼ੇ ਝਰਨੇ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਡੁੱਬੇ ਹੋਏ ਭੰਡਾਰ (ਅੱਜ ਦੀ ਨਾਗ ਪੋਖਰੀ) ਵਿੱਚ ਸਜਾਏ ਹੋਏ ਟੋਟੇ ਨੂੰ ਖਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਈਪ ਕੀਤਾ। 1688 ਵਿੱਚ, ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਇਸਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਫੰਡ ਦੇਣ ਲਈ 10 ਰੋਪਾਨੀ (≈5,087 m²) ਖੇਤ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਗਿਲਟ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਿਸਦੀ ਤਾਰੀਖ ਅਜੇ ਵੀ ਪੱਥਰ ਦੇ ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸ਼ਾਂਤ ਬੇਸਿਨ ਮੱਲਾ ਰਾਜਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਜੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦੇ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਤਲੇਜੂ ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਪੂਜਾ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਵਜੋਂ, ਸ਼ਾਹੀ ਲਗਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਰਸਮ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਸੀ।

ਲੁਨ ਹਿਤੀ / ਗੋਲਡਨ ਫੁਹਾਰਾ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਦੀ ਦੰਤਕਥਾ

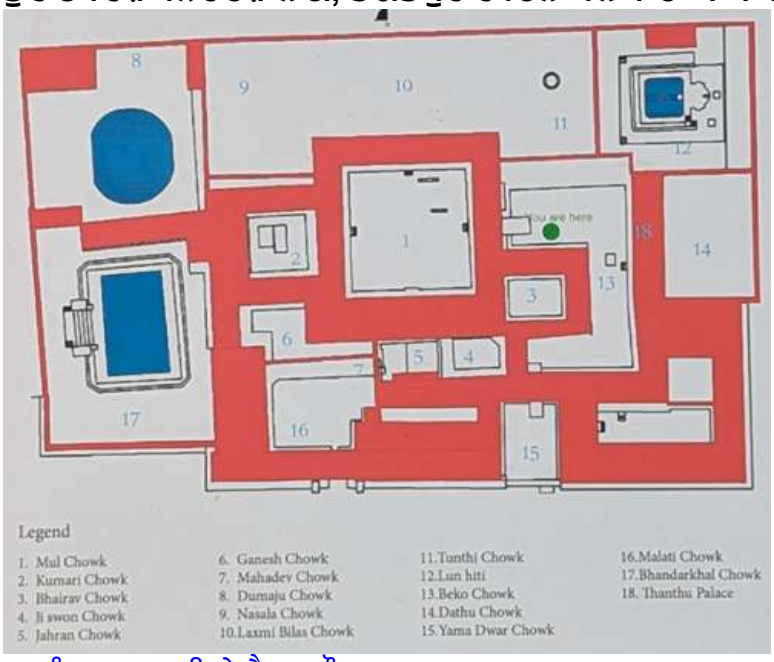
ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਹਾਂ, ਬੇਸ਼ਕ, ਉਸਾਰੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਦੰਤਕਥਾ ਹੈ:
ਦੰਤਕਥਾ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੇਵੀ ਤਲੇਜੂ ਭਵਾਨੀ ਨੇ ਖੁਦ ਜੀਤਾਮਿਤਰ ਮੱਲਾ ਨੂੰ ਸੁਪਨੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਤਲੇਜੂ ਮੰਦਿਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਹਿਲ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਲਈ ਉਹ ਮਹਾਦੇਵ ਝਰਨੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। 1678 ਅਤੇ 1683 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਰਾਜਾ ਜੀਤਾਮਿਤਰ ਮੱਲ ਨੇ ਇੱਕ ਸ਼ਾਹੀ ਨਹਿਰ ਰਾਹੀਂ ਨਾਗਰਕੋਟ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮਹਾਦੇਵ ਰਿਜ ਤੋਂ ਝਰਨੇ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ, ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਡੁੱਬੇ ਹੋਏ ਭੰਡਾਰ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਅੱਜ ਨਾਗ ਪੋਖਰੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸੁਨਹਿਰੀ ਸਪਾਉਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ।
ਫੁਹਾਰੇ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਵਾਲੇ ਦਿਨ, ਦੋ ਚਿੱਟੀਆਂ ਬੱਤਖਾਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਖਿਸਕਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸੁੰਗੜ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਸਿਰਫ ਹੇਠਾਂ ਤਾਲਾਬ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਉਭਰਨ ਲਈ - ਇੱਕ ਚਮਤਕਾਰ ਜੋ ਭਗਤਪੁਰ ਦੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।--

5.4.1.2.ਓ ਥੰਥੁ ਦਰਬਾਰ ਵਿਖੇ ਭੈਰਵ ਚੌਂਕ

(ਨਕਸ਼ਾ)

ਭੈਰਵ ਚੌਂਕ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਵਿਹੜਾ ਹੈ ਜੋ ਸੁੰਦਰ ਨੇਵਾਰ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਈ, ਭਗਤਪੁਰ ਰਾਇਲ ਪੈਲੇਸ ਦਾ ਖਾਕਾ ਇਹ ਹੈ:

#3ਥੰਥੁ ਦਰਬਾਰ ਵਿਖੇ ਭੈਰਵ ਚੌਂਕ
#12ਲੁਨ ਹਿਤੀ / ਗੋਲਡਨ ਫੁਹਾਰਾ
#14ਦੱਥੁ ਚੌਂਕ
#15ਯਮ ਦੁਆਰ ਚੌਂਕ

ਨਾਮ ਭੈਰਵ ਚੌਂਕ ਦਾ ਮੂਲ
ਭੈਰਵ ਚੌਂਕ ਦਾ ਨਾਂ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਭੈਰਵ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੌਂਕ (ਵਿਹੜਾ) ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਭੈਰਵ ਮੰਦਿਰ ਤੋਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਪੂਰਬੀ ਕਿਨਾਰੇ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਸ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ।
ਭੈਰਵ ਮੰਦਿਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਭੈਰਵਨਾਥ ਮੰਦਿਰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ 17ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਜਗਤ ਜੋਤੀ ਮੱਲਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 18ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅਰੰਭ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਭੂਪਤਿੰਦਰ ਮੱਲਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਮੰਦਰ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਤਿੰਨ-ਮੰਜ਼ਲਾ ਪਗੋਡਾ-ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੱਤ ਸੁਨਹਿਰੀ ਚੋਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਿੰਗਾਰੀ ਇੱਕ ਸੁਨਹਿਰੀ ਛੱਤ ਜੋੜੀ। ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਭੈਰਵ ਦੀ ਇੱਕ ਸੁਨਹਿਰੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ, ਜੋ ਸਥਾਨਕ ਧਾਰਮਿਕ ਅਭਿਆਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਵਤੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

5.4.1.2.P ਚਯਾਸਾਲਿਨ ਮੰਡਪ ਪਵੇਲੀਅਨ ਅਤੇ ਲਯਾਕੁ ਹਿਤਿ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਏ ਹੋ, ਤਾਂ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਬ੍ਰੇਕ ਮਿਲੇਗਾ। ਚਯਸਾਲਿਨ ਮੰਡਪ ਪਵੇਲੀਅਨ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲਾਈਕੁ ਹਿਤੀ ਹੈ।

ਸ਼ਬਦ 'ਲਾਯਕੂ' ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਨੇਵਾਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 'ਮਹਿਲ' ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ਾਹੀ ਮਹਿਲ ਕੰਪਲੈਕਸ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਹਿੱਟੀ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਮਹਿਲ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਪਵਿੱਤਰ ਤਲੇਜੂ ਮੰਦਿਰ ਸਮੇਤ ਨੇੜਲੇ ਮੰਦਰਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਲਈ ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਲਯਾਕੂ ਹਿਤੀ ਦੀਆਂ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਲਯਾਕੂ ਹਿਤੀ ਇਸਦੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਪੱਥਰ ਦੀ ਨੱਕਾਸ਼ੀ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ। ਸਪੌਟ ਦੇ ਉੱਪਰ ਪੰਚਮੁਖੀ ਭੈਰਵ ਦਾ ਚਿੱਤਰਣ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਭਿਆਨਕ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਦੇਵਤਾ ਭੈਰਵ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਹੈ, ਪੰਜ ਚਿਹਰਿਆਂ ਵਾਲੇ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ। ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿੱਚ 'ਪੰਚਮੁਖੀ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ 'ਪੰਜਮੁਖੀ'। ਨਦੀ ਦਾ ਮੂੰਹ ਮਕਾਰਾ (ਮਗਰਮੱਛ ਹਾਥੀ ਮਿਸ਼ਰਤ) ਜਿਸ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਮਗਰਮੱਛ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਮੱਲ੍ਹਾ ਕਾਲ ਦੀ ਅਮੀਰ ਕਲਾਤਮਕ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।-

ਹਾਲਾਂਕਿ ਲਯਾਕੂ ਹਿਤੀ ਹੁਣ ਇੱਕ ਸਰਗਰਮ ਜਲ ਸਰੋਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਇਹ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

5.4.1.2.Q ਵਤਸਾਲਾ ਦੁਰਗਾ ਮੰਦਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਭਗਤਪੁਰ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਵਤਸਲਾ ਦੁਰਗਾ ਮੰਦਿਰ, ਇੱਕ ਪੱਥਰ ਦਾ ਬਣਿਆ ਮੰਦਿਰ ਜੋ ਮੱਲ ਕਾਲ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਲਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਨੇੜੇ ਦੇ ਕੁਝ ਮੰਦਰਾਂ ਜਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਨੱਕਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਇਸਨੂੰ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਸੰਦੀਦਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਸਥਾਨ 17ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ, ਮੱਲਾ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਸਹੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਇਹ ਗੁੰਬਦ ਵਾਲੀ ਛੱਤ ਅਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੱਕਾਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਰਵਾਇਤੀ ਨੇਵਾਰ ਪੱਥਰ ਦੇ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੰਦਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੱਥਰ ਦੇ ਸ਼ੇਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਜੋੜਾ ਹੈ ਜੋ ਦੁਆਰਪਾਲਾਂ ਜਾਂ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।

ਹਰਿਹਰ ਮੰਦਿਰ ਨਾਮ ਦਾ ਮੂਲ
ਹਰੀਹਰ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਪੰਥ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ:
- **ਹਰਿ = ਵਿਸ਼ਨੂੰ, ਪਾਲਣਹਾਰ**
- **ਹਰਿ (ਜਾਂ ਹਰ) = ਸ਼ਿਵ, ਨਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ**

ਇੱਕ ਦੇਵਤੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵ ਦਾ ਸੰਯੋਜਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਨਾਸ਼, ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਏਕਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ - ਇੱਕ ਡੂੰਘੀ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਧਾਰਨਾ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਪੂਰਕ ਹਨ।

5.4.1.2.ਯੂ ਯੰਤਰਾ ਵਤਸਲ ਮੰਦਿਰ

(ਨਕਸ਼ਾ)

ਸਿੱਧੀ ਲਕਸ਼ਮੀ ਮੰਦਿਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਖੜ੍ਹੀ ਇੱਕ ਆਇਤਾਕਾਰ ਲਾਲ ਇੱਟ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਹੈ ਜੋ ਭਗਤਪੁਰ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਯੰਤਰ ਵਤਸਲ ਮੰਦਿਰ ਨਾਮ ਦੀ ਉਤਪਤੀ

'ਯੰਤਰ ਵਤਸਲ' ਨਾਮ ਦੋ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ:

- **ਯੰਤਰ, ਭਾਵ ਰਹੱਸਵਾਦੀ ਚਿੱਤਰ ਜਾਂ ਵਿਧੀ, ਅਕਸਰ ਤਾਂਤਰਿਕ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।**
- **ਵਤਸਲਾ, ਹਿੰਦੂ ਦੇਵੀ ਦੁਰਗਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਇੱਕ ਨਾਮ, ਮਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।**

ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੇਵਾਰ ਤਾਂਤਰਿਕ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਜਨਤਕ ਪੂਜਾ ਦਾ ਸਥਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ, ਸਗੋਂ ਸਾਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਛੁਪਿਆ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਕੰਮ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਯੰਤਰ ਵਤਸਲ ਮੰਦਿਰ ਦੀ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਮਹੱਤਤਾ

- ਮੰਦਿਰ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ, ਸੰਖੇਪ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਥੋੜੇ ਜਿਹੇ ਉੱਚੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ।
- ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਇੱਟ ਦੀ ਉਸਾਰੀ, ਲੱਕੜ ਦੇ ਸਟਰਟਸ ਅਤੇ ਨਿਊਨਤਮ ਪਰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੱਕਾਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ।
- ਇਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ, ਚੁੱਪਚਾਪ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਰੱਖੀ ਗਈ, ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਅਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਇਸਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਰਸਮਾਂ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਲਈ।

5.4.1.2.V ਸ਼ੀਲੂ ਮਹਾਦੇਵ ਮੰਦਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਸ਼ੀਲੂ ਮਹਾਦੇਵ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਫਸੀ ਦੇਗਾ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਗਤਪੁਰ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੰਦਰ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਨਜ਼ਾਰਾ ਮਿਲੇਗਾ।

ਸ਼ੀਲੂ ਮਹਾਦੇਵ ਮੰਦਿਰ ਨਾਮ ਦਾ ਮੂਲ

ਸ਼ੀਲੂ ਮਹਾਦੇਵ ਨਾਮ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿੱਚ ਮਹਾਦੇਵ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਵਿੱਤਰ ਤ੍ਰਿਏਕ ਵਿੱਚ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਰਤਕ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ 'ਸ਼ੀਲੂ' ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਇਹ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਪੱਥਰ (ਸ਼ੀਲਾ) ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੇ ਨਾਮ ਜਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਨਾਮ ਇੱਕ ਸਮਰਪਿਤ ਸ਼ਿਵ ਅਸਥਾਨ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸ਼ਿਵ ਲਿੰਗ ਜਾਂ ਦੇਵਤੇ ਦਾ ਪੱਥਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਨਾਮ ਫਸੀ ਦੇਗਾ ਦਾ ਮੂਲ

ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਅਕਸਰ ਇਸ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਫਾਸੀ ਦੇਗਾ ਜਾਂ ਫਾਸੀਦੇਗਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 'ਫਾਸੀ ਮੰਦਰ' ਹੈ। ਇਹ ਨਾਮ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਥਾ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਈਟ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਨਤਕ ਫਾਂਸੀ ਜਾਂ ਸ਼ਾਹੀ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਠੋਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਨਾਮ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਰਹੱਸ ਦੀ ਹਵਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਗਤਪੁਰ ਦੀ ਸਮੂਹਿਕ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਸਥਾਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਗੀ
ਸ਼ੀਲੂ ਮਹਾਦੇਵ ਮੰਦਿਰ ਸ਼ਿਖਾਰਾ (ਟਾਵਰ) ਸ਼ੈਲੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤੀ ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਵਿੱਚ ਆਮ ਹੈ, ਅਤੇ ਨੇਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੰਦਿਰ ਇੱਕ ਕਰਵ, ਪਿਰਾਮਿਡਲ ਆਕਾਰ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਖਰ ਵੱਲ ਟੇਪਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਪਹਾੜੀ ਚੋਟੀ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਪਹਾੜ, ਮੇਰੂ ਪਰਬਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।
ਪੌੜੀਆਂ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਥੀ, ਸ਼ੇਰ ਅਤੇ ਬਲਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਬੋਧੀ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਅਰਥ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

- **ਹੇਠਾਂ ਹਾਥੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਤਾਕਤਵਰ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰੱਖਿਅਕ ਹਨ, ਜੋ ਬੁੱਧੀ, ਰਾਇਲਟੀ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਤਾਕਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ। ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ, ਹਾਥੀ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਖੜੇ ਹਨ।**
- **ਸ਼ੇਰ ਮੱਧ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੌੜੀਆਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਹਨ।**
- **ਬਲਦ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜੇ ਹਨ, ਸ਼ਿਵ ਲਿੰਗ ਜਾਂ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਰੱਖਿਅਕ ਵਜੋਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ। ਬਲਦ ਅਕਸਰ ਸ਼ਿਵ ਦੇ ਮੰਦਰਾਂ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤਾਕਤ, ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਤਾਇਨਾਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਬਲਦ ਇੱਕ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ਿਵ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।**

ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਵ
ਸ਼ੀਲੂ ਮਹਾਦੇਵ ਨੇ ਇੱਕ ਸ਼ੈਵ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ, ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਥਾਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸ਼ਿਵਰਾਤਰੀ ਵਰਗੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੌਰਾਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੰਦਰ ਹੁਣ ਪੂਰੀ ਰਸਮੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਭਗਤਪੁਰ ਦੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਗੂੰਜਦਾ ਹੋਇਆ, ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਲਚਕੀਲੇਪਣ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਇਹ ਭਗਤਪੁਰ ਦਰਬਾਰ ਸਕੁਏਅਰ ਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਪੈਦਲ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਗਤਪੁਰ ਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਪੈਦਲ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਤੁਹਾਡੀ ਅਗਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲਤੁੰਮਾਧੀ ਵਰਗਹੈ।

ਇਹ ਵਰਗ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਰਵਾਇਤੀ ਇੱਟਾਂ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਲੱਕੜ ਦੀਆਂ ਬਾਲਕੋਨੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਲਪਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੁਹਜ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਾਂ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤੌਮਾਧੀ ਵਰਗ - ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਦਾ ਕੇਂਦਰ

ਟੌਮਾਧੀ ਸਕੁਏਅਰ ਬਿਸਕੇਟ ਜਾਤਰਾ, ਭਗਤਪੁਰ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਭੈਰਬ ਅਤੇ ਭਦਰਕਾਲੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਲੱਕੜ ਦੇ ਰੱਥ ਭੀੜ ਦੁਆਰਾ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਚੌਕ ਵਿੱਚੋਂ ਖਿੱਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੀ, ਤੁਸੀਂ ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ, ਕੰਮ 'ਤੇ ਕਾਰੀਗਰ, ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਖੇਡਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖੋਂਗੇ, ਜੋ ਭਗਤਪੁਰ ਦੇ ਜੀਵੰਤ, ਜੀਵਤ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਝਲਕ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

5.4.1.4 ਨਿਆਤਾਪੋਲਾ ਮੰਦਿਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਨਿਆਤਾਪੋਲਾ ਮੰਦਿਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਮੰਦਰ ਹੈ। ਤੌਮਾਧੀ ਸਕੁਏਅਰ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ, ਇਹ ਪੰਜ-ਟਾਇਰਡ ਪਗੋਡਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ 30 ਮੀਟਰ (98 ਫੁੱਟ) ਇੱਟਾਂ ਦੇ ਪੱਕੇ ਵਰਗ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਅਨੁਭਵ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਨਿਆਤਾਪੋਲਾ ਮੰਦਿਰ ਨਾਮ ਦੀ ਉਤਪਤੀ

ਨਿਆਤਾਪੋਲਾ ਨਾਮ ਨੇਵਾਰ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਪੰਜ ਕਹਾਣੀਆਂ', ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਨਾਮ ਜੋ ਮਾਣ ਨਾਲ ਪੰਜ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਮਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹਰ ਇੱਕ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਗੋਡਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਇਕ ਪਵਿੱਤਰ ਲੜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ, ਅੱਖ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਿਆਤਾਪੋਲਾ ਮੰਦਿਰ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਤਾ

ਨਿਆਤਾਪੋਲਾ ਮੰਦਿਰ 1702 ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਭੂਪਤਿੰਦਰ ਮੱਲਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੱਲਾ ਰਾਜਵੰਸ਼ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਇਹ ਸਿੱਧੀ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਦੇਵੀ ਦੁਰਗਾ ਦਾ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਤਾਕਤ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਮੰਦਰ ਇੰਨਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪਰ ਪੁਜਾਰੀ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਦੇਵੀ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਦੇਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਮੁਫ਼ਤ ਵਿਚ ਚੱਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।
ਪੌੜੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੱਥਰ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਹਨ: ਪਹਿਲਵਾਨ, ਹਾਥੀ, ਸ਼ੇਰ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਿਨ, ਅਤੇ ਦੇਵੀ - ਹਰੇਕ ਜੋੜਾ ਇਸਦੇ ਹੇਠਾਂ ਵਾਲੇ ਨਾਲੋਂ ਦਸ ਗੁਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਟਕੀ ਚਿੱਤਰ ਮੰਦਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਊਰਜਾ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਗਤ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹਨ।
ਸਟੈਕਡ ਪੰਜ-ਪੱਧਰੀ ਛੱਤ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਚੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਚਮਹਾਭੂਤ (ਪੰਜ ਮੂਲ ਤੱਤ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ): ਧਰਤੀ (ਪ੍ਰਿਥਵੀ), ਪਾਣੀ (ਅਪਸ), ਅੱਗ (ਅਗਨੀ), ਹਵਾ (ਵਾਯੂ), ਈਥਰ/ਸਪੇਸ (ਆਕਾਸ਼) ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।

ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਹਾਈਲਾਈਟਸ
ਮੰਦਿਰ ਇੱਕ ਪੰਜ-ਪੱਧਰੀ 30 ਮੀਟਰ (98 ਫੁੱਟ) ਉੱਚਾ ਪਰੋਡਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੰਜ-ਪੱਧਰੀ ਪੌੜੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਲਿੰਥ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਰੀਕ ਰੱਖੀਆਂ ਲਾਲ ਇੱਟਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।
ਨਿਆਤਾਪੋਲਾ ਮੰਦਿਰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਨੇਵਾਰ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨਮੂਨਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਦਾ ਅਦਭੁਤ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਵੱਡੇ ਭੂਚਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 2015 ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਭੂਚਾਲ ਸਮੇਤ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ, ਇਸਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਠੋਸ ਮੱਲਾ ਯੁੱਗ ਦੀ ਇੱਟਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਕਾਰਨ।
ਨਿਆਤਾਪੋਲਾ ਮੰਦਿਰ ਕਾਠਮੰਡੂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪੰਜ-ਟਾਇਅਰਡ ਪਰੋਡਾ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਪਾਟਨ ਦਾ ਕੁੰਭੇਸ਼ਵਰ ਮੰਦਰ ਹੈ।

5.4.1.5 ਭੈਰਬਨਾਥ ਮੰਦਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਭੈਰਬਨਾਥ ਮੰਦਿਰ ਭੈਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਦਾ ਇੱਕ ਡਰਾਉਣੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਹੈ।

ਭੈਰਬਨਾਥ ਮੰਦਿਰ ਨਾਮ ਦੀ ਉਤਪਤੀ

'ਭੈਰਬਨਾਥ' ਨਾਮ 'ਭੈਰਬ' ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਦਾ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ, ਅਤੇ 'ਨਾਥ', ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਪ੍ਰਭੂ' ਜਾਂ 'ਮਾਲਕ'। ਭੈਰਬ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਗੁੱਸੇ ਭਰੇ ਦੇਵਤੇ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਵਿਨਾਸ਼ ਅਤੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਨੇਪਾਲੀ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿੱਚ, ਭੈਰਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੱਖਿਅਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬੁਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਭੈਰਬਨਾਥ ਮੰਦਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ 15ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਮੱਧਕਾਲੀ ਮੱਲ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਕਾਰੀਗਰੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਰਧਾ ਪ੍ਰਤੀ ਯੁੱਗ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

5.4.1.6 ਸਟਾਈਲ ਕੈਫੇ ਵਿੱਚ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ, ਸਾਡੇ ਵਾਂਗ, ਥੱਕ ਗਏ ਹੋ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਕੌਫੀ ਅਤੇ ਕੇਕ ਲੈਣ ਲਈ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਨ ਸਟਾਈਲ ਕੈਫੇ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਵਿਕਲਪ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਸ਼ਾਂਤ ਜਗ੍ਹਾ ਲੱਭਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਇਹਤੁੰਮਾਧੀ ਵਰਗਤੋਂ ਕੁਝ ਫੁੱਟ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਦਰਖਤਾਂ ਵਾਲੇ ਵੇਹੜੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਉੱਥੇ ਸੀ (ਗੂਗਲ ਮੈਪਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ), ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਗੁਆ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਅੰਦਰ, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਆਧੁਨਿਕ ਅਤੇ ਸਟਾਈਲਿਸ਼ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਭੋਜਨ, ਅਤੇ ਕੌਫੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਪਸੰਦ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿੰਨਾ ਸ਼ਾਂਤ ਸੀ।

5.4.1.7 ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਵਰਗ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਭਕਤਾਪੁਰ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਵਰਗ: ਜਿੱਥੇ ਪਰੰਪਰਾ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਆਕਾਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ

ਬਰਤਨ ਵਰਗ ਭਗਤਪੁਰ ਦੇ 'ਤਲਕੋ ਤੋਲੇ' ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਤਾਲਕੋ ਤੋਲੇ ਨੇਪਾਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਨਿਚਲਾ ਗੁਆਂਢ'। ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ 'ਕੁਮਲ ਤੋਲੇ' ਵਜੋਂ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਮਲ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਨਸਲੀ ਸਮੂਹ ਜਾਂ ਜਾਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਰਵਾਇਤੀ ਕਿੱਤੇ ਲਈ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਨਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ਿਲਪ ਦਾ ਮੂਲ

ਭਕਤਾਪੁਰ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ 1,000 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਲਿੱਛਵੀ ਕਾਲ (ਲਗਭਗ 400-750 ਈ.) ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ। ਕਾਠਮੰਡੂ ਘਾਟੀ ਦੇ ਆਦਿਵਾਸੀ ਨੇਵਾਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੋਂ ਇਸ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਹੈ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਘਰੇਲੂ ਵਸਤੂਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਬੋਧੀ ਰਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਸਮੀ ਭਾਂਡਿਆਂ ਤੱਕ, ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦ ਨੇਪਾਲੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਜਿੱਥੇ ਜਾਦੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਵਰਗ

ਇਸ ਸਥਾਈ ਸ਼ਿਲਪਕਾਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਵਰਗ ਹੈ। ਇੱਥੇ, ਸੈਲਾਨੀ ਅਸਲ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਗਵਾਹ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਾਰੀਗਰ, ਕੱਤਦੇ ਪਹੀਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਬੈਠੇ ਜਾਂ ਗਿੱਲੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਸਲੈਬਾਂ ਉੱਤੇ ਝੁਕੇ ਹੋਏ, ਕਮਾਲ ਦੀ ਗਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਆਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੋਲਡ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਵਰਗ ਅਕਸਰ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨ, ਕਟੋਰੇ, ਪਿਗੀ ਬੈਂਕਾਂ, ਦੀਵੇ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੂਰਜ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਇੱਟ ਦੇ ਭੱਠਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭੱਠੇ 'ਤੇ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਸਰੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਵਾਇਤੀ ਧੂੰਏਂ-ਫਾਇਰਿੰਗ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ: ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ ਸ਼ਿਲਪਕਾਰੀ ਤੱਕ

ਭਕਤਾਪੁਰ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਥਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਗੁੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਵਾਇਤੀ ਘੁਮਿਆਰ ਦੇ ਪਹੀਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਅਜੇ ਵੀ ਹੱਥੀਂ ਕੱਟੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਹੁਨਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਾਲ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਕਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਟੁਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਭੱਠਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਹਵਾ ਨਾਲ ਸੁੱਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਕਿਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

- **ਮਟਕਾ (ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਰਤਨ)**
- **ਦੀਓ (ਤਿਹਾੜ ਵਰਗੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਦੀਵੇ)**
- **ਹਾਂਡੀ (ਪਕਾਉਣ ਦੇ ਬਰਤਨ)**
- ਸਜਾਵਟੀ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਰਕ

ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜਸ਼ਾਹੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਬਲਕਿ ਖਾਤਮੇ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜੋ ਮਾਓਵਾਦੀ ਬਗਾਵਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।
ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਖੂਨੀ ਘਰੇਲੂ ਯੁੱਧ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਸਮੇਤ, ਨੇਪਾਲ ਨੇ 2008 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਰਾਜਸ਼ਾਹੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੰਘੀ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਗਣਰਾਜ ਬਣ ਗਿਆ।

- **ਰਾਜਾ ਗਿਆਨੇਂਦਰ ਨੂੰ ਜੂਨ 2008 ਵਿੱਚ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।**
- 26 ਫਰਵਰੀ, 2009 ਨੂੰ, ਪੈਲੇਸ ਨੂੰ ਨਰਾਇਣਹਿਤੀ ਪੈਲੇਸ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ।
- ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਮਰੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਾਹੀ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਹੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹੱਥ ਦੇਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।
- ਸ਼ਾਹੀ ਕਤਲੇਆਮ ਦਾ ਸਥਾਨ ਹੁਣ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਦੁਖਾਂਤ ਦੀ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਨਜ਼ਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਨਾਰਾਇਣਹਿਤੀ ਪੈਲੇਸ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨਾ

ਲਿਖਣ ਦੇ ਸਮੇਂ:

- ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ: 1000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ
- ਮਿਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ: ਸਵੇਰੇ 10:30 ਵਜੇ ਤੋਂ ਦੁਪਹਿਰ 3:30 ਵਜੇ (ਵੀਰਵਾਰ - ਸੋਮਵਾਰ) ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ 10:30 ਵਜੇ ਤੋਂ ਦੁਪਹਿਰ 1:30 ਵਜੇ (ਮੰਗਲਵਾਰ)
- ਟਿਕਟਾਂ ਆਨਲਾਈਨ ਖਰੀਦੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ (ਵਿਜ਼ਿਟ ਤੋਂ 7 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ):http://eticketing.narayanhitipalacemuseum.gov.np/
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਟਿਕਟ ਦਾ ਪ੍ਰਿੰਟ ਆਊਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- ਮਹਿਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੈਮਰੇ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫ਼ੋਨ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ 'ਤੇ ਸਟੋਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ

ਨਾਰਾਇਣਹਿਤੀ ਪੈਲੇਸ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ 50 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਾਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

- **ਥਰੋਨ ਰੂਮ (ਗੋਰਖਾ ਬੈਥਕ) - ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹਾਲ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਸਮਾਰੋਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕ੍ਰਿਸਟਲ ਝੰਡੇ ਅਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕੰਧ ਚਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।**
- **ਨਿਜੀ ਕੁਆਰਟਰ - ਰਾਜੇ, ਰਾਣੀ, ਅਤੇ ਤਾਜ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਸਥਾਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਫਰਨੀਚਰ ਅਤੇ ਸਜਾਵਟ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੰਮੇ ਹੋਏ ਹਨ।**
- **ਸ਼ਾਹੀ ਕਲਾਕ੍ਰਿਤੀਆਂ - ਡਿਸਪਲੇ ਵਿੱਚ ਰਸਮੀ ਪਹਿਰਾਵੇ, ਫੋਟੋਆਂ, ਵਿਸ਼ਵ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਤੋਹਫ਼ੇ, ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸ਼ਾਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।**

ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਸ਼ਾਹੀ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਸਹੀ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਖ਼ਤੀਆਂ ਅਤੇ ਚਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ, ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪਲ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

1998 ਵਿੱਚ ਬਾਗ ਨੂੰ ਢਾਹ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਵਪਾਰਕ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਸੀ। ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਗ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨਾਮ ਹੇਠ ਜਨਤਾ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਬਾਗ।
ਆਸਟ੍ਰੀਆ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ, ਗਾਰਡਨ ਆਫ਼ ਡ੍ਰੀਮਜ਼ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਸ਼ਾਨ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 2007 ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ।

ਤੁਸੀਂ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਕੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ:

- **ਨਿਓ-ਕਲਾਸੀਕਲ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ: ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪਵੇਲੀਅਨ, ਯੂਰਪੀਅਨ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਛਾਂਦਾਰ ਬੈਠਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਬੈਕਡ੍ਰੌਪ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।**
- **ਛੇ ਮੌਸਮੀ ਪਵੇਲੀਅਨ: ਹਰੇਕ ਪਵੇਲੀਅਨ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੱਖਰੀਆਂ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਅਤੇ ਲੈਂਡਸਕੇਪਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਛੇ ਮੌਸਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ।**
- **ਸ਼ਾਂਤ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ: ਛੱਪੜਾਂ ਅਤੇ ਝਰਨੇ ਦੁਆਰਾ ਆਰਾਮ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਮਲ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣੋ ਜੋ ਬਾਗ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਜੋੜਦੀਆਂ ਹਨ।**
- **ਹਰੇ ਭਰੀ ਹਰਿਆਲੀ: ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਭਾਲੇ ਹੋਏ ਲਾਅਨ, ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਬਿਸਤਰੇ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨ ਦਰੱਖਤ।**
- **ਐਂਫੀਥੀਏਟਰ: ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।**
- **ਕੈਸਰ ਕੈਫੇ: ਡ੍ਰੀਮਜ਼ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਰੋਤ - ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਾਹਰੋਂ ਭੋਜਨ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।**

ਲਿਖਣ ਦੇ ਸਮੇਂ:

- ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਲਈ ਦਾਖਲਾ 400 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ
- ਖੁੱਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਰਾਤ 9 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੈ

ਕੀ ਇਹ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੇ ਬਾਗ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ?
ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਬਾਗ਼ ਕਾਠਮੰਡੂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਕੈਫੇ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਹੋਟਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿਤੇ ਆਰਾਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ।

ਨਾਮ ਦਾ ਮੂਲ
'ਚੰਦਰਗਿਰੀ' ਨਾਮ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ 'ਚੰਦਰ' ਦਾ ਅਰਥ ਚੰਦਰਮਾ ਅਤੇ 'ਗਿਰੀ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਪਹਾੜ ਜਾਂ ਪਹਾੜ। ਨਾਮ ਸਥਾਨ ਦੀ ਕਾਵਿਕ ਸੁੰਦਰਤਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸ਼ਾਂਤ, ਉੱਚੀ ਸੈਟਿੰਗ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਚੰਦਰਗਿਰੀ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤਕ ਮਹੱਤਵ ਵੀ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਾਰਾਇਣ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਉੱਪਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ, ਹੇਠਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮੋਹਿਤ ਹੋ ਕੇ ਕਾਠਮੰਡੂ ਘਾਟੀ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਚੰਦਰਗਿਰੀ ਪਹਾੜੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਆਕਰਸ਼ਣ

1. **ਚੰਦਰਗਿਰੀ ਕੇਬਲ ਕਾਰ ਸਿਖਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਤਰੀਕਾ ਚੰਦਰਗਿਰੀ ਕੇਬਲ ਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਆਧੁਨਿਕ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਾਈਡ ਜੋ ਲਗਭਗ 1.5 ਮੀਲ (2.5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ) ਤੱਕ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਰਾਈਡ ਲਗਭਗ 9 ਮਿੰਟ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਘਣੇ ਜੰਗਲਾਂ, ਰੋਲਿੰਗ ਪਹਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਰਵਾਇਤੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹਵਾਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਾਨਕ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦੋਵਾਂ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਹਾਈਲਾਈਟ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਪਸੀ ਯਾਤਰਾ ਕੇਬਲ ਕਾਰ ਟਿਕਟ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਿਖਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ US $25 ਹੈ।**

2. **ਬਾਲੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਮੰਦਿਰ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਬਾਲੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਮੰਦਿਰ ਹੈ, ਜੋ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਦਿਰ ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਪਹਿਲੂ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਇੱਥੇ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਅਤੇ ਚੰਦਰ ਕੈਲੰਡਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ੁਭ ਤਾਰੀਖਾਂ ਦੌਰਾਨ।**

3. **ਪੈਨੋਰਾਮਿਕ ਮਾਉਂਟੇਨ ਵਿਊਜ਼ ਸਿਖਰ ਤੋਂ, ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਮਾਲੀਅਨ ਰੇਂਜ ਦੇ ਪੈਨੋਰਾਮਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗਣੇਸ਼ ਹਿਮਾਲ, ਲੈਂਗਟਾਂਗ, ਗੌਰੀਸ਼ੰਕਰ ਵਰਗੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਊਂਟ ਐਵਰੈਸਟ ਦੀਆਂ ਝਲਕੀਆਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕੁਦਰਤੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਇਸ ਨੂੰ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫ਼ਰਾਂ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਲਈ ਪਸੰਦੀਦਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।**

4. **ਪਰਿਵਾਰ-ਅਨੁਕੂਲ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਚੰਦਰਗਿਰੀ ਪਹਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੈਂਡਸਕੇਪਡ ਪਾਰਕ, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ, ਇੱਕ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਖੇਡ ਦਾ ਮੈਦਾਨ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿਪ ਬਾਈਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ - ਇਹ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।**

ਪਹਾੜੀ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਕੇਬਲ ਕਾਰ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਲਗਭਗ 9 ਮਿੰਟ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਉੱਪਰਲੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ, ਵਿਸਟਾ ਪੁਆਇੰਟਾਂ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਚੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।
ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹ ਉਪਰਲੇ ਕੇਬਲ ਕਾਰ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਕੂਲਰ ਹੈ - ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਹ ਲਗਭਗ 10 F (6 C) ਕੂਲਰ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਲਿਖਣ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਕੇਬਲ ਕਾਰ:

- ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ US$23 ਹੈ, ਪਰ ਬੱਚਿਆਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਲਈ ਕਈ ਛੋਟਾਂ ਹਨ
- ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਘੰਟੇ ਹਨ: ਐਤਵਾਰ - ਵੀਰਵਾਰ: 8am - 6pm ਬ੍ਰੇਕ ਦਾ ਸਮਾਂ: ਦੁਪਹਿਰ - 1pm ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ - ਸ਼ਨੀਵਾਰ: 8am - 9pm ਨੋਟ: ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਛੁੱਟੀਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਬ੍ਰੇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ

ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ ਕੇਬਲ ਕਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਬੰਦ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਖਰਾਬ ਮੌਸਮ ਕਾਰਨ ਬੰਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

BIG MART

5.6.1 ਗੋਰਖਾ ਅਜਾਇਬ ਘਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਗੋਰਖਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ, ਗੋਰਖਾ ਅਜਾਇਬ ਘਰਗੋਰਖਾ ਦਰਬਾਰਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗੋਰਖਾ ਵਿੱਚ ਦੂਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਆਕਰਸ਼ਣ ਹੈ।

ਇਹ ਮਾਮੂਲੀ ਪਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਮੀਰ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਰਾਇਣ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਮਿਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਦੂਰਦਰਸ਼ੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟੁਕੜੇ ਹੋਏ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਸੀ।

ਤੁਸੀਂ ਗੋਰਖਾ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਵਿੱਚ ਕੀ ਦੇਖੋਗੇ

ਗੋਰਖਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹਾਲ ਕੀਤੀ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ, ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਇੱਕ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ:

- **ਸ਼ਾਹੀ ਕਲਾਕ੍ਰਿਤੀਆਂ: ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਰਾਇਣ ਸ਼ਾਹ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰ, ਫਰਨੀਚਰ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।**
- **ਮਿਲਟਰੀ ਇਤਿਹਾਸ: ਗੋਰਖਾਲੀ ਫੌਜ ਅਤੇ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ।**
- **ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਡਿਸਪਲੇਅ: ਸੰਦ, ਬਰਤਨ, ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਜੋ ਗੋਰਖਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।**
- **ਇਤਿਹਾਸਕ ਬਿਰਤਾਂਤ: ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਾਲੇ ਪੈਨਲ ਜੋ ਗੋਰਖਾ ਦੇ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਉਭਾਰ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਉੱਤੇ ਇਸਦੇ ਸਥਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ।**

ਆਕਾਰ ਵਿਚ ਛੋਟਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਨੂੰ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਕੇ ਸੰਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਸਬੇ ਦੇ ਉੱਪਰ ਪਹਾੜੀ 'ਤੇ ਨੇੜਲੇਗੋਰਖਾ ਦਰਬਾਰ ਪੈਲੇਸਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਮਤੀ ਸੰਦਰਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

5.6.2 ਗੋਰਖਾ ਦਰਬਾਰ ਪੈਲੇਸ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਨੇਪਾਲੀ ਵਿੱਚ 'ਦਰਬਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਮਹਿਲ। ਨਾਮ 'ਗੋਰਖਾ' ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਸਾਈਟ ਦੀ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਮਹੱਤਤਾ ਨਾਲ ਡੂੰਘਾ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਨਾਥ ਪਰੰਪਰਾ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤ, ਸਤਿਕਾਰਤ ਰਿਸ਼ੀ ਗੁਰੂ ਗੋਰਖਨਾਥ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਗੋਰਖਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਗੋਰਖਾ ਰਾਜ ਦਾ ਨਾਮ ਉਸਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਗੋਰਖਾ ਦਰਬਾਰ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਗੋਰਖਾ ਦਾ ਮਹਿਲ', ਗੋਰਖਾ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਾਹੀ ਨਿਵਾਸ ਵਜੋਂ ਇਸਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਫੋਰਟੀਫਾਈਡ ਪੈਲੇਸ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਤਿਕਾਰਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਥਾਨ ਤੱਕ

ਦੰਤਕਥਾ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਰਾਇਣ ਸ਼ਾਹ, ਜਿਸਦਾ ਜਨਮ 1723 ਵਿੱਚ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਨੇ ਇਸੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਰਖਨਾਥ ਤੋਂ ਬ੍ਰਹਮ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਅਤੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ 18 ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਨੇਪਾਲ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਚਲੇ ਗਏ।

ਗੋਰਖਾ ਦਰਬਾਰ ਨੇ ਗੋਰਖਾ ਰਾਜ ਦੇ ਰਣਨੀਤਕ ਕਿਲ੍ਹੇ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹੀ ਮਹਿਲ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਸਦੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੇ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਵਿਸਤਾਰ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਾਰਾਇਣ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਏਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਨੇਪਾਲੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਲ ਸੀ। ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਢਾਂਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਮੁਰੰਮਤ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਅਸਲ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਾਲੇ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

2015 ਦੇ ਭੂਚਾਲ ਨੇ ਮਹਿਲ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਢਾਂਚੇ ਅਜੇ ਵੀ ਬੰਦ ਹਨ।

ਇੱਥੇ ਪੋਖਰਾ ਦੇ ਸਵੈ-ਗਾਈਡਡ ਟੂਰ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਹੈ

1 =ਫੇਵਾ ਝੀਲ 'ਤੇ ਕਿਸ਼ਤੀ
2 =ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਗੋਡਾ
3 =ਪੁਮਦੀਕੋਟ ਧਾਰਮਿਕ ਇਲਾਕਾ
4 =ਤਾਸ਼ਿਲਿੰਗ ਤਿੱਬਤੀ ਬੰਦੋਬਸਤ
5 =ਗੁਪਤੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਗੁਫਾ
6 =ਦੇਵੀ ਦਾ ਫਾਲਸ
7 =ਚੌਲਾਂ ਦੇ ਖੇਤ
8 =ਪੁਰਾਣਾ ਪੋਖਰਾ ਬਾਜ਼ਾਰ
9 =ਸਾਰੰਗਕੋਟ ਵਿਊ ਟਾਵਰ
10 =ਪੋਖਰਾ ਡਿਜ਼ਨੀਲੈਂਡ

ਚੌਲਾਂ ਦੇ ਖੇਤ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਸਟਾਪ ਹਨ। ਸਾਡਾ ਡਰਾਈਵਰ ਸਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਲਿਆਇਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਡਰਾਈਵ ਦੌਰਾਨ ਚੌਲਾਂ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਤੋਂ ਆਕਰਸ਼ਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਚੌਲਾਂ ਦੇ ਖੇਤ ਦੇਖੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਸਟਾਪ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਓ।

ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਹੋਰ ਨੁਕਤੇ ਹਨ ਜੋ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੇਪਾਲ ਪਰਪਲ ਯਾਤਰਾ ਗਾਈਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ:

- ਬੈਟ ਕੇਵ (ਚਮੇਰੋ ਗੁਫਾ) (ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)
- ਭੀਮਸੇਨ ਮੰਦਿਰ (ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)
- ਬਿੰਧਯਾਬਾਸਿਨੀ ਮੰਦਿਰ (ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)
- ਗੋਰਖਾ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ (ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ,ਵੈੱਬਸਾਈਟ)
- ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਹਾੜੀ ਅਜਾਇਬ ਘਰ (ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ,ਵੈੱਬਸਾਈਟ)
- ਸੇਤੀ ਗੋਰਜ (ਸੇਤੀ ਗੰਡਕੀ) (ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਫੇਵਾ ਝੀਲ ਨਾਮ ਦਾ ਮੂਲ
ਝੀਲ ਦਾ ਨਾਮ, ਫੇਵਾ ਤਾਲ, ਇਸ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

- 'ਤਾਲ' 'ਝੀਲ' ਲਈ ਨੇਪਾਲੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ
- ਹਾਲਾਂਕਿ 'ਫੇਵਾ' ਦੇ ਇਸ ਦੇ ਸਹੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਮੂਲ ਬਾਰੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਝੀਲ ਲਈ ਨੇਪਾਲੀ ਨਾਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਰਥਹੀਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ 'ਪੋਖਰੀ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਥਾਨਕ ਜਾਂ ਖੇਤਰੀ ਰੂਪ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਤਲਾਅ' ਜਾਂ 'ਝੀਲ'।

ਕੰਢੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੀ ਸਵਾਰੀ, ਫੇਵਾ ਝੀਲ ਦੇ ਮੱਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਟਾਪੂ ਉੱਤੇ ਤਾਲ ਬਾਰਾਹੀ ਮੰਦਿਰ ਬੈਠਦਾ ਹੈ।
ਇਹ ਦੋ-ਮੰਜ਼ਲਾ ਪੈਗੋਡਾ-ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਧਾਰਮਿਕ ਮਹੱਤਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਝੀਲ ਦੇ ਪਾਰ ਬੋਟਿੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਯਾਦਗਾਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਨੁਭਵ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਇਹ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਟਾਪੂ 'ਤੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਜਿਸ 'ਤੇ ਤਲ ਬਾਰਾਹੀ ਮੰਦਿਰ ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਤਾਲ ਬਾਰਹੀ ਨਾਮ ਦਾ ਮੂਲ
'ਤਾਲ ਬਾਰਾਹੀ' ਨਾਮ ਦੋ ਨੇਪਾਲੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ:

- *ਤਾਲ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਝੀਲ'*

5.7.2 ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਗੋਡਾ / ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਤੂਪਾ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਫੇਵਾ ਝੀਲ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਨਾਦੂ ਪਹਾੜੀ 'ਤੇ ਉੱਚੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸਥਿਤ, ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਗੋਡਾ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਤੂਪਾ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਪੋਖਰਾ, ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਸਤੂਪਾ ਪੋਖਰਾ ਘਾਟੀ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਫ ਦਿਨ 'ਤੇ, ਅੰਨਪੂਰਨਾ ਰੇਂਜ।

ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਗੋਡਾ ਨਾਮ ਦੀ ਉਤਪਤੀ
ਸ਼ਬਦ 'ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਗੋਡਾ' ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਟੂਪਾ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਅਰਥ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੈ।

ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ
ਪੋਖਰਾ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਗੋਡਾ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ 1973 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੋਧੀ ਭਿਕਸ਼ੂ ਅਤੇ ਨਿਪੋਨਜ਼ਾਨ-ਮਯੋਹੋਜੀ ਆਰਡਰ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਨਿਚੀਦਾਤਸੂ ਫੁਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕਈ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ 1999 ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਗੋਡਾ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਚਿੱਟਾ ਢਾਂਚਾ, ਹਿਮਾਲਿਆ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਘਾਟੀ ਦੀ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ, ਇੱਕ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।
ਪੋਖਰਾ ਸਟੂਪਾ ਇਸ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਲਗਭਗ ਅੱਸੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਗੋਡਾ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਹਨ: ਲੁੰਬੀਨੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਟੂਪਾ, ਬੁੱਧ ਦਾ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਪੋਖਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਟੂਪਾ।
ਪੋਖਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਟੂਪਾ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਗੋਡਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਨਿਪੋਨਜ਼ਾਨ-ਮਯੋਹੋਜੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੱਤਰਵਾਂ ਪਗੋਡਾ ਸੀ।
ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਗੋਡਾ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ 1954 ਵਿੱਚ ਜਾਪਾਨ ਵਿੱਚ ਕੁਮਾਮੋਟੋ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਅਜੇ ਵੀ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਗੋਡਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਵਰਲਡ ਪੀਸ ਪਗੋਡਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਆਸਾਨ ਤਰੀਕਾ ਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੁਆਰਾਫੇਵਾ ਝੀਲਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਾਈਟ ਤੱਕ 1 ਘੰਟੇ ਦੀ ਉੱਚੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੈ।

ਦਾਖਲਾ ਮੁਫ਼ਤ ਹੈ, ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਲਾਜ਼ਾ ਤੱਕ ਜਾਣ ਲਈ ਕੁਝ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪਗੋਡਾ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਪਗੋਡਾ ਪਲਾਜ਼ਾ 'ਤੇ ਇੱਕ ਉੱਚੇ ਹੋਏ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਬੈਠਦਾ ਹੈ। ਪਲਾਜ਼ਾ ਤੋਂ ਪਗੋਡਾ ਤੱਕ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹਨ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜੁੱਤੀ ਉਤਾਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਮੰਦਰਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ।

ਪਗੋਡਾ 3,600 ਫੁੱਟ (1100 ਮੀਟਰ) ਦੀ ਉਚਾਈ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ।

ਪਗੋਡਾ ਤੋਂ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਪਹਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂਪੁਮਦੀਕੋਟ ਧਾਰਮਿਕ ਇਲਾਕਾਦੀ ਸ਼ਿਵ ਮੂਰਤੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

- **ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਯਾਤਰਾ ਅਤੇ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਇੱਕ ਪਹਾੜੀ ਦੀ ਚੋਟੀ 'ਤੇ ਸਥਾਨ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਇੱਕ ਰੂਪ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਰੀਰਕ ਚੜ੍ਹਾਈ ਦੁਆਰਾ ਉੱਚ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਗੂੰਜਦਾ ਹੈ। ਸੈਰ ਜਾਂ ਡਰਾਈਵ ਅੱਪ ਰੂਹਾਨੀ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਵੱਲ ਦੁਨਿਆਵੀ ਭਟਕਣਾਵਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠਣ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।**

- **ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸਥਾਨ: ਹਿਮਾਲਿਆ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਝੀਲਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂਤ ਮਾਹੌਲ, ਚਿੰਤਨ, ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਣ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।**

- **ਕੈਲਾਸ਼ ਪਰਬਤ ਨਾਲ ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਕੈਲਾਸ਼ ਪਰਬਤ ਵਰਗੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਦਾ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਨਿਵਾਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਹਿੰਦੂ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਧੁਰੇ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਕੇਂਦਰ (ਧੁਰਾ ਮੁੰਡੀ) ਵਜੋਂ ਸਾਈਟ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਵਾਦ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।**

ਦਾਖਲਾ ਮੁਫਤ ਹੈ।

ਸ਼ਿਵ ਦੀ ਮੂਰਤੀ 2021 ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ 4,900 ਫੁੱਟ (1500 ਮੀਟਰ) ਦੀ ਉਚਾਈ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ।
ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਦੇਖਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ[ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਗੋਡਾ](#)ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ[ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਗੋਡਾ](#)ਨਾਲ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਅੰਤਮ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਜੁੱਤੇ ਉਤਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

5.7.4 ਤਾਸ਼ਿਲਿੰਗ ਤਿੱਬਤੀ ਬੰਦੋਬਸਤ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਤਿੱਬਤ ਦੇ ਚੀਨੀ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1960 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ, ਤਾਸ਼ਿਲਿੰਗ ਸੈਂਕੜੇ ਤਿੱਬਤੀ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦਾ ਘਰ ਬਣ ਗਿਆ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਧਾਰਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਹਿਮਾਲਿਆ ਪਾਰ ਭੱਜ ਗਏ ਸਨ।

ਗੁਪਤੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਨਾਮ ਦਾ ਮੂਲ
ਗੁਪਤੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਨਾਮ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 'ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ' ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਿਵ ਲਿੰਗਮ (ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਪ੍ਰਤੀਕ) ਲੱਭਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਗੁਫਾ ਨੂੰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਗੁਪਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਨਾਮ 'ਗੁਪਤੇਸ਼ਵਰ', ਭਾਵ 'ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਦੇਵਤਾ'। ਅੱਜ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹਾਂ ਸ਼ਿਵਰਾਤਰੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਜਦੋਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਗੁਪਤੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਗੁਫਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ
ਸਥਾਨਕ ਕਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਗੁਫਾ ਦੀ ਖੋਜ 16 ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਧੀ ਹੋਈ ਬਨਸਪਤੀ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਖੋਜ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ, ਪਾਰਵਤੀ, ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ ਅਤੇ ਸਰਸਵਤੀ ਸਮੇਤ ਹਿੰਦੂ ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਸਥਾਨ ਅਤੇ ਮੂਰਤੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ।
ਇਹ ਗੁਫਾ 1991 ਤੱਕ ਵਿਆਪਕ ਜਨਤਾ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਅਣਜਾਣ ਰਹੀ, ਜਦੋਂ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਲਈ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਗੁਪਤੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵੇਖਣਾ ਹੈ
ਸੈਲਾਨੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹਵਾਦਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਜਾਈ ਪੌੜੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਹੇਠਾਂ ਉਤਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਪੌੜੀ ਰਾਹੀਂ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਚੂਨੇ ਦੇ ਪੱਥਰ ਦੀ ਗੁਫ਼ਾ ਵਿੱਚ ਉਤਰਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਗਿੱਲੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਚਮਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਟੈਲੇਕਟਾਈਟਸ ਅਤੇ ਸਟੈਲਾਗਮਾਈਟਸ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮੂਰਤੀਮਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਗੁਫਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸ਼ਿਵ ਲਿੰਗਮ ਹੈ, ਜੋ ਧਾਤ ਦੀਆਂ ਸਲਾਖਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਪਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਡੂੰਘੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਗੁਫਾ ਨਾਟਕੀ ਚੱਟਾਨਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਗੁਫਾ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ 'ਤੇ ਆ ਜਾਵੋਗੇ ਜੋਦੇਵੀ ਦਾ ਝਰਨਾਤੋਂ ਗਰਜਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਗੁਫਾ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰਾਂ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬਣ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਗੁਫਾ ਦੀ ਤੁਹਾਡੀ ਖੋਜ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਚੈਂਬਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਮਧੇਨੂ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਮਧੇਨੂ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮਿਥਿਹਾਸ ਦੀ ਇੱਕ ਮਿਥਿਹਾਸਕ, ਬ੍ਰਹਮ ਗਾਂ ਹੈ। ਕਾਮਧੇਨੂ ਦਾ ਨਾਮ 'ਇੱਛਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗਾਂ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਾਮਧੇਨੂ ਦਾ ਨਾਮ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕਾਮਦੁਘ ਜਾਂ ਕਾਮਧੇਨੂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਗਾਂ'।
ਇਸ ਚੈਂਬਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਸੇਵਾਦਾਰ ਨੂੰ ਲੱਭਣਾ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਜੋ, ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਭੇਟ ਦੇ ਬਦਲੇ, ਗਾਂ ਦੇ ਲੇਵੇ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥਾਂ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਇੱਕ ਧਾਰਾ ਛੱਡਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ, ਇਹ ਐਕਟ ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਚੰਗੀ ਕਿਸਮਤ ਅਤੇ ਅਸੀਸਾਂ ਲਿਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ ਕਿ ਗੁਫਾ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹਿੱਸਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨੇਰਾ ਹੈ ਪਰ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨੈਵੀਗੇਸ਼ਨਯੋਗ ਹੈ। ਪਰ ਕੁਝ ਖੇਤਰ ਅਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਲੰਬੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡੱਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਤੰਗ ਰਸਤਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੀ ਲੰਘ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਖੇਤਰ ਤਿਲਕਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਹਨ। ਵਿਅਸਤ ਸਮਿਆਂ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਲਈ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪਵੇ।

ਲਿਖਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ 200 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹੈ।
ਖੁੱਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਵੇਰੇ 6:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 6:30 ਵਜੇ ਤੱਕ, ਲਿਖਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

5.7.6 ਦੇਵੀ ਦਾ ਝਰਨਾ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਦੇਵੀ ਦਾ ਝਰਨਾ, ਸਥਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟਾਲੇ ਛਾਂਗੋ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਅੰਡਰਵਰਲਡ ਵਾਟਰਫਾਲ'।

ਸਾਈਟ 'ਤੇ, ਗਰਜਦੀ ਪਾਰਦੀ ਖੋਲਾ ਧਾਰਾ ਇੱਕ ਭੂਮੀਗਤ ਸੁਰੰਗ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋਗੁਪਤੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਦੇਵ ਗੁਫਾਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪਾਰਦੀ ਖੋਲਾ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਖੁਆਇਆ ਗਿਆ, ਝਰਨਾ ਮਾਨਸੂਨ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਮਨਮੋਹਕ ਤਮਾਸ਼ਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਅਲੋਪ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੇਵੀ ਦੇ ਫਾਲਸ ਨਾਮ ਦਾ ਮੂਲ

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ 1961 ਵਿੱਚ, ਮਿਸਿਜ਼ ਡੇਵਿਸ ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਸਵਿਸ ਔਰਤ (ਕਈ ਵਾਰ ਸਥਾਨਕ ਉਚਾਰਨ ਕਾਰਨ ਇਹ ਨਾਮ ਦੇਵੀ ਜਾਂ ਡੇਵੀ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਫੇਵਾ ਝੀਲ ਵਿੱਚ ਤੈਰਾਕੀ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਡੈਮ ਅਚਾਨਕ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ। ਪਾਣੀ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਵਾਧੇ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਝਰਨੇ ਦੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਿੰਕਹੋਲ ਵਿੱਚ ਵਹਾ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੁਖਦਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡੁੱਬ ਗਈ, ਉਸਦੀ ਲਾਸ਼ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਫੁਸਰੇ ਨਦੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਮਿਲੀ।

ਪੁਰਾਣਾ ਪੋਖਰਾ ਬਜ਼ਾਰ ਨਾਮ ਦਾ ਮੂਲ

'ਪੁਰਾਣਾ ਪੋਖਰਾ ਬਾਜ਼ਾਰ' ਨਾਮ ਉਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਪਾਰਕ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਪੋਖਰਾ, ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਪਾਰਕ ਮਾਰਗ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਰੂੰਗ, ਮਗਰ ਅਤੇ ਨੇਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਸਲੀ ਸਮੂਹਾਂ ਦਾ ਘਰ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਬਜ਼ਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਸਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪੋਖਰਾ ਨੂੰ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਵਪਾਰਕ ਰਸਤਾ ਸੀ।

ਪੁਰਾਣੇ ਪੋਖਰਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨੀ ਹੈ

ਤੰਗ, ਘੁੰਮਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਰਵਾਇਤੀ ਘਰਾਂ, ਛੋਟੀਆਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਦੁਕਾਨਾਂ (ਅਕਸਰ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੋਂ ਇੱਕੋ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ) ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਨਾਲ ਕਤਾਰਬੱਧ ਹਨ। ਇਹ ਬਾਜ਼ਾਰ ਪੋਖਰਾ ਦੇ ਦੂਜੇ ਖੇਤਰਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੇਕਸਾਈਡ) ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ-ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਨੇਪਾਲੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਸਥਾਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ, ਤੁਸੀਂ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਅਤੇ ਰੰਗੀਨ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਸਾਲੇ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਉਤਪਾਦਾਂ ਤੱਕ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਬਣੇ ਸਮਾਨ ਲੱਭ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਇੱਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੀਲ-ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਪੁਰਾਣਾ ਪੋਖਰਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਇਸਦੀਆਂ ਰਵਾਇਤੀ ਅਤੇ ਰੰਗੀਨ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਜੀਵੰਤ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਪਹਾੜਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਵਧੀਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ ਲਈ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਸਥਾਨ ਹੈ।

5.7.9 ਸਾਰੰਗਕੋਟ ਵਿਊ ਟਾਵਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਸਾਰੰਗਕੋਟ ਪਹਾੜੀ 'ਤੇ ਪੋਖਰਾ ਘਾਟੀ ਦੇ ਉੱਪਰ ਸਥਿਤ, ਸਾਰੰਗਕੋਟ ਵਿਊ ਟਾਵਰ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਨਪੂਰਨਾ ਪਰਬਤ ਲੜੀ, ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਫੈਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਨ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਸਦੇ ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫ਼ਰਾਂ ਅਤੇ ਪੋਖਰਾ ਦੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਮਾਊਂਟ ਐਵਰੈਸਟ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।

ਸਾਰੰਗਕੋਟ ਵਿਊ ਟਾਵਰ ਦਾ ਤਕਨੀਕੀ ਡਾਟਾ

ਸਾਰੰਗਕੋਟ ਵਿਊ ਟਾਵਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤਲ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 5,250 ਫੁੱਟ (1600 ਮੀਟਰ) ਦੀ ਉਚਾਈ 'ਤੇ ਸਾਰੰਗਕੋਟ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਇਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਹੈ।

ਸਾਰੰਗਕੋਟ ਵਿਊ ਟਾਵਰ 'ਤੇ ਕੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨੀ ਹੈ

ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਬਰਫ਼ ਨਾਲ ਢੱਕੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ 'ਤੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਹਾੜ ਗੁਲਾਬੀ, ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਸੰਤਰੀ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਚਮਕਦੇ ਹਨ - ਇੱਕ ਅਭੁੱਲ ਅਨੁਭਵ। ਸਾਫ਼ ਦਿਨਾਂ 'ਤੇ, ਤੁਸੀਂ ਪਹਾੜੀ ਪਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਫਿੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ, ਦੂਰੀ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਇੱਥੇ ਤੁਸੀਂਪੋਖਰਾ ਦਾ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਨ ਦਾ ਸਮਾਂਲੱਭ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਤੁਸੀਂ ਟਾਵਰ ਤੱਕ ਗੱਡੀ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਹਾੜੀ ਉੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੰਗ ਰਸਤੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਾਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਵਿਅਸਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਵਾਧੇ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 10 ਮਿੰਟ ਲੱਗਦੇ ਹਨ।

ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਜਲਦੀ ਉੱਠਣਾ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਬੱਦਲ ਹਨ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ. ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਸਾਰੰਗਕੋਟ ਵਿਊ ਟਾਵਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਦੁਪਹਿਰਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਵਿਅਸਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਦਾਖਲਾ: ਸਾਰੰਗਕੋਟ ਸ਼ਿਵ ਮੰਦਿਰ ਤੱਕ ਪਗਡੰਡੀ ਤੱਕ ਚੱਲਣਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅੰਨਪੂਰਨਾ ਪਰਬਤ ਲੜੀ ਦਾ ਵਧੀਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ, ਮੁਫਤ ਹੈ। ਪੌੜੀਆਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੈੱਟ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰੰਗਕੋਟ ਵਿਊ ਟਾਵਰ ਤੱਕ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ 60 ਰੁਪਏ (ਲਿਖਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ) ਨਕਦ ਅਦਾ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ।

5.8.1 ਬਾਂਦੀਪੁਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਕਾਠਮੰਡੂ ਅਤੇ ਪੋਖਰਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੱਧ ਨੇਪਾਲ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ, ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪਹਾੜੀ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ ਜੋ ਹਿਮਾਲਿਆ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨੇਵਾਰ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਇੱਕ ਦੁਰਲੱਭ ਝਲਕ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਆਪਣੀ ਕਾਰ-ਮੁਕਤ ਮੁੱਖ ਸੜਕ, ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ, ਅਤੇ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਮਾਹੌਲ ਦੇ ਨਾਲ, ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਟਾਪ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬਾਂਦੀਪੁਰਕਾਠਮੰਡੂਦੇ ਪੱਛਮ ਵੱਲ 90 ਮੀਲ (143 ਕਿਲੋਮੀਟਰ) ਅਤੇਪੋਖਰਾਦੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ 50 ਮੀਲ (80 ਕਿਲੋਮੀਟਰ) 3,380 ਫੁੱਟ (1030 ਮੀਟਰ) ਦੀ ਉਚਾਈ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਕਸਬੇ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਲਗਭਗ ਹੈ। 15,500 ਲੋਕ।

ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਨੂੰ 1768 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਰਾਇਣ ਸ਼ਾਹ ਦੁਆਰਾ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਠਮੰਡੂ ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਭਗਤਪੁਰ ਦੇ ਨੇਵਾਰ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਥਾਨ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਖੇਤਰ ਮਲੇਰੀਆ ਮੁਕਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤ-ਤਿੱਬਤ ਵਪਾਰ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ।

ਨੇਵਾਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਕਸਬੇ ਦੇ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅੱਜ ਤੱਕ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਇੱਕ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਵਪਾਰਕ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰਾਣਾ ਰਾਜਵੰਸ਼ (1846-1951) ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਸਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਰਹੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਸਾਧਾਰਨ ਸਨਮਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਅੱਜ ਵੀਬਾਂਦੀਪੁਰ ਪਦਮ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਵਜੋਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਦੀ ਕਿਸਮਤ 1970 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਹਾਈਵੇ (18ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਨੇਪਾਲ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਰਾਇਣ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ) ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਿਰਾਵਟ ਆਉਣ ਲੱਗੀ। ਨਵਾਂ ਹਾਈਵੇਅ ਕਸਬੇ ਨੂੰ ਬਾਈਪਾਸ ਕਰ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਰਸਤੇ ਹਾਈਵੇਅ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡੁਮਰੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਚਲੇ ਗਏ, ਅਤੇ ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਨੂੰ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਵਿਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਗਿਰਾਵਟ ਨੇ ਅਚਾਨਕ ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ। ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਕਸਬੇ ਨੇ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖੇ ਗਏ ਕੰਕਰੀਟ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਤੋਂ ਅਛੂਤ, ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ।

1990 ਅਤੇ 2000 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ, ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਇੱਕ ਵਿਰਾਸਤੀ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਮੁੜ ਉੱਭਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਈਕੋ-ਕਲਚਰਲ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (ਬੀਈਸੀਟੀ-ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ) ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਉੱਦਮੀਆਂ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨੇ ਮਦਦ ਕੀਤੀ:

- ਰਵਾਇਤੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰੋ
- ਟਿਕਾਊ ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ
- ਹੋਮਸਟੇ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰੋ

ਇਸ ਪੁਨਰ-ਸੁਰਜੀਤੀ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ, ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਹੁਣ ਸਮਾਜ-ਅਧਾਰਤ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਦਰਯੋਗ ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੇਪਾਲੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ, ਸਕੂਲੀ ਯਾਤਰਾਵਾਂ, ਅਤੇ ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਲੱਭਣ ਵਾਲੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਥਾਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

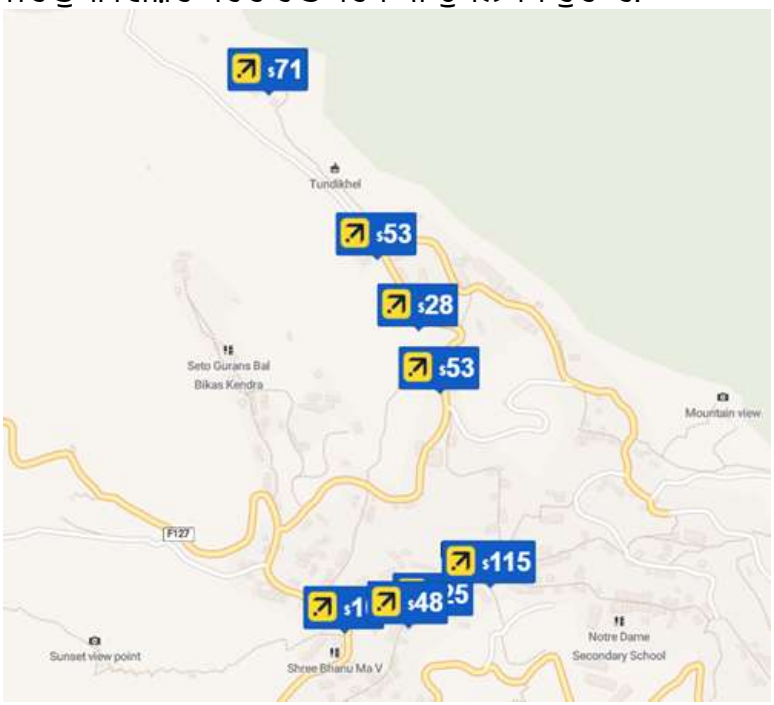
5.8.2 ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਵਿੱਚ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ

ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਵਿੱਚ ਰੁਕਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਏਗੀ ਕਿ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ.

ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਗੈਸਟ ਹਾਊਸ ਹਨ। ਉੱਚ ਸੀਜ਼ਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਟਲਾਂ ਨੂੰ ਠੋਸ ਬੁੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ।

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੈਦਲ-ਸਿਰਫ ਇਤਿਹਾਸਕ ਡਾਊਨਟਾਊਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹਨ, ਪਰ ਕੁਝ ਪਹਾੜੀਆਂ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਪਹਾੜਾਂ ਦੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ਯੋਗ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਵਿਜ਼ਿਟ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਕੀ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ:

5.8.2 ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਦਾ ਸਵੈ-ਗਾਈਡਡ ਵਾਕਿੰਗ ਟੂਰ

ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਡਾਊਨਟਾਊਨ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸੜਕ, ਡੁਮਰੇ-ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਰੋਡ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ, ਸਿਰਫ਼ ਪੈਦਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ।
ਅਸੀਂ ਕਸਬੇ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਖੋਜ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗੇ, ਪਰ ਸਾਰੇ ਨਹੀਂ।

1 =ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਪੈਦਲ ਸਟਰੀਟ
2 =ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਪਦਮ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ
3 =ਖੜਗਾ ਦੇਵੀ ਮੰਦਰ
4 =ਪੰਚਾ ਬ੍ਰਿਛਿਆ
5 =ਟੁੰਡੀਖੇਲ

5.8.2.2 ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਪਦਮ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਡੁਮਰੇ-ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਰੋਡ ਦੇ ਅੰਤ ਦੇ ਨੇੜੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੜਕ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਮਾਰਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ: ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਪਦਮ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ।

ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਪਦਮ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਨਾਮ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਮੂਲ

ਪਦਮ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ (ਪਦਮ ਪੁਸਤਕਾਲਿਆ) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 1945 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਪਦਮ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਜੰਗ ਬਹਾਦੁਰ ਰਾਣਾ, ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਰਾਣਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ 1945 ਤੋਂ 1948 ਤੱਕ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਵਿਦਿਅਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਸਮੇਤ ਆਧੁਨਿਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਉਸਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਕਸਬੇ ਦੇ ਸਿੱਖਣ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਾਰ-ਜੀਵਨਸ਼ੀਲ ਰੁਝੇਵੇਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਉੱਚੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਇੱਕ ਸੰਪੰਨ ਨੇਵਰ ਵਪਾਰਕ ਕੇਂਦਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਨੇ ਕਸਬੇ ਦੇ ਵਪਾਰੀਆਂ, ਸਿੱਖਿਅਕਾਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਬੌਧਿਕ ਕੇਂਦਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਇਸਨੇ ਨੇਪਾਲੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਮੱਧ ਪੇਂਡੂ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਦੁਰਲੱਭ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਸਰੋਤ ਸਨ।

5.8.2.3 ਖੜਗਾ ਦੇਵੀ ਮੰਦਿਰ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ,ਵੈੱਬਸਾਈਟ)

ਖੱਬੇ ਮੁੜੋ ਅਤੇ ਇੱਟਾਂ ਦੇ ਆਰਚ ਰਾਹੀਂ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹੋ ਅਤੇ 5 ਮਿੰਟ ਲਈ ਪਗਡੰਡੀ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਖੜਗਾ ਦੇਵੀ ਮੰਦਿਰ ਆ ਜਾਓਗੇ।

ਖੜਗਾ ਦੇਵੀ ਮੰਦਰ ਮੱਧ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਇਸ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਪਹਾੜੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਮੀਰ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਬਾਹਰੋਂ ਮਾਮੂਲੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੰਦਰ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਡੂੰਘੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਤਸੁਕ ਯਾਤਰੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਰਹੱਸਮਈ, ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਲੁਭਾਉਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਖੜਗਾ ਦੇਵੀ ਨਾਮ ਦਾ ਮੂਲ

ਨਾਮ 'ਖੜਗਾ ਦੇਵੀ' ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ:

- **'ਖੜਗਾ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਤਲਵਾਰ'**
- **'ਦੇਵੀ' ਦਾ ਅਰਥ ਦੇਵੀ ਹੈ**

ਇਕੱਠੇ, ਖੜਗਾ ਦੇਵੀ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 'ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਦੇਵੀ' ਹੈ। ਮੰਦਿਰ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ, ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮੰਦਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖੇ ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਹਥਿਆਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਕਲਾਕ੍ਰਿਤੀ ਵਾਲਾ ਮੰਦਰ

ਮੰਦਰ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦੀ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਮਹੱਤਤਾ, ਮਿਥਿਹਾਸਿਕ ਪਿਛੋਕੜ, ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਸਥਾਨ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਥਪੂਰਨ ਸਟਾਪ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਮੂਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮੂਰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਿੰਗਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੰਦਰਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਖੜਗਾ ਦੇਵੀ ਮੰਦਿਰ ਵਿਲੱਖਣ ਹੈ: ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੱਪੜੇ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਪੇਟੀ ਇੱਕ ਤਲਵਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਲੁਕੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤਲਵਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਊਰਜਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਹਿੰਦੂ ਜਸ਼ਨ, ਦਸ਼ੈਨ ਤਿਉਹਾਰ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤਲਵਾਰ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦੁਆਰਾ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਥਾਨਕ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਤਲਵਾਰ ਪਾਲਪਾ ਦੇ ਰਾਜਾ ਮੁਕੁੰਦ ਸੇਨ ਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 16ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸ਼ਾਸਕ ਸੀ, ਜੋ ਪੱਛਮੀ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸਤਾਰਵਾਦੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤਲਵਾਰ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਮ ਊਰਜਾ ਨਾਲ ਰੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਯੁੱਧ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੂਜਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ।

5.8.2.5 ਟੁੰਡੀਖੇਲ

(ਨਕਸ਼ਾ,ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ)

ਪਾਰਕ ਜਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ 'ਤੇਪੰਚਾ ਬ੍ਰਿਛਿਆਰੁੱਖ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਟੁੰਡੀਖੇਲ, ਅਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਅਗਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਟੁੰਡੀਖੇਲ ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਨ ਫੁਟਬਾਲ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਰੋਲਿੰਗ ਪਹਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਦੂਰ ਹਿਮਾਲਿਆ ਦੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਵਿੱਚ ਟੁੰਡੀਖੇਲ ਇੱਕ ਪਿਆਰੀ ਜਨਤਕ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਜੀਵਨ, ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਹੋ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਤਿਹਾੜ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਪਾਰਕ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਗੀਤ ਖੇਡਦੇ ਅਤੇ ਨੱਚਦੇ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਤੁੰਡੀਖੇਲ ਨਾਮ ਦਾ ਮੂਲ

'ਟੁੰਡੀਖੇਲ' ਸ਼ਬਦ ਨੇਪਾਲੀ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ:

- **'ਟੁੰਡੀ' ਇੱਕ ਸਮਤਲ ਜਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੈਦਾਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ**
- **'ਖੇਲ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਖੇਡ ਦਾ ਮੈਦਾਨ ਜਾਂ ਇਕੱਠ ਕਰਨ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ**

ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਟੁੰਡੀਖੇਲ ਪੂਰੇ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਕਸਬਿਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਫੌਜੀ ਅਭਿਆਸਾਂ, ਜਨਤਕ ਮੀਟਿੰਗਾਂ, ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਚਰਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਦਾ ਟੁੰਡੀਖੇਲ ਇਸ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਉਚਾਈ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਪਹਾੜੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਰਗਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ

ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਦਾ ਟੁੰਡੀਖੇਲ ਅੰਨਪੂਰਨਾ, ਧੌਲਾਗਿਰੀ, ਮਨਾਸਲੂ ਅਤੇ ਲੰਗਟਾਂਗ ਰੇਂਜਾਂ ਦੇ 180-ਡਿਗਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਕ ਦੇ ਦੂਰ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸਟਾ ਪੁਆਇੰਟ ਹੈ. ਇੱਕ ਸਾਫ਼ ਦਿਨ 'ਤੇ, ਬਰਫ਼ ਨਾਲ ਢੱਕੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਵੇਲੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਚਮਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫ਼ਰਾਂ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪਸੰਦੀਦਾ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਖੁੱਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪਿਕਨਿਕ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਖੇਤਰ ਵੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖੇਡਦੇ ਦੇਖੋਗੇ, ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਪਿਕਨਿਕ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਯਾਤਰੀ ਨਜ਼ਾਰੇ ਵਿੱਚ ਭਿੱਜਣ ਲਈ ਰੁਕਦੇ ਹਨ। ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਪੈਦਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਰਸਤੇ ਇਸਨੂੰ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਸੈਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸ਼ਾਂਤ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਸਥਾਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਪੂਰੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਟੁੰਡੀਖੇਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਮਾਗਮਾਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਜਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਇਕੱਠਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦਸ਼ੈਨ ਤਿਉਹਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਪਤੰਗ ਉਡਾਉਣ, ਰਵਾਇਤੀ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਜੀਵੰਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਯੋਗਾ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ, ਫੁਟਬਾਲ ਖੇਡਣ ਜਾਂ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਥਾਨ ਹੈ।

ਇਹ ਬਾਂਦੀਪੁਰ ਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਪੈਦਲ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ.

6. ਸਮਾਪਤੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ

ਬੈਕਪੈਕ ਅਤੇ ਸਨੌਰਕਲ ਤੋਂ ਰੁਡੀ ਬਾਰੇ

ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਜਰਮਨੀ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ 2003 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੋੜਾ ਹਾਂ: ਮੈਂ, ਮੇਰੇ ਜਰਮਨ ਪਿਛੋਕੜ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਚੀਨੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨਾਲ। ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਅਫ਼ਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਰਮਨੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਯਾਤਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਗਲਤੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਆਦਰਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਕੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪਲ ਬਣਾਉਣਾ, ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਬੇਸ਼ਕ, ਆਰਾਮ ਲਈ ਸਾਡੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਸਥਾਨਕ ਭੋਜਨਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਥਾਨਕ ਪਕਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੀਨੀ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵਿੱਚ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਗ੍ਰਹਿ ਉੱਤੇ ਚੀਨੀ ਭੋਜਨ ਕਿੰਨਾ ਵੱਖਰਾ ਹੈ।

ਯਾਦਗਾਰੀ ਪਲ ਬਣਾਉਣਾ
ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੌਰਾਨ 10,000 ਫ਼ੋਟੋਆਂ ਖਿੱਚ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਇੱਕ ਆਕਰਸ਼ਣ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਯਾਦ ਰੱਖੋਗੇ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪਲ ਬਣਾ ਰਹੇ ਸੀ।

ਮੇਰੇ ਲਈ, ਇਹ ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਸੀ ਕੈਨਿਯਨ ਡੇ ਚੇਲੀ ਵਿੱਚ ਸਪਾਈਡਰ ਰੌਕ (ਕਦੇ ਇਸ ਯੂਐਸ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ?) ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕੁਦਰਤੀ ਮੋਬਲੀਸਕ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਘਾਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉੱਡ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੈਠਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਦੋ ਵਾਰ ਹੋਰ ਗਿਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਉਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਜਾਂ ਕੈਨਕਨ, ਮੈਕਸੀਕੋ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਟਾਪੂ ਆਇਲਾ ਮੁਜੇਰੇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ। ਸਤ੍ਹਾ 'ਤੇ, ਪਲੇਆ ਨੋਰਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਕਸੀਕੋ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਖੂਬਸੂਰਤ ਬੀਚ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਵਾਲਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਲੰਗਰ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸੰਗੀਤ ਵਜਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।
ਸਤ੍ਹਾ ਦੇ ਹੇਠਾਂ, ਇਸਲਾ ਮੁਜੇਰੇਸ ਬਹੁਤ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਹੈ, ਕਾਫ਼ੀ ਚੱਲਣ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸਤਾਨਾ ਸਥਾਨਕ, ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੈਕਸੀਕਨ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਕਵਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਬਹੁਤ ਕਿਫਾਇਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸਲਾ ਮੁਜੇਰੇਸ ਸਾਡਾ ਨਿੱਜੀ ਫਿਰਦੌਸ ਹੈ!

ਆਪਣਾ ਬੈਕਪੈਕ ਅਤੇ ਸਨੌਰਕਲ ਪੈਕ ਕਰੋ ਅਤੇ ਚਲੋ

ਸਾਡੀ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੈਲੀ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਲਾਈਟ ਪੈਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਯਾਤਰਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਬੈਕਪੈਕ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਮੇਰਾ ਟ੍ਰੈਵਲਿੰਗ ਲਾਈਟਗਾਈਡਦੇਖੋ।

ਇਸ ਗਾਈਡ ਦੇ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਹੱਤਵ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪਲ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਟੀਚੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ!

ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਜਾਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।